

5

Openbare begrotingsraad der gemeente Ridderkerk Donderdag 3 november 2011

Aanwezig: De burgemeester mevrouw A. Attema, voorzitter
10 De gemeentesecretaris: mevrouw M.H.J.C. Nienhuis-van Doremaele
De wethouders: de heren H. Dokter, A. den Ouden en M.A. Vroegindewei
De raadsleden: de heren T.J. Alderliesten (SGP), C.A. van der Duijn Schouten (SGP),
mevrouw T. Duman-Sirin (PvdA), mevrouw F. Fräser (D66/GroenLinks), mevrouw M. van
15 Gink (PvdA), mevrouw A.B. van Houwelingen-Saugerud (PvdA), de heren J. Ipskamp (LR),
M. Japenga (ChristenUnie), B. Kok (SGP), H.J.A. Koppes (LR), P. Kranendonk (SGP),
mevrouw E. Mans (LR), de heren P.W.J. Meij (CDA), G.J. van Nes (LR), mevrouw P.J. van
Nes-de Man (LR), de heren B. Neuschwander (LR), A.H. Nugteren (LR), W.P. Onderdelinden
(CDA), mevrouw I. Parren-Leutscher (LR), mevrouw A.P.S. Ripmeester (PvdA), de heren
20 B.A. Ros (D66/GroenLinks), V.A. Smit (SGP), L. van der Spoel (VVD) en A. Stout (LR)

20

Griffier: De heer mr. J.G. van Straalen

Afwezig: De heren J. Stout (wethouder), P. Boertje (VVD), A.C. van Nes (LR)

25

Notulist: Mevrouw I.J.H. Lit

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter: Goedemorgen, dames en heren. Het is een bijzondere bijeenkomst. Het
30 hoogtepunt van de lokale democratie waarbij partijen in de gelegenheid worden gesteld hun
standpunten voor het voetlicht te brengen. Ik verheug mij op deze bijzondere dag.
Peter Boertje (VVD) en Arie van Nes (LR) zijn vandaag verhinderd.
Wethouder Stout is vandaag verhinderd omdat zijn echtgenote op dit moment een zware
operatie moet ondergaan. Wij hopen in de loop van de dag van hem te vernemen hoe het
35 gaat.

Kunnen we de agenda vaststellen?

Dat is het geval.

40

2. Toelating en beëdiging nieuw raadslid de heer B.A. Ros

Wij beginnen met de toelating van een nieuw raadslid, de heer Björn Ros. Ik geef het woord
aan de heer Kranendonk van de SGP over het onderzoek naar de geloofsbrieven.

45

De heer Kranendonk: Dank u wel, voorzitter. Namens de commissie Onderzoek naar de
Geloofsbrieven kan ik u het volgende meedelen.

Op 10 oktober 2011 is de heer B.A. Ros door de voorzitter van het centraal stembureau
benoemd tot lid van de gemeenteraad van Ridderkerk. De commissie heeft de geloofsbrieven
en alle andere stukken die de Kieswet eist ontvangen en onderzocht. Deze stukken zijn door
50 de commissie in orde bevonden.

Gebleken is dat de heer B.A. Ros aan alle in de Gemeentewet gestelde eisen voldoet. De
commissie adviseert dan ook de heer B.A. Ros toe te laten tot de gemeenteraad van
Ridderkerk.

Voorzitter, het was voor ons en voor mij persoonlijk een waar genoegen om de geloofsbrieven
55 te onderzoeken. Wie het vatten kan, vatte het.
Dank u wel.

5 **De voorzitter:** Ik verzoek de heer Ros naar voren te komen.

Installatie

De voorzitter: Ik verzoek u allen te gaan staan.

10 Björn Arie Ros, ik lees de verklaring voor en u antwoordt dan met 'dat verklaar en beloof ik'.

'Ik verklaar dat ik om lid te worden van de raad en benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel dan ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

15 Ik verklaar en beloof dat ik om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet. Dat ik de wet zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de gemeenteraad naar eer en geweten zal vervullen.'

20 **De heer Ros:** Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Dan mag ik u van harte feliciteren.

[applaus: de burgemeester overhandigt de heer Ros een boeket bloemen]

25

Schorsing

3. Lijst van ingekomen stukken

30 **De voorzitter:** Ik heropen de vergadering.

De lijst van ingekomen en verzonden stukken is vastgesteld.

4. Algemene beschouwingen met betrekking tot de vaststelling van de Programmabegroting 2012-2015 en bijbehorende stukken

35

De algemene beschouwingen zijn op schrift ingeleverd. De fractievoorzitters krijgen drie minuten de tijd om de highlights van hun algemene beschouwingen voor het voetlicht te brengen. Er zal niet geïnterrumped worden. We hebben een volgorde afgesproken. Daarna volgt de eerste termijn van het college voor de eigen highlights.

40 Het woord is aan de heer Japenga van de ChristenUnie.

De heer Japenga: Dank u wel, voorzitter. Mauro moet weg en Griekenland orakelt zich door de crises heen. Machteloos kijken we met z'n allen toe hoe Wilders Nederland gevangen houdt in een ijzige greep van gezaaid wantrouwen en onvrede. Ondertussen betaalt het CDA het gelag. Dat betreuren wij zeer. Je vraagt je af waarom het CDA, maar ook de VVD nog langer met de PVV in zee wil! Laat niet het kabinet vallen maar wel deze gedoogpartner is onze grote wens.

45 Naar Ridderkerk. Er ligt een sobere begroting. We kunnen er ons in belangrijke mate in vinden. We willen het college en de ambtenaren complimenteren met het werk en de voorstellen. Een begroting die past bij deze tijd.

Het jaar dat op ons afkomt bevat veel onzekerheden. Financiële problemen, een kerntakendiscussie en taken die van het Rijk naar de gemeenten komen.

50 De genoemde decentralisaties zijn omvangrijk en ingewikkeld. We hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het in Ridderkerk zo goed mogelijk in te richten. Daarom is het raadzaam om met elkaar het proces in te gaan. Samen denken, samen zoeken naar de beste
55 uitvoering van de maatregelen. Wat de ChristenUnie wil voorstellen is om een raadsteam te vormen. Meeweten, meedenken en meeontwikkelen is daarbij de uitdaging. Hopelijk doen

5 ook andere fracties mee.

Duurzaamheid. We zien het als opdracht en noodzaak om zorgvuldig met de schepping en met elkaar om te gaan. Daarom zijn we als ChristenUnie ook steeds actief om mee te denken, nieuwe mogelijkheden te zien of anderen te steunen die daar mee bezig zijn. Vorige week is een drietal raadsleden samen met de wethouder Milieu en een ambtenaar naar het ministerie in Den Haag geweest om realisatie van schermen langs de snelwegen te bepleiten. Een goede en effectieve manier van samenwerking wat ons betreft.

10 Vorig jaar is de motie Laadpalen voor elektrische auto's aangenomen. Gevolg door een tweede motie halverwege dit jaar met het verzoek om naast de vijf openbare laadplekken er vijf in de buurt van bezitters van elektrische auto's aan te leggen. Inmiddels zijn er acht plaatsen gerealiseerd en nog twee in aanvraag. Volgend jaar evalueren we de ervaringen. Goed en zorgvuldig omgaan met elkaar, dat steunen we van harte. Zoiets begint ook vooral bij jezelf, besef ik voortdurend. Maar we mogen het ook van elkaar verlangen en vragen.

15 Daarom onze steun voor de motie Burgerhandvest.

Nieuw Reijerwaard was veel in het nieuws dit jaar. Onze fractie heeft er alle vertrouwen in dat de wethouder in afstemming met de GR voor de nodige communicatie zal zorgen. De brief die ons deze week bereikte is wat ons betreft prima! Dank daarvoor.

20 De Havenvisie 2030 wordt in de komende maanden vastgesteld door de gemeenteraad van Rotterdam. De ChristenUnie vindt dat het college in ieder geval op het punt van de toename van de verkeersbewegingen moet reageren. We dienen een motie in om ervoor te zorgen dat aan de verantwoordelijke instanties onze zorg wordt overgebracht over de toename van het verkeer op de A15 en A16. We dagen de verantwoordelijken uit om met goede oplossingen te komen waar Ridderkerk en omgeving belang bij heeft. We dienen daartoe een motie in.

25 De kosten voor de zorg lopen op en er moet iets gebeuren. De inzet van het persoonsgebonden budget staat ter discussie. Er zijn overschrijdingen en er zijn maatregelen nodig. Wat voor ons van belang is, is dat het betaalbaar blijft, zeker, maar ook dat mensen die dat kunnen zelf de regie houden over de inschakeling van de zorgverleners die zij wensen. Zelf de mensen kiezen en inschakelen. Dat is toch te regelen? De overheid wil toch dat de burgers het zoveel mogelijk zelf doen? We dienen daarom een motie in om landelijk onze intentie te laten weten en om na besluitvorming in Den Haag ook zelf met het genoemde uitgangspunt het beleid en de verordeningen in te richten.

30 De ChristenUnie is content met de realisatie van een aantal buurtwinkels in Slikkerveer-Zuidoost. We willen Woonvisie en het college bedanken voor hun inspanningen op dit terrein. Momenteel is de buurtwinkel in Rijsoord al weer een tijdje uit het straatbeeld verdwenen. Kan de wethouder de stand van zaken aangeven rond eventuele ontwikkelingen of begin van kansen?

40 Ridderkerk heeft veel steen en asfalt. Het groen dat er is moeten we bewaken en borgen. De leefbaarheid staat onder druk. We moeten derhalve actie ondernemen om dat te bewerkstelligen. Vandaar een motie om de groengebieden te borgen.

45 We kunnen besparen op energie en op euro's door over te schakelen op led-verlichting. We dienen daarom een motie in.

We vinden de voorstellen om te bezuinigen op de initiatiefsubsidies ongewenst. We verlangen dat de samenleving actief wordt; verschaft daartoe dan ook middelen. De bezuiniging op ontwikkelingssamenwerking steunen we niet.

50 Tot slot. We hebben veel om dankbaar voor te zijn. Gisteren was het Dankdag voor gewas en arbeid in Nederland, in talloze kerken zijn diensten gehouden om de dank te uiten. Namens de fractie van de ChristenUnie wil ik iedereen die beroepshalve of vrijwillig voor Ridderkerk aan de slag is, van harte Gods zegen toewensen bij het werk dat er ligt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Japenga. De heer Smit van de SGP.

55

De heer Smit: Mevrouw de voorzitter, het zijn onzekere tijden. In de wereld zijn verschrikkelijke dingen gebeurd. Natuurrampen, oorlogen, geweld. Ook in

5 financieel-economisch opzicht zijn het bijzondere tijden. De crises – meervoud – buitelen over
 elkaar heen en er lijkt geen einde aan te komen. De beangstigende vraag rijst of de
 problemen nog wel beheersbaar blijven. Toch zijn al deze dingen in het licht van de Bijbel niet
 echt verrassend. Oorlogen, aardbevingen, hongersnoden, onlusten. De Heer Jezus Christus
 wijst er in dat verband op dat Gods Koninkrijk aanstaande is. Naar dat hemelse Koninkrijk
 10 zien Zijn gelovigen uit om daar God altijd te mogen dienen en loven. Zonder zorgen, zonder
 onzekerheid, zonder verdriet. Dat is het perspectief als we God lief hebben.

Voorzitter, opnieuw wordt een kerntakendiscussie gevoerd. We moeten niet de illusie hebben
 dat daaraan behoefte zou zijn als er geen financiële noodzaak was. In goede tijden hoor je
 15 er niemand over en in slechte tijden zou het niet over geld mogen gaan. We moeten er maar
 geen misverstanden over laten bestaan dat ook deze tweede kerntakendiscussie zal
 uitmonden in bezuinigingen. In een tijd waarin meer van de overheid wordt verwacht dan ooit,
 beperkt zij zich tot haar kerntaken. De taak van de overheid is een beperkte en vooral gericht
 op het handhaven van de rechtsorde, het garanderen van een elementair basisniveau
 20 waarbinnen burgers en maatschappelijke verbanden hun verantwoordelijkheden kunnen
 waarmaken en scheidsrechter zijn wanneer er sprake is van botsende belangen. De
 aandacht moet uitgaan naar herstel van maatschappelijke verbanden. Juist die hebben naast
 de ouders een belangrijke rol als het gaat om persoonsvorming en de overdracht van
 waarden en normen. De overheid is niet primair verantwoordelijk voor welvaart en welzijn,
 25 maar moet wel een schild zijn voor de zwakkeren in de samenleving. De SGP denkt in dit
 verband vooral aan mensen in een afhankelijke positie zoals chronisch zieken,
 gehandicapten en werklozen. Als wij vandaag geen werk maken van het gezond maken van
 de gemeentefinanciën dan kunnen wij het (sociale) beleid van morgen niet betalen. Evenwel
 blijft het onze taak om kwetsbare mensen te steunen. Primair gaat het om de basisbehoeften
 30 als een dak boven het hoofd, voedsel, water, scholing en kleding. Bezuinigen met verstand
 en een warm kloppend hart. Niet alleen financieel daadkrachtig, maar ook sociaal solide.

Voorzitter, er wordt ongekend veel gedecentraliseerd naar de gemeenten. Zo staan ook de
 decentralisatie van de jeugdzorg en de extramurale begeleiding uit de AWBZ naar de Wmo
 35 voor de deur. Om van de buitengewoon ingrijpende invoering van de Wet werken naar
 vermogen nog maar te zwijgen. De SGP hanteert voor de komende jaren twee
 uitgangspunten, te weten – kort gezegd – het beter benutten van de kracht van sociale
 netwerken en het recht doen aan de levensovertuiging van alle inwoners op grond waarvan
 het zorgaanbod divers en representatief moet zijn. Bij de keuze van zorgaanbieders moet
 40 daar uitdrukkelijk op gelet worden.

Voorzitter, de SGP is ervan overtuigd dat een samenleving niet kan zonder gedeelde
 waarden en daarop gebaseerde normen. Een primaire taak voor ouders en andere
 opvoeders, maar ook een taak voor de overheid als het gaat om bijvoorbeeld het beschermen
 45 van leven, geld en goed. De kern van de moraal is voor de SGP het liefhebben van God
 boven alles en van onze naaste als onszelf. De samenleving is echter al zeer gediend met het
 verbeteren en vooral het naleven van algemeen aanvaarde fatsoens- en omgangsvormen in
 het publieke domein.

Voorzitter, de SGP is tevreden met het realiseren van de financiële taakstelling door
 beleidsarme maatregelen, waarbij ook voor 2012 de stijging van de woonlasten beperkt is
 gebleven tot een inflatiecorrectie. Een evenwichtig pakket. Aan de ene kant niet lijdzaam
 toezien en maatregelen nemen. Aan de andere kant nog niet alles rigoureu tot een absoluut
 minimum terugbrengen. Echter, willen we in 2015 een sluitende begroting hebben, dan zal
 50 nog bijna € 1,5 miljoen moeten worden bezuinigd. Een gigantische opgave!

Voorzitter, we hebben gewezen op de verschrikkelijke dingen die in de afgelopen periode in
 de wereld zijn gebeurd. Droefheid en ellende! Maar er is ook verwondering en dankbaarheid

5 voor alles wat we nog altijd hebben en kunnen. Laten we toch vooral ook onze zegeningen tellen en al onze zorgen aan God bekend maken en Hem toevertrouwen.

10 De SGP wenst het college van B&W, de (burger)raadsleden, de ambtelijke organisatie en allen die op wat voor manier dan ook betrokken zijn bij het reilen en zeilen van en in de gemeente Gods zegen toe.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Meij van het CDA.

15 **De heer Meij:** Dank u wel, voorzitter. 'Eurocrisis' is het meest gebruikte woord van de afgelopen maanden. En wat er met de euro gebeurt, is bepalend voor ons allemaal. De eurocrisis heeft duidelijk gemaakt, dat onze welvaart niet vanzelfsprekend is. Onze munt hangt aan een zijden draadje. Maar tegelijkertijd is er wat het CDA betreft, aandacht voor de gewone menselijke maat. Ons huis. Onze buurt. De school. Ons verdriet, onze vreugde, onze vragen. Gewoon, onze directe leefwereld.

20 Voorzitter, de opgave waar wij in Nederland voor staan, is niet gering. Onze manier van samenleven staat op het spel. Pim Fortuyn had in een aantal opzichten een vooruitziende blik. Hij sprak al in 1995 van een verweesde samenleving en hield een vurig pleidooi voor meer aandacht, liefde en respect voor de kernwaarden van onze cultuur. Het CDA wil breken met de 'ieder-voor-zich-mentaliteit' of zoals Jacobine Geel het verwoordde op het CDA-congres: wij willen geen 'ik-land, maar een 'wij-land' zijn. Deelname aan onze maatschappij is niet vrijblijvend. Samenleven vraagt om betrokkenheid van iedereen. Onverschilligheid is geen optie. Mensen moeten de ruimte krijgen, maar mensen moeten niet worden teruggeworpen op zichzelf. Er is een breed gedeeld gevoel van onbehagen in Nederland. Wie ben ik, waar hoor ik bij en van welke gemeenschap kan en wil ik deel uitmaken? Dat valt niet op te lossen door een overheid die regels stelt. Maar door mensen die zich aangesproken weten op hun eigen bijdrage aan de samenleving. Er is in Ridderkerk zoveel meer dat ons bindt, dan ons scheidt. De kracht van Ridderkerk zit in: 17.000 huishoudens, 44 sportverenigingen, 24 koren, 22 scholen, 19 kerken en 18 verenigingen van jongeren. Ze leveren allemaal een unieke bijdrage aan de Ridderkerkse samenleving. Het is met name de jongere generatie die verlangt naar een goede samenleving, naar een menselijke maat. Dat merkten we ook duidelijk bij de vele jongeren die aanwezig waren bij begrotingsmarkt van afgelopen donderdag. Onze samenleving is niet iets statisch, moet niet behouden worden, maar moet juist door elke generatie opnieuw worden opgebouwd. De rijkdom aan verscheidenheid in Nederland moeten we koesteren. Niet mensen op voorhand uitsluiten, maar ze er bij betrekken. Laten we samen leven weer als een collectief project zien en hoog op de gemeentelijke agenda zetten. In dat proces speelt het gemeentebestuur een belangrijke rol. De gemeente staat het dichtst bij de inwoners. De gemeente kan het beste aanvoelen wat er leeft bij de burgers. Als het gaat om passende zorg, dicht bij de mensen, als het gaat om goed onderwijs, als het gaat om een veilige buurt, hebben we als inwoners van Ridderkerk veel belang bij een goed functionerende gemeente en een college dat vertrouwen uitstraalt, onkreukbaar is en beginselvast opereert. Het CDA heeft landelijk de discussie over waarden en normen geïnitieerd en zal dat blijven doen. Goed met je burens omgaan, je eigen straat schoonhouden, vrijwilligerswerk doen, openstaan voor een ander. Het is belangrijk om het proces van burgerschap te stimuleren, maar niet te proclameren. De politiek en de gemeente moeten daarbij het goede voorbeeld geven. Het CDA roept het college in een motie op met deze belangrijke zaken aan de slag te gaan.

55 Ik wil nu kort een drietal onderwerpen langslopen

BAR-samenwerking

Wij vinden een verdere samenwerking in BAR-verband wenselijk. De belangrijkste voorwaarde is echter vertrouwen. Dat vertrouwen is er niet in één keer, dat moet groeien. We moeten het proces

5 van samenwerken dus niet overhaasten. Herindelen of fuseren is voor het CDA niet bespreekbaar. De dorpsse identiteit van Ridderkerk, de betrokkenheid en de gemeenschapszin van onze burgers zijn voor het CDA belangrijker dan de optimale schaal voor de uitvoering van bestuurstaken.

10 **Zorg voor kwetsbare groepen**

De CDA-fractie wil sociaal zijn voor wie niet kan. Het is belangrijk, dat er voor de meest kwetsbare groepen, de mensen die echt niet kunnen werken, altijd een goed vangnet blijft. Een ruimhartig minimabeleid hoort daar zeker bij. Bezoek aan Ministerie van Infrastructuur en Milieu. We hebben afgelopen donderdag een bezoek gebracht aan het Ministerie van Infrastructuur en Milieu. We hebben tijdens het gesprek de toezegging gekregen dat er drie grote schermen langs de A15/A16 geplaatst worden, met een lengte van 300 m per scherm (2014).

15 Ten slotte voorzitter, uiteindelijk gaat het erom 'wat ons drijft in de politiek'. In het CDA voelen wij ons verbonden met het christendemocratische gedachtegoed. Daarom wil ik eindigen met een citaat van Erik Borgman, hoogleraar theologie aan de
20 Universiteit van Tilburg. "De vraag die binnen de christelijke gemeenschap relevant is, is niet waar we voor staan, maar waar we staan. Het belangrijkste signaal dat we nu moeten afgeven, is laten zien dat mensen niet aan zichzelf zijn overgeleverd, al hebben ze wel vaak dat gevoel. Daar heeft de Bijbelse traditie iets over te zeggen. We moeten laten zien, dat God er altijd is en altijd is geweest." Ik vraag het mij wel eens af: Wat zou er gebeuren als wij allen weer zouden gaan
25 geloven en ernaar zouden gaan handelen? Als we weer zouden gaan geloven dat de God van hemel en aarde de God is van verbondenheid en gemeenschap. We zouden minder angstig zijn, minder bezorgd, minder denken dat het grote gevaar voor de deur staat en de onderbuik van de samenleving op het punt staat de macht over te nemen. We zouden de toekomst niet vooral zien als een bedreiging en in plaats daarvan elkaar aansporen goede moed te houden, als het even
30 niet vanzelf gaat.

Voorzitter, we wensen het college veel wijsheid en Gods zegen toe.

35 **De voorzitter:** Dank u wel. De heer Neuschwander, Leefbaar Ridderkerk.

De heer Neuschwander: Voorzitter, "Met minder geld, meer doen!"

Hoe verstrekkend zullen de gevolgen van de crisis zijn? Na het lichtpuntje van vorige week woensdag uit Brussel, moeten we toch helaas constateren dat de gevolgen de komende jaren ook zijn effect zullen hebben op Ridderkerk en dus ook op de inwoners van Ridderkerk.
40 Nog geen week na de hoopgevende woorden uit Brussel, is door de Griekse regering veel onrust gecreëerd. Ingrijpende ontwikkelingen hangen ons boven het hoofd en zullen de samenleving diep raken.

In zo'n moeilijke tijd is het belangrijk dat de gemeente zelf een sober en solide financieel beleid voert. Dit is een uitdaging. Het college zal moeten laten zien dat zij in deze barre tijden visie en strategie uitdragen. Dat is uw missie en daar hebben wij het volste vertrouwen in.
45

Veiligheid + Handhaving

In onze algemene beschouwingen is een belangrijke plaats toegekend aan Veiligheid en Handhaving. Dat bent u van ons gewend. De komende maanden wordt hard gewerkt aan de
50 nationale politie. Ook hier: meer doen voor minder geld. Dat mag echter niet betekenen dat nog minder mensen zich met handhaving bezighouden. Veiligheid vraagt om doeltreffend beleid en meer en meer zullen we daar als gemeente in moeten investeren.

Wij hebben u onze zorg geuit over een deel van het Ridderkerkse gasleidingnet. 96 m bestaat uit gietijzer en is sterk verouderd. Graag aandacht hiervoor Handhaving op bedrijventerreinen
55 schiet tekort. Controles zijn er wel, maar het vervolg erop nauwelijks. Rond kantoren en gebouwen is weinig controle mogelijk door belemmerende begroeiing en rommel.

Verpaupering ligt hier op de loer. LR pleit ervoor om de betreffende ondernemers op korte

5 termijn te sommeren het een en ander in orde te maken.

Schoon + heel + veilig

10 Een van de speerpunten van LR. Zwerfafval blijft een ergernis. Helaas moeten we constateren dat bewoners zich meer en meer ergeren aan hondenpoep en zwerfafval op straat. Handhaving en toezicht zijn hier cruciaal. Wij onderzoeken een nieuwe aanpak op het gebied van zwerfafval en zullen u hier op korte termijn informeren.

15 Dan de BAR-samenwerking. Onze fractie heeft hierover kritische geluiden laten horen in eerdere raadsvergaderingen. Wij realiseren ons dat het naïef is te denken dat Ridderkerk zonder enkele vorm van samenwerking de toekomstige complexe taken op het gebied van decentralisatie van overheidstaken en bijvoorbeeld jeugdzorg kan uitvoeren. We lopen echter
20 keer op keer tegen zaken aan die ons vertrouwen in een goede samenwerking ondermijnen. En die ongelukkige incidenten met Barendrecht – waarover een aantal partijen opmerkingen maakt in hun bijdrage – kunnen we wel met de mantel der liefde blijven bedekken, maar dat gaat ons te ver. Samenwerking is gebaseerd op vertrouwen. BAR-samenwerking is voor ons
25 meer dan het samenvoegen van gemeentelijke taken. Samenwerken is respect tonen voor elkaars standpunten en elkaar hierin betrekken. Onze fractie zal blijven kiezen voor een kritische toon. En dat dat wellicht niet uw toon is, geeft de nuances tussen de verschillende partijen aan. Het typeert ook wellicht de vrijblijvendheid hoe wij in deze kwestie zitten. Samenwerking is prachtig en noodzakelijk, maar de liefde moet wel van twee kanten
komen ...

Communicatie

30 Goede communicatie binnen een grote gemeente is moeilijk. Zeker als hier de wet belemmerend werkt. Hier lopen we nogal eens tegen een muur op. Een voorbeeld is het opsporen van nabestaanden op de begraafplaats Vredenhof dat nog steeds via de geplaatste bordjes plaatsvindt.

35 Ook vragen wij ons af of alle Ridderkerkers inmiddels weten dat we voor de huisartsenpost in het weekend nu bij het Maasstad Ziekenhuis moeten zijn. Extra aandacht hiervoor in het Gemeentejournaal.

Maatschappij & Zorg

40 Decentralisatie van overheidstaken. Een zware opgave. We zullen met minder middelen de zorg op een aanvaardbaar niveau moeten houden. Een zware taak voor het gemeentebestuur: voor raad en college. We zullen ervoor moeten waken dat ‘decentralisatie afschuiven van verantwoordelijkheden wordt’.

Vergrijzing

45 De bevolking vergrijst en ontgroent verder en daarbij staan voorzieningen voor ouderen onder druk. Ridderkerk heeft behoefte aan een visie op dit gebied en graag horen wij van het college wanneer wij een dergelijke visie kunnen verwachten.

Ruimtelijke ordening

50 Bij de bespreking van het werkboek Woningbouwstrategie is een wens van de raad in vervulling gegaan. Leefbaar Ridderkerk geeft de voorkeur aan behoud van het dorpse karakter. Veel aandacht voor groen in een schone openbare ruimte. Hoogbouw heeft niet onze voorkeur. Bijzondere aandacht hebben wij voor de ons omringende snelwegen A15/A16 die moeten worden ingepakt in het groen. Succes is er geboekt met de nieuwe schermen. Onze historie zal een belangrijke plek moeten krijgen in het erfgoedbeleid en ook hier is een
55 toekomstvisie noodzakelijk. De structuurvisie en de woningbouwstrategie blijven het uitgangspunt bij het woningbouwbeleid.

Onderwijs

5 Goed onderwijs is een belangrijke bouwsteen van onze samenleving. We hebben al brede scholen in diverse wijken en voor andere wijken geldt dat er hard aan gewerkt wordt. Het is van wezenlijk belang om onze jeugd binnen de Ridderkerkse grenzen goed onderwijs te kunnen bieden. Basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

10 Enkele jaren terug bezocht een delegatie van de raad de basisscholen CBS De Fontein en OBS De Bosweide. Een schrijnende situatie als het over behuizing gaat. Voor ons een ontoelaatbare situatie. Hiertoe dienen wij samen met het CDA een motie in.

Milieu + open gebieden

15 Wij vragen uw aandacht voor het bewust snoeien en kappen van bomen en struiken rond onze snelwegen. Kappen is terugplaatsen. Nu Nieuw Reijerwaard definitief wordt ingevuld, komt het accent wederom te liggen bij Bolnes-Zuid dat als groene zoom (gordel) rond Ridderkerk ligt. Wij vragen het college om ook voor deze locatie een visie te ontwikkelen. Dit geldt ook voor een visie over onze Rivieroevers. Leefbaar Ridderkerk gaat voor een groene invulling van Bolnes-Zuid eventueel met recreatieve functies. Een groen kantorenpark, waar
20 eerder over werd gesproken, heeft niet onze voorkeur.

Werk & Economie

25 Nieuw Reijerwaard is een feit. Instemming was voor ons de enige manier om actief mee te denken en het gebied voor Ridderkerk te behouden. Deze omslag heeft wel zijn sporen nagelaten en de wond is nog vers.

LR maakt zich sterk voor een verkeersontsluiting die de leefbaarheid van onze gemeente op niveau houdt. Eerder vroegen wij u om een Milieu Effect Rapportage voor dit gebied te ontwikkelen. Het kan toch niet zo zijn dat het milieu zwaar belast wordt omwille van economisch groei? Tevens vragen wij de wethouder om het communicatietraject naar de
30 betrokken partijen goed in beeld te houden.

Financiën tot slot

35 Wij zijn blij dat dit college er ook dit jaar in geslaagd is noodzakelijke bezuinigingen beleidsarm door te voeren, oftewel zonder maatschappelijke gevolgen. Dit zal voor 2013 vrijwel onmogelijk worden. Dit houdt in dat er wederom een zwaar pakket aan maatregelen op ons afkomt de komende jaren. Het zal zeker voor een deel de inhoud van de kerntakendiscussie bepalen.

40 Uitgangspunt voor Leefbaar Ridderkerk in deze tijd is en blijft een sober financieel beleid. Wij begonnen dit betoog met het motto: 'Met minder geld, meer doen.' Een motto voor raad en college. Zeker in deze moeilijke tijden moet het voor ons allen een uitdaging zijn om dit te realiseren. Wij rekenen ook het komende jaar op een collegiale en constructieve samenwerking – waar ruimte is voor een scherpe ondertoon – en wensen dit college en deze raad veel wijsheid toe.

45 **De voorzitter:** Dank u wel. Mevrouw Fräser, D66/GL.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter.

50 De huidige economische crisis laat zien hoezeer landen en economieën systematisch met elkaar verweven zijn. Het gevolg van de bankencrisis (2008) die in de VS begon heeft er toe geleid dat de Nederlander anno 2011 nog steeds de trotse eigenaar is van een grote bank. 'De Arabische Lente' heeft wellicht de inspiratie gegeven voor de Occupy movement die begon in de Verenigde Staten en inmiddels ook is aangeland in Ridderkerk. Van Occupy Wall Street naar Occupy Koningsplein. Wellicht zijn dit de eerste tekenen van 'De Westerse Herfst'. Naast de onzekerheden die de huidige Griekse schulden crisis met zich meebrengt
55 zitten we in Nederland midden in het proces van het overhevelen van taken van de rijksoverheid naar gemeenten. (Ja, het zijn inderdaad 'bijzondere tijden'.)

Maar: 'De toekomst mag ons niet overkomen. Die moeten we zelf vormgeven.' Dit is een

5 zinsnede uit het verkiezingsprogramma van GroenLinks 2010 die ons bijzonder aanspreekt. En met deze instelling kijkt D66/GroenLinks naar de gemeente Ridderkerk.

Gezonde bevolkingsopbouw

10 Een gebied waar deze instelling in het bijzonder op van toepassing is, is de vergrijzing en ontgroening van onze gemeente.

Mede op initiatief van D66/GroenLinks is de woningbouwstrategie geamendeerd en worden er nu meer woningen voor jongeren gebouwd dan initieel het plan was. Naast woonruimte is werkgelegenheid een van de punten die een integrale aanpak om verjonging te stimuleren moet behelzen. In de structuurvisie staat hierover: “De aanwezigheid van banen in de directe woonomgeving is een wervingskracht voor jonge gezinnen.”

We zien de trend dat jongeren, dankzij een succesvol onderwijsbeleid, steeds vaker een opleiding op een hoger onderwijsniveau dan hun ouders afronden.

20 In de beantwoording op vragen over het arbeidsbeleid geeft het college aan dat het beleid zich niet richt op het creëren van arbeidsplaatsen op een bepaald opleidingsniveau. Met andere woorden, er wordt alleen gekeken naar het aantal arbeidsplaatsen. Daarnaast bespeuren wij, in bijvoorbeeld de startnotitie “Inspelen op Vergrijzing”, bij het college een teneur van zich neerleggen bij de trend van een sterk vergrijzende gemeente omdat dit moeilijk te beïnvloeden is. Dit is voor ons een punt van zorgen.

25 Willen wij jongeren in Ridderkerk behouden en/of aantrekken dan zullen we verder moeten kijken dan enkel het aantal arbeidsplaatsen en moeten inspelen op de trend van steeds hoger opgeleide jongeren. Wij roepen het college dan ook op een proactief arbeidsbeleid te voeren om zo een gezonde mix tussen hoger, middelbaar en lager opgeleide arbeidsplaatsen te bewerkstelligen. Graag een reactie hierop van het college.

30 “De toekomst mag ons niet overkomen. Die moeten we zelf vormgeven.” Deze instelling brengt verantwoordelijkheden met zich mee, vergt dat je verder kijkt dan je neus lang is en dat je een gezonde kritische houding hebt ten aanzien van de status quo.

35 Sport en Welzijn

Zo zijn er de samenwerkingsverbanden met gesubsidieerde instellingen die voor de gemeente belangrijke beleidsvelden uitvoeren. D66/GroenLinks vindt het onbegrijpelijk dat als de gemeente grote belangen bij een organisatie heeft zowel in financiële als in maatschappelijke zin het college een naar ik aanneem overwogen standpunt inneemt en dat luidt ‘we laten ons achteraf informeren’. Als vuistregel zou moeten gelden: Hoe groter de belangen hoe dichter je er op moet zitten. In deze context noemen we Sport en Welzijn die naast de grote belangen die de gemeente op dit moment in deze organisatie heeft tijdens een bijeenkomst de ambitie heeft uitgesproken de sociale werkvoorziening in de toekomst uit te willen voeren. Wij zijn benieuwd hoe het college hier, gezien de belangen die nu al erg groot zijn, tegenover staat. Ik vraag ook de andere fracties hierop te reageren.

Ridderkerkse Haven

50 De merkwaardige situatie waar D66/GroenLinks al eerder op heeft gewezen is dat de subsidie voor de nieuwe ontsluitingsweg bij de haven van Ridderkerk geen onderdeel is van de bedrijfsontwikkeling van Nieuw Reijerwaard maar wel door de gemeenschappelijke regeling wordt gefinancierd. De vraag rijst wat er nog meer op dit dossier speelt waar wij niks van afweten. Wij vragen de wethouder opnieuw ons gevraagd en ongevraagd te blijven informeren over de ontwikkelingen rondom de Ridderkerkse haven en Nieuw Reijerwaard.

55 Afsluitend, voorzitter, een korte opmerking over de BAR-samenwerking

Een van de argumenten om te decentraliseren is dat gemeenten beter kunnen inschatten wat de behoeften van de inwoners zijn. Ergens is het dus paradoxaal dat onze gemeente, een gemeente met een bovengemiddeld aantal inwoners, samenwerkt met andere gemeenten?

5 We hadden al een participatieparadox en hebben er nu een decentralisatieparadox bij. Dat gezegd hebbende zou de BAR-samenwerking wat D66/GroenLinks betreft in eerste instantie gericht moeten zijn op beleidsterreinen met parallel lopende belangen met behoud van de Ridderkerkse autonomie. Hoe ziet het college dit?

Dank u wel, voorzitter

10

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, het thema van de begrotingsmarkt was dit jaar: 'de jeugd van tegenwoordig!?'

15 Deze uitdrukking heeft voor sommigen een negatieve klank, maar de jeugd van tegenwoordig ... daar kunnen we nog veel van leren! De uitdrukking 'wie de jeugd heeft, heeft de toekomst!', heeft een veel positievere insteek en spreekt ons liberalen veel meer aan.

20 Met het overgrote deel van de jeugd gaat het prima en dat mag ook wel eens gezegd worden! Zij zien – zo bleek ook weer op de begrotingsmarkt – de toekomst met vertrouwen tegemoet. De economische crisis en het negativisme als gevolg daarvan je niet laten aanpraten, maar optimistisch kijken naar de toekomst. De mouwen opstropen en er tegenaan.

25 De maatschappij verandert razend snel en het is zaak mee te gaan met die stroom. Juist de jongeren laten zien dat zij dat kunnen. De politiek moet dat als voorbeeld nemen. Meegaan met de goede flow, je aanpassen en snel schakelen, zeker als overheid; niet bang zijn voor veranderingen en daar onzeker van worden, maar dat juist benutten en kansen pakken door creatief te denken en te handelen.

30 Willen we de voorzieningen in de toekomst echt in stand houden voor hen die het zonder hulp van de overheid niet redden, dan moeten we een beroep doen op de verantwoordelijkheid van alle mensen. Iedereen doet er toe en iedereen doet mee.

35 Nog te vaak wordt vastgehouden aan het oude en is er niet het lef om zaken geheel anders te doen. Verandering brengt onzekerheid met zich mee met vaak als reactie tegenwerking. Toch zijn die veranderingen noodzakelijk om voorzieningen in de toekomst tegen lagere kosten dan nu in stand te houden. Meer voor minder, daar gaat het om: meer resultaat voor de maatschappij tegen lagere kosten.

40 Dit alles vergt een mentaliteitsverandering en omslag in denken bij gemeenten, raadsleden en collegeleden. Geen hokjesdenken, vooral geen etiketten plakken, geen geormerkt geld, maar maatwerk, juist op wijkniveau. De inwoner staat immers centraal.

45 De kracht van de samenleving moeten we benutten: we moeten als overheid vooral geen zaken proberen op te zetten of vorm te geven die de inwoners zeer goed zelf kunnen.

Voorzitter, eigen verantwoordelijkheid vond en vindt de VVD altijd een belangrijk uitgangspunt. Blijkbaar is er een economische crisis voor nodig om ook anderen tot dit besef te laten komen.

50 Dank u wel.

De voorzitter: U overvalt mij enigszins. Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Ripmeester van de PvdA.

55 **Mevrouw Ripmeester:** Dank u wel, voorzitter. U kent de prijs, maar kent u de waarde? Dat is de titel van onze bijdrage, die u op schrift hebt ontvangen. Zes politieke partijen hebben gesproken, maar de PvdA geeft spreektijd aan de inwoners, onder wie tweeduizend

5 huishoudens in Ridderkerk met een laag inkomen. Die krijgen het voor hun kiezen en die willen op u kunnen vertrouwen.

(Filmbeelden van interviews met Ridderkerkers over het armoedebeleid: te zien via de volgende link: <http://www.youtube.com/watch?v=OjfqflhRFM0&feature=autoshare>).

10 Beste mensen, dit zijn 50% Ridderkerkers en 50% komt uit de directe regio. De veiligheid van mensen is onze kerntaak, zowel sociaal, fysiek als financieel. Dank u wel, voorzitter.

15 **De voorzitter:** Dank u wel, mevrouw Ripmeester. U was de laatste spreker uit de raad, maar dit brengt mij bij het college. Wethouder Den Ouden zal wethouder Stout vervangen. Het woord is aan het college voor de eerste termijn van het college. Het woord is aan wethouder Vroegindeweyj.

20 **Wethouder Vroegindeweyj:** Dank u wel, voorzitter. Ik heb een kwartier tijd gekregen, maar ik zal dat niet volpraten.

We kijken terug naar de afgelopen maanden van 2011 en we kijken vooruit naar 2012 en verder. Als gemeenschappelijk doel van raad en college hebben we een op termijn structureel sluitende begroting. Met de kadernota 2012 hebben we afgesproken hoe we daar naar toe werken. De programmamonitor geeft aan hoe we er voor staan met de uitvoering van de programmabegroting 2011. Een belangrijk document. Immers, we zitten in zwaar weer. Er is een breed gevoelde noodzaak tot bezuiniging. Waar we u bij de eerste monitor nog moesten melden dat de voorgenomen bezuinigingen nog niet volledig waren gerealiseerd, kunnen we u nu bij de tweede monitor melden dat de taakstelling voor dit jaar is gehaald met beleidsarme maatregelen. Wij kunnen daar als college en raad heel blij mee zijn. Immers, er staat ons de komende jaren nog veel te doen. In het streven naar een structureel sluitende begroting hebben we in 2011 de voorgenomen stap gezet. Natuurlijk is het jaar nog niet om. Pas bij de rekening zullen we zien hoe het precies uitkomt. Op dit moment kan ik u melden dat er nog een bedrag van ca. € 400.000,- nadelig zal moeten worden verwerkt. Dat zou leiden tot een eindresultaat van ca. € 200.000,- negatief. Op de totale begroting is dit een relatief kleine afwijking. Gelukkig is er ook een meevaller te melden. Van de stadsregio ontvingen we meer subsidie voor woningbouwprestatie. Dat leidt tot een toevoeging aan de reserve van zo'n € 3 miljoen.

Dan de begroting 2012.

40 De taakstelling van € 645.000,- aan beleidsarme bezuinigingen is hierin verwerkt. Ondanks schommelingen in de algemene uitkering ziet het er naar uit dat we volgens plan toewerken naar het gewenste begrotingsevenwicht. Deze schommelingen kunnen we goed opvangen met de gevormde dekkingsreserve. Wat blijft is de uitdaging om in de jaren 2013 en 2014 de voorgenomen bezuinigingen te realiseren. Ik meen dat in de bijdragen van alle fracties ook te hebben gevoeld. We moeten zuinig met ons geld omgaan, goed nadenken waaraan we het besteden want we kunnen het maar een keer uitgeven.

Ik ben blij met die gemeenschappelijke insteek op dat punt.

In de algemene beschouwingen van de fracties worden hier en daar ook vragen gesteld. Voor zover ze te maken hebben met mijn portefeuille wil ik daar kort op ingaan.

50 ChristenUnie. De vraag over de buurtwinkel in Rijsoord: jammer dat het niet is gelukt. Als er opnieuw initiatieven uit de samenleving komen, zullen wij die van harte steunen.

Er zijn zeer veel hondenbezitters die hun opruimplicht serieus nemen. Toch is er nog steeds sprake van overlast. Dit blijft een punt van aandacht.

55 D66/GroenLinks. De bezorgdheid voor de reservepositie van de gemeente delen wij. Gelukkig ziet het er nu naar uit dat er € 3 miljoen aan kan worden toegevoegd en dat ook van

5 de dekkingsreserve uiteindelijk weer een fors deel kan terugvloeien in de algemene reserve. De grondexploitaties zijn daarbij een punt van aandacht. Gelukkig hebben we wat vlees op de botten.

De opmerking over het arbeidsmarktbeleid en de differentiatie daarin: het opleidingsniveau van de Ridderkerkse bevolking is essentieel daarin omdat dat een van de redenen zou kunnen zijn om zich juist in Ridderkerk te vestigen. We zullen volop moeten inzetten op opleiden van jonge mensen. We hebben het plan om een mbo zorg of logistiek naar Ridderkerk te halen.

10 De motie. De vraag om het bestemmingsplan en de grondexploitatie gelijktijdig als voorstel in de raad te brengen. Het gevoel kan ik mij voorstellen. Dat zou ideaal zijn. Het is helaas niet altijd mogelijk om op het moment van de bestemmingsplanwijziging de grondexploitatie al rond te hebben. Om die reden moeten we de motie dan ook ontraden.

De PvdA. De motie over sociaal werkgeverschap vindt het college sympathiek en spoort in feite met het beleid van het college. We willen voorstellen om gegevens aan te leveren hoe het nu in de gemeentelijke organisatie is ingevuld en er daarna met de raad over spreken. Mede op grond van de opmerkingen van de rekenkamer heeft onze begroting in 2011 een grote metamorfose ondergaan. Er is een veelheid van prestatie-indicatoren opgenomen. De PvdA ziet deze prestatie-indicatoren graag hoger. De indicator zelf kunnen we niet beïnvloeden. Deze wordt gemeten. Dat we zouden moeten streven naar een hogere score is een andere zaak. Dit college heeft uitgesproken dat het er naar streeft om met minder geld hetzelfde niveau te behouden. Onnodig pijn doen willen we geen van allen, raad noch college. Bij de moeilijke keuzes die we nog zullen moeten maken, zullen we (raad en college) rekening moeten houden met onze reservepositie. Gezien de vele onzekerheden rond decentralisatie en economische ontwikkeling kunnen wij blij zijn dat deze reservepositie niet ongunstig is.

30 Het CDA. De dekkingsreserve loopt inderdaad in 2013 en 2014 op. Als de begroting structureel sluitend is, dan kan de dekkingsreserve vervallen en het restant worden toegevoegd aan de algemene reserve. De taakstellingen voor de komende jaren blijven voorshands ongewijzigd. Er zijn nog veel onzekerheden. Voor het opheffen of instellen van reserves zullen wij de in de nota Reserves en voorzieningen gemaakte afspraken uitvoeren. Een sterke vermindering of toename van het aantal reserves ligt niet voor de hand. De boekhoudkundige oplossing voor de springerige toestanden als gevolg van de kasschuifoperatie is gevonden in het gebruik van de dekkingsreserve.

40 De SGP maakt zich zorgen over de leveranciers van de gemeente als de inflatiecorrectie niet zal worden toegepast. Het niet toepassen van de inflatiecorrectie op uitgaven aan derden betekent dat de inkoop door de gemeente scherper zal moeten geschieden. De huidige marktsituatie laat dit toe.

45 De VVD verwacht van het college dat er verdergaande voorstellen vooruitlopend op de kerntakendiscussie worden gedaan. Het college voelt zich gehouden aan de uitdrukkelijke wens van de raad om opnieuw een kerntakendiscussie te voeren en kan daar niet op vooruitlopen. De zorg van de VVD voor een te grote verschuiving van woonlasten naar ozb delen we. Deze mogelijkheid kan slechts beperkt worden toegepast.

50 Meerdere fracties hebben iets gezegd over de vergrijzing. Ik kan u zeggen dat in het eerste kwartaal van 2012 de nota Vergrijzing naar de raad zal komen.

55 Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel: u bent binnen de tijd gebleven. Het woord is aan wethouder Dokter.

5

Wethouder Dokter: Voorzitter, ik wil beginnen met dat waarmee de meeste fracties zijn geëindigd: dank aan het gemeentelijk apparaat. Ik zal dit zeker overbrengen aan de grote groep die dagelijks met onze inwoners te maken heeft en het dichtst bij hen staat. Ook de beleidsambtenaren.

10

Ik heb afgelopen week gesproken met de ambtenaren Sociale Dienst en Werk en Inkomen. Zij zijn het die het eerst met de klant in aanraking komen en zij zijn daar heel professioneel en betrokken bij.

15

Ik bedank ook alle fracties voor de toegewenste kracht, wijsheid, warmte en zegen om dit mooie werk namens u te mogen doen. In alle bijdragen is veel aandacht gericht op de komende decentralisatie van taken vanuit de rijksoverheid. Sommige fracties spreken over kansen, waar anderen dit juist als een bedreiging zien.

Ik voel me meer aangesproken bij de kansen. Maar ik ben positief ingesteld.

20

Bijna alle fracties begrijpen dat de omvangrijke en complexe opgave alleen kan slagen wanneer we creatief te werk gaan en beginnen met wat mensen nodig hebben.

25

De VVD spreekt over positieve benamingen en ik voel me daardoor gesteund in de aanpak die wij ook gezamenlijk in BAR-overleg op het gebied van sociale zaken en decentralisatie voor ogen hebben. Deze aanpak vraagt een andere houding van ambtenaren maar ook van colleges en van de raad.

30

De overheid moet niet de problemen overnemen, maar moet samen met maatschappelijke instellingen wat gaan doen. Uiteindelijk weten mensen het beste waar ze behoefte aan hebben. Deze manier van werken vraagt om een andere houding en stuit op de gevestigde belangen van maatschappelijke organisaties en zal daardoor weerstand oproepen.

35

Het college wil een aanpak realiseren waarbij het eerste contact zo veel mogelijk en zo dicht mogelijk bij de mensen is. In de wijk eventueel.

Het eerste contact moet van hoge kwaliteit zijn. Iemand moet niet aan het begin van een doorwijkstraject komen te staan. Dat betekent dat het eerste contact door gekwalificeerd personeel, professionals, wordt gedaan. Daar heb ik vertrouwen in.

40

We zijn aan het onderzoeken of we de werkelijkheid kunnen realiseren voor de drie decentralisaties in samenwerking met partners en waar mogelijk ook gezamenlijk in de wijk. Dus een integrale aanpak.

Daarnaast is de eigen kracht van het individu en zijn of haar omgeving het vertrekpunt. Het is belangrijk dat de raad achter deze aanpak staat.

45

Naast deze moeilijke inhoudelijke opgave is er ook onzekerheid. Het gaat om de nodige beleidsvrijheid om integraal te kunnen werken. Dus niet verschillende doelgroepen, indicaties, budgetten enzovoort: we moeten proberen dit integraal aan te pakken.

Het is de ambitie van het college en van mij in het bijzonder om de drie decentralisaties succesvol in te voeren.

50

In diverse beschouwingen ben ik geciteerd in mijn uitspraak van vorig jaar, dat het onze inzet zal zijn dat niemand in Ridderkerk tussen wal en schip zal geraken. Dat is ook voor het komende jaar onze inzet. Ik zal daar persoonlijk alles voor doen.

Maar, dat wil niet zeggen dat er niets verandert. De wereld verandert ten gevolge van de crisis en dit gaat Nederland en Ridderkerk niet voorbij.

55

De meeste fracties hebben aandacht gevraagd voor de nieuwe Wet werken naar vermogen. Dat zal een enorme verschuiving geven. Het kabinet Rutten is van mening dat iedereen die kan werken moet werken. Na ruim een jaar op gemeentelijk niveau verantwoordelijk te zijn, heb ik het gevoel tot op zekere hoogte dat dat kan.

Als iemand kan werken maar een hekel aan werken heeft en liever op een terras in het

5 zonnetje een biertje zit te nuttigen, zal die persoon van een uitkering afscheid moeten nemen. Maar, voor de zwakkeren in de samenleving blijven wij ons inzetten. In het verleden zijn te veel mensen in de Wsw terechtgekomen waardoor dit thans de grootste werkgever van Nederland is geworden. De mensen die hierin terecht zijn gekomen, hadden wellicht elders op een reguliere baan aanspraak kunnen maken.

10 Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft voor 2012 voor Ridderkerk de bijdragen Wsw met negen subsidie-eenheden verlaagd. Dit komt neer op een korting van ruim € 230.000,--.

15 Dit betekent dat in 2012 geen Wsw-klanten van de wachtlijst doorstromen naar de Wsw. Op dit moment staan dertig klanten op de wachtlijst. De klantmanagers Wsw hebben dit jaar niet stilgezeten. Ze hebben de wachtlijst bekeken en daar waar klanten meer regulier werk kunnen doen, hebben zij hen daar naar toe begeleid.

Deze klanten hebben inmiddels in dit traject stappen gezet naar regulier werk.

20 We krijgen per 1 januari 2013 de Wet werken naar vermogen. Het is een gegeven. Het is niet meer van belang of iemand ooit Wwb'er, Wsw'er of Wajonger was. De klantmanager kijkt naar de mogelijkheid van de klant. Onze ervaring is dat mensen aan de slag gaan met behoud van uitkering. Ze voelen zich dan veel meer nuttig en krijgen daardoor meer zelfvertrouwen. Dan kunnen ze het ook weer opbrengen om bij voorbeeld een opleiding te gaan volgen. Of verder te onderzoeken waar hun kwaliteiten liggen. Bij de raadsconferentie heb ik daar voorbeelden van genoemd.

25 Om dit allemaal goed uit te kunnen voeren, moeten we voldoende middelen ontvangen.

Anders moeten we alleen op een bijstandsuitkering van de gemeente € 560,-- per jaar bijleggen. Uit onze eigen algemene middelen.

30 In de regelmatige gesprekken met de staatssecretaris zullen we dit onder de aandacht blijven brengen.

Als eerste zullen wij wat decentralisatie betreft bezien wat lokaal kan en wat we eventueel in BAR-samenwerking beter en nog meer kunnen doen.

35 Op dit moment worden wij bestookt met adviesbureaus die deze zorg uit onze handen willen nemen. Maar wij hebben geleerd van de re-integratiebedrijven. We kiezen nu voor eigen regie waar mogelijk en eventueel voor samenwerking. Wij kunnen de raad hierdoor eerder informeren.

Het CDA geeft aan dat de samenleving weer de menselijke maat moet terugvinden. Het CDA en de PvdA vragen beleid te formuleren om de negatieve effecten tegen te gaan. Ik hoop dat ik net heb duidelijk gemaakt dat door de door ons gewenste aanpak geen stapeling zal ontstaan. Dat mensen integraal worden benaderd en niet vanuit verschillende maatregelen en budgetten. De consequenties van nieuw beleid zijn natuurlijk zoveel mogelijk in beeld gebracht.

45 Hetzelfde geldt voor preventief jeugdbeleid en jeugdzorg. Er zijn voorbeelden in de regio dat het kan. Sport en Welzijn kan en gaat intensiever samenwerken met het CJG. De instellingen zijn echter niet ons vertrekpunt, maar het kind. Jongeren, de ouders en de omgeving. Leefbaar Ridderkerk geeft aan dat de menskracht benut moet worden. Vraaggericht organiseren is een verantwoordelijkheid van de uitvoerende professional.

50 Dat klopt. Het geldt ook voor de Wmo en de Wet werken naar vermogen en voor de jeugdzorg.

De ChristenUnie uit ongenoegen over het PGB-budget en de gevolgen ervan. U kunt erop rekenen dat het college alles zal doen om de kwetsbare mensen en de jeugd niet de dupe te laten worden van deze verandering. We hebben zelfs ambities om het beter te maken. Op het ogenblik denken we aan het persoonsvolgend budget. Belangrijk is het natuurlijk dat u ons die beleidsruimte geeft om daar anders mee om te kunnen gaan.

Het voorstel van een raadsteam juich ik van harte toe. Daar gaat u natuurlijk in eerste

- 5 instantie zelf over. Ik zal u twee punten in overweging geven.
Wil een raadteam zich over alle drie de decentralisaties gaan buigen, zal het raadsteam mogelijk ook het BAR-verband kunnen meenemen?
We pakken de decentralisatie samen aan. Een raadsteam zou daarin prima passen.
- 10 Armoede. De PvdA heeft zorg om het minimabeleid en vraagt naar een jaarlijkse
armoedemonitor. Het college vindt het van belang om de gevolgen van het rijksbeleid maar
ook van ons eigen beleid te monitoren. Voor het college is dan belangrijk dat een dergelijke
monitor gericht is op de mogelijkheid die we hebben om bij te sturen. Niets is zo frustrerend
als informatie waar je niets mee kunt. Dus als het college de vrijheid heeft om de monitor zo
15 in te richten dat hij te gebruiken is waar we het met elkaar over eens kunnen zijn, dan graag.
Ook hiervoor geldt misschien dat het minimabeleid er straks heel anders uitziet.
Schuldhelpverlening heeft op dit moment ook onze aandacht. In het bijzonder de voorlichting.
In mei is het eerste vrouw-en-geldcafé geweest. Dit was een redelijk druk bezochte
bijeenkomst waar vrouwen geïnformeerd werden over geldzaken door experts. Omdat dit
20 café een succes was, zijn er nog drie vrouw-en-geldcafés georganiseerd. Eind oktober en
begin november. Deze bijeenkomsten hebben als thema: pensioen, budgetten en
gemeenschappelijke regels. In de week van het geld die loopt van 7-11 november
organiseren diverse scholen iets rond dit thema. Onder andere een geldspel. Op 11
november vindt de finale plaats in De Loods.
- 25 Vrijwilligers van de SWOR zijn getraind voor het maatjesproject. Zij ondersteunen de mensen
met financiële problemen bij hun administratie. Hiervoor worden ook vrijwilligers van
Connect2Act getraind. Deze vrijwilligers worden ingezet voor mensen die op dit moment in
schuldhulpverleningstrajecten zitten en extra ondersteuning kunnen gebruiken om hun
30 financiële administratie in de toekomst helemaal zelf te kunnen regelen. Doordat zij hierbij
ondersteuning krijgen wordt de kans dat ze financiële problemen krijgen in de toekomst een
stuk kleiner.
- 35 De opmerking onder andere van het CDA over het positieve jeugdbeleid waarbij voorbeelden
van Jong Breda werden genoemd. Wij zijn van deze voorbeelden op de hoogte en wij staan
zeer positief tegenover het jeugdbeleid.
Bij het CJG staan zeker niet de risico's centraal, maar de mogelijkheden om eigen kracht van
de ouders, jongeren en kinderen te versterken. Het is onze opgave om binnen de hele keten
van jeugdhulpverlening zeker ook bij decentralisatie van de jeugdzorg deze omslag te
40 realiseren. Daarbij is wat ons betreft voor het CJG en de gehele jeugdhulpverlening een
centralere rol weggelegd voor ouders en begeleiders en verzorgers.
In het CJG wordt al nauw samengewerkt met Sport en Welzijn. De manager jongerenwerk zit
aan tafel bij de regiegroep van het CJG. De jongerenwerkers sluiten aan bij het
casuïstiekoverleg en er wordt nagedacht over een website waar jongeren met een zorgvraag
45 terecht kunnen. Ook de realisatie tussen CJG en de peuterspeelzaal en de relatie met de
brede school wordt op dit moment geborgd. Onlangs is Sport en Welzijn betrokken bij de
organisatie en uitvoering van een opvoedcafé over positief opvoeden.
Ik heb daar zelf als vader aan mee mogen werken en het was heerlijk. Dit opvoedcafé is
georganiseerd in De Loods, waarbij de jongeren aanwezig waren en eigen inbreng hadden.
- 50 We spraken met de jongeren, niet over de jongeren. Wat was dat leuk om goed met de
jongeren te spreken. Uit hun eigen mond te horen dat ze richtingaanwijzers nodig hadden.
Dat ze ouders en mensen om zich heen nodig hebben, die hen eens de weg wijzen.
In het afgelopen jaar zijn grote stappen gezet bij het verder optimaliseren en ontwikkelen van
het CJG. Het geven van informatie en adviezen en het verlenen van zorg verlopen op dit
55 moment goed. Het CJG in Ridderkerk staat goed bekend in de regio, wij zijn op diverse
gebieden verder dan andere centra. Natuurlijk zijn er ook verbeterpunten. Wij constateren dat
niet iedereen automatisch het CJG weet te vinden. Als men eenmaal binnen is geweest, weet
men de weg wel te vinden. Maar niet alle deuren staan nog direct open. Het komende jaar

5 staat in het teken van het meer aanwezig zijn van het CJG in de wijken, op scholen en samen met de CJG-medewerkers. Concreet: In plaats van het organiseren van een bijeenkomst, zouden trainingen meer aan kunnen sluiten bij de activiteiten op scholen en anderen. Een ander verbeterpunt in de samenwerking met jeugdzorg is GGz. Deze is niet in alle gevallen bij het casuïstiekoverleg aanwezig. Terwijl in een aantal gevallen dit wel zeer wenselijk is. De
10 GGz heeft hier nog overleg over, maar onze invloed op dit moment is nog beperkt vanwege het feit dat de GGz nog niet via de gemeente wordt gefinancierd. Dat zal na decentralisatie wel het geval zijn. Over het algemeen zijn wij als gemeente tevreden over de samenwerking en de afspraken met Sport en Welzijn. Wij zijn bezig procesafspraken te verbeteren, als het gaat om andere taken en verantwoordelijkheidverdeling. Bijvoorbeeld op het gebied van
15 onderhoud en het tijdig in beeld brengen van zaken voor de gemeentebegroting. Waardoor wij gesterkt worden in de keuze die wij hebben gemaakt en waarover wij u via de raadsinformatiebrief op 31 januari hebben geïnformeerd, om af te zien van een benoeming in het overleg, in de raad van toezicht.

20 Voorzitter, ik kom tot een afsluiting. Ik vertrouw erop dat ik alle belangrijke punten aandacht heb gegeven.
Ik vond dat de meeste algemene beschouwingen een positieve uitstraling hebben. Vergezeld van de nodige positief kritische opmerkingen, die we zeer ter harte zullen nemen. Ik roep de raad op in gezamenlijkheid de uitdagingen die eraan komen aan te pakken. We zullen wel
25 eens over onze eigen schaduw heen moeten stappen, maar dat geeft achteraf voldoening. Als het in het belang van onze Ridderkerkse burgers en organisatie is. Of zoals in een van de bijlagen stond: 'laten we ons niet langer alleen op risico's focussen, maar ook op de kansen en talenten'.

30 Het thema 'de jeugd van tegenwoordig'. Ik had een gesprekje met een aantal jongeren die een stukje hadden voorbereid. Dat vertelden ze met een beetje angst aan mij. Ze hadden een opdracht gekregen en moesten mij een petitie aanbieden. Het had eigenlijk de strekking van: gemeente, regel dit nou eens voor ons. Als je dan met de jongeren in gesprek komt, ik vroeg aan hen waarom wij dat als gemeente moesten organiseren en wat daarin hun eigen kracht
35 was, toen keken ze me alle vijf verbaasd aan zo van 'wat bedoel je nu?'
Toen ik vijftien jaar was, en dat is al heel lang geleden, deden we sommige dingen ook zelf. We organiseerden pop-artbijeenkomsten, bands naar Ridderkerk. Dat deden we onder elkaar niet met hulp van de gemeente om dat te organiseren. Ik sprak de jongeren daar op aan en vroeg of ze daarvoor voelden. Ja, maar wat? Ik vertelde: Op dit moment wordt hard
40 gewerkt aan een schaatsbaan hier voor de deur en daar zijn we heel blij mee. Maar we zoeken nog vrijwilligers en misschien kunnen jullie daar iets in betekenen. Aan het einde van de avond gingen de jongeren naar de stand van Sport en Welzijn en gaven zich daar op als vrijwilliger voor de ijsbaan. Dus, het kan wel. We hoeven niet alles te regelen, jongeren willen ook zelf in beweging komen.

45 Voorzitter, hier wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Dokter.

Wethouder Den Ouden. U spreekt vandaag voor twee.

50 **Wethouder Den Ouden:** Dank u wel. Dat ik voor twee spreek blijkt ook wel uit de stapel papier die ik bij me draag. Ik spreek ook namens collega Stout, die bij zijn vrouw in het ziekenhuis is. In gedachte zijn wij bij hen.

55 Voorzitter, ik wil een aantal items langs die genoemd zijn in de algemene beschouwingen. Alle zeven fracties die onze gemeenteraad rijk is, hebben weer veel werk gemaakt van hun algemene beschouwing. Compliment daarvoor. Er wordt, om met de woorden van het CDA te

5 spreken, een beeld van onze samenleving geschetst. Bij die schets wordt door iedereen, weliswaar in verschillende bewoordingen niet alleen gerefereerd aan de crises, meervoud, maar ook aan de geheel andere rampspoeden waar niemand onverschillig onder kon blijven. Toch was en is er nog steeds voldoende reden om ook onze zegeningen te tellen. De SGP
10 verwoordde dat op een heldere toon, waarmee een eventueel malaiseachtig gevoel weer wat te relativieren is.

Terecht besteden de fracties veel aandacht aan de bezuinigingen die we de komende jaren nog hebben door te voeren nu de maatregelen waar onze burgers in financiële zin niet veel van merken echt uitgeput zijn.

15 Ik las in die algemene beschouwingen ook de visies en uitgangspunten van waaruit ieder fractie wil bijdragen aan het besturen van deze gemeente. Mooi om dat zo weer eens bij elkaar te hebben, hoe vanuit verschillende politieke invalshoeken toch enigszins gelijklopend gesproken wordt over benutten of beter benutten van de eigen kracht van sociale netwerken en de gemeente als de eerste overheid die het dichtst bij de burger staat.

20 Ook de nieuwe fractievoorzitter D66/GL een compliment voor de kernachtige en goed leesbare bijdrage.

Kruising Rotterdamseweg

25 De afwikkeling van het verkeer in de ochtend en avondspits verloopt niet altijd, maar wel zeer regelmatig minder vlot. Zoals bekend ligt er een studie hoe de afwikkeling is te verbeteren. Een studie die enkele jaren geleden in opdracht van het waterschap is gemaakt. Voor de financiering zouden het waterschap en de stadsregio moeten zorgen. Het blijkt echter dat volgens de normen van SRR de kruising voldoet. Door aanvullende metingen te doen
30 proberen we de stadsregio alsnog te overtuigen dat verbetering van de verkeersafwikkeling wel degelijk noodzakelijk is. Met 'we' bedoelen we de gemeente en waterschap. Wij meten en registreren op de Rijnsingel en het waterschap op de Rotterdamseweg.

In het bestuurlijk overleg met het waterschap is vorige maand nog eens bevestigd dat het waterschap er serieus mee bezig is. Ondertussen bereiden wij als gemeente ons erop voor
35 hoe het fietsverkeer veiliger afgewikkeld kan worden; in combinatie met verruiming van de opstelstroken aan de Rijnsingelzijde.

De fietshighway

40 De ChristenUnie schrijft 'er komt geen brug'. U weet dat het college daar niet anders in zit. Er zou trouwens de komende tien tot vijftien jaar ook geen geld voor zijn. In een bestuurlijk overleg met de portefeuillehouders uit Krimpen en Nederlek is recent de vraag aan ons voorgelegd of nagedacht kan worden over een autoveer. Binnen het programma Beter Benutten zou de stadsregio er misschien geld voor kunnen
45 voteren.

Luchtkwaliteit en geluid

Zoals we ondertussen hebben kunnen lezen in enkele algemene beschouwingen heeft ons gezamenlijke bezoek aan het ministerie opgeleverd dat er geen onduidelijkheid meer hoeft te bestaan of er schermen geplaatst gaan worden. Nog voor het einde van dit jaar zal de
50 minister dat besluit bekrachtigen. Het was een prettig contact en van de zijde van het ministerie ook inhoudelijk goed voorbereid. In verband met de geluidshinder werd gerefereerd aan de nieuwe wet SWUNG, wat staat voor Samen Werken aan de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid. In de presentatie van DCMR eerder dit jaar over geluid kwam hierover ook al naar voren dat kenmerk van deze wetgeving onder andere is dat niet meer de norm en de
55 modelberekeningen gelden op het moment dat een weg aangelegd of gereconstrueerd wordt maar dat latere ontwikkelingen aanleiding kunnen zijn om alsnog aanvullende maatregelen te moeten nemen.

5 Havenvisie

Het Havenindustriecomplex gaat verder groeien en dus komen er meer vervoersbewegingen en dus heeft dat effect voor onder andere de luchtkwaliteit; het havenbedrijf zelf gaat daar niet aan voorbij. Daarom wordt er vanuit die kant sterk gepleit voor de A4/Zuid en de tweede westelijke oeververbinding, waar Ridderkerk ook belang bij heeft en waar mogelijk voor pleit.

10 In de gemeenschappelijke reactie die door de stadsregio is verzonden is ook nadrukkelijk aandacht gevraagd voor de milieuaspecten.

Een gezamenlijke regionale reactie is hier zeker zo krachtig als een individuele.

Tegen deze achtergrond heeft het college geen behoefte aan een motie.

15 Milieu

Meerdere fracties noemen het energiebesparingsproject van de Vereniging van Eigenaren aan de Reggestraat. Als aanvulling op die positieve aandacht is het nuttig om er aan toe te voegen dat de installateur die met dit project bezig is een ondersteuningsverklaring van de gemeente nodig had om dit project uit te kunnen gaan voeren. Een verklaring die we uiteraard

20 graag afgegeven hebben. Het is goed om te melden dat die installateur met dit project ook aanwezig is op de energiemarkt die a.s. dinsdag hier in het gemeentehuis wordt gehouden.

In het kader van duurzaamheid is er in onze provincie ook aandacht voor windenergie. Al enige tijd geleden is onderzoek gestart hoe een paar honderd megawatt opgewekt kan worden door middel van in de stadsregio te plaatsen turbines. Langs de A15 blijken daarvoor

25 in aanmerking te komen onder andere de knooppunten Benelux, Vaanplein en Ridderster.

Milieu of externe veiligheid

Vraag LR over gietijzeren gasleidingnet. Navraag bij netbeheerder slechts 96 m.

30 De SGP vraagt zich af hoe op onderhoud buitenruimte nog meer te besparen was na de structurele budgetvermindering van ruim 3 ton vorig jaar. De 3 ton waar nu over gesproken wordt is het resultaat van nog eens aan een grondige beschouwing onderwerpen van de meerjarige onderhoudsprogramma's van de wegen en de riolering.

De veiligheid blijft gewaarborgd.

35 Leefbaar Ridderkerk refereert aan het stille asfalt op de Vondellaan. In de raadsinformatiebrief (RIB) is een en ander uitgezet.

De Kerkweg is afgerond.

BAR: afvalinzameling en afvalwaterketen.

Bedrijventerreinen: Leefbaar Ridderkerk heeft zorgen over handhaving.

40 Er wordt wel degelijk gehandhaafd en dit leidt ook wel (helaas) tot het opleggen van dwangsommen.

Een BIZ biedt voor nieuwe terreinen meer mogelijkheden dan bestaande. In het algemeen is er onvoldoende animo bij Ridderkerkse ondernemers en per 1 januari 2012 is de experimentenwet BIZ opgeheven.

45 De ChristenUnie, Leefbaar Ridderkerk en VVD wachten op Rotterdam, voor wat betreft de Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard. Als later deze maand de gemeenschappelijke regeling een feit is, kan de communicatie daadkrachtig en naar verwachting voortvarend worden opgepakt. Dezer dagen zijn de bewoners globaal geïnformeerd over de stand van zaken.

50 Uiteraard hebben het milieu, het groen en de ontsluiting de serieuze aandacht van de partners.

Ridderkerkse haven

55 Volgens D66/GL is dit nog steeds een merkwaardige situatie waar niet nu maar in commissieverband op teruggekomen zal worden.

Woningbouwstrategie

De ChristenUnie waarschuwt voor niet alleen bouwen van bereikbare eengezinswoningen

5 omdat ook dit niet goed is voor de doorstroming.
Het werkboek is juist bedoeld om waar nodig en mogelijk binnen de begrenzing van de woningbouwstrategie zelf op veranderingen in te kunnen spelen. Monitoring is daarbij uiteraard van belang.

10 D66/GL maakt er juist gewag van dat door de door die partij geïnitieerde amendering om meer starterswoningen te bouwen dan initieel het plan was, de woningbouwstrategie aan waarde heeft gewonnen. De PvdA komt nog een keer terug op het quotum bereikbare woningen.
Gezonde bevolkingsopbouw; in ieder geval is volgens het meeste recente jaarverslag
15 leerplicht dat u al heeft of zeer binnenkort toegezonden wordt het aantal 0-22 jarigen met 74 toegenomen tot 10.845.

Openbaar vervoer

20 In mei hebben we in de commissie en raad uitvoerig gesproken over de meer dan forse bezuinigingen in het openbaar vervoer.
Bekend is dat SRR als vervoersautoriteit met het minste nadeel voor de reizigers doorgevoerd kan worden. Met het oog op de nieuwe concessie voor het busvervoer is daar nu nadrukkelijk naar gekeken en inderdaad 16% van de buslijndiensten wordt hier door getroffen, maar dan moet er wel direct bij gezegd worden dat dit slechts 2% reizigersritten
25 betreft. Ofwel het gaat over buslijnen waar in de daluren heel weinig passagiers in aangetroffen worden. Het geheel overziende zal het effect voor Ridderkerk met ingang van de nieuwe dienstregeling in de loop van de volgende maand maar beperkt zijn en zal het waarderingcijfer voor het openbaar vervoer in Ridderkerk, dat bij alle enquêtes voor de actualisatie van de WOP's ieder keer hoog is, daar waarschijnlijk niet veel onder lijden.
30 Een aanwinst voor het openbaar vervoer is de P en R Beverwaard. Ga je er met de auto heen dan kun je gratis parkeren en je reis naar het centrum van Rotterdam met de tram vervolgen. Ook de fiets is er goed te stallen. Het op Rotterdam georiënteerde openbaar vervoer kent naast deze verbinding nog de bekende buslijnen die de passagiers naar Zuidplein en Kralingse Zoom brengen.
35 Over de beantwoording van de brief van de stadsregio over de relatie tussen bouwplannen en tram heeft het college nog niets anders te melden dan in de schriftelijke vragenronde als antwoord is gegeven. Overigens legt het CDA een helder statement neer over dit onderwerp.

Schoolmeestershuis

40 De ChristenUnie doet een aansporing om stappen te zetten; die worden inderdaad gezet.

Groene invulling Bolnes-Zuid

In de provinciale structuurvisie is dit gebied aangeduid als stedelijk groen waarbij enige bebouwing is toegestaan.
45 Overheidsgeld voor groene en recreatieve inrichtingen van nieuwe gebieden is er niet meer. Dus zouden er andere kostendragers gevonden moeten worden. Op dit moment hebben we daar nog geen concrete voorstellen voor, maar zoals al eerder aangegeven willen we ons er met (enige) voorrang over gaan buigen. Het college weet nog dat daar bij de vaststelling van het bestemmingsplan De Donckse Velden ook over is gesproken.
50 LR uit zorgen over Waalbos en Crezéepolder; die zorg is niet helemaal weg te nemen. Het geld, dat uiteindelijk van andere overheden moet komen is onzeker. Wat betreft de verwerving is de gedachte dat in juridische zin sprake zal zijn van een verplichting, maar dan is er nog een hobbel, namelijk het beheer en onderhoud door SBB. We staan er nog positief in, maar garanties geven zoals wordt gevraagd, kan niet.

55 Gebiedsverkenning Rivierenland

Dit maakt deel uit van het uitgebreidere gebiedsprogramma Rivierzones, dat loopt van het westelijke deel van de stadsregio langs nieuwe Waterweg en Nieuwe Maas tot Ridderkerk.

5 Rivierenland betreft specifiek Capelle, Krimpen, IJsselmonde en ook Ridderkerk. Wij participeren.

Onderwijs

10 Begin volgend jaar is er een conferentie in BAR-verband over passend onderwijs. Het college neemt afstand van de opmerking van Leefbaar Ridderkerk dat er sprake is van een schrijnende situatie en het college vindt dat ook beslist niet in overeenstemming met het beeld dat onlangs door de Rekenkamercommissie is geschetst.

15 Waarmee ik ook reageer op de motie. Terecht wordt opgemerkt dat er nog bedragen gereed liggen voor zowel de speellocalen, een dakrenovatie en lokaal maatwerk. In een eerder stadium was al eens de gedachte dat hiermee al een fors bedrag beschikbaar was voor compleet nieuwe gebouwen voor De Fontein en de Bosweide.

20 Vorig jaar is via het jaarlijkse Primair Onderwijsoverleg besloten en vastgesteld dat er een veel te groot financieel gat zit om hierop door te gaan. De aanvraag is toen zoals u allemaal weet niet gehonoreerd en de gereserveerde bedragen zijn beschikbaar gebleven.

Dit jaar voor 1 februari heeft het bestuur van De Fontein een aanvraag ingediend en op het formulier twee opties ingevuld. Nieuwbouw en vervangende bouw.

25 In een mondelinge toelichting bij mij is de vraag neergelegd of het schoolbestuur nog eens de optie brede school mocht bekijken of onderzoeken.

In het voortraject naar de definitieve beoordeling is aanvullende informatie verstrekt wat er alles bij elkaar niet toe kon leiden dat de aanvraag gehonoreerd kon worden.

30 Als de aanvraag zoals die is ingediend getoetst wordt aan de door de raad vastgestelde verordening kan nieuwbouw of vervangende bouw niet gehonoreerd worden.

In de brief wijzigt het bestuur de aanvraag en de indieners van de motie stellen dat deze aanvraag voldoet aan de eisen van de verordening. Wanneer is dat door wie getoetst?

35 De brief staat op lijst van ingekomen stukken voor de raad van 24 november onder de rubriek 'om preadvies voor te leggen aan de raad'. Daaraan voorafgaand zeggen de indieners van de motie: dat hoeft niet meer, wij weten al dat de aanvraag volgens de verordening is.

Brede school

Recent is de evaluatie toegestuurd. Leefbaar Ridderkerk constateert al dat de brede school hier uitstekend functioneert.

40 Henk Zwiersprijs

Daar zou in commissieverband op teruggekomen worden. Er is geen structureel geld; dus kan dat ook niet aan iets anders worden besteed.

45 Ik kom nu aan een afronding. Rest mij u te bedanken voor al uw goede wensen.

Dank u wel, voorzitter.

De burgemeester: Dank u wel. Rest mijn eigen inbreng.

50 In navolging van wethouder Den Ouden breng ik mijn respect aan u over voor uw inbreng en algemene beschouwingen. Ik weet hoeveel energie en tijd dat kost. Ik heb met genoeg kennisgenomen van uw bijdragen.

Ik feliciteer mevrouw Fräser met haar eerste algemene beschouwingen.

55 De punten die voor mij resten zijn de metropool en BAR-samenwerking, veiligheid en het burgerhandvest is ook genoemd. We zullen kijken waar we uitkomen.

Over de metropool Stadsregio Rotterdam-Stadsgewest Haaglanden is een motie aangenomen en uitgevoerd in de stadsregio. In de afgelopen bestuursvergadering van de

5 stadsregio heeft Frank Koen, burgemeester van Capelle, maar ook lid van het algemeen
bestuur een oproep gedaan zoals hier in de raad: zorg voor een democratische legalisering
van die metropool. Het is zo ver weg. De ver-van-mijn-bedshow, en hoe betrek je die raden
daar dan bij? Hij deed dat heel hartstochtelijk en eigenlijk zoals u dat in uw motie hebt
opgeschreven. Dus hebben de beide dagelijks besturen met elkaar vergaderd en daarin is
10 een procesafspraken gemaakt. Wij hebben deze week een brief ontvangen, een rompbrief
waarin wij in staat zullen zijn om de raden te informeren over de procedure, maar waarin ook
de uitdrukkelijke vraag wordt gesteld wat u wilt realiseren in de metropool en wat uw bijdrage
zou kunnen zijn in de metropool. Maar, vooral ook wat de metropool voor u kan betekenen.
15 Die brief komt volgende week naar u toe en wordt besproken in de raad van 15 december
2011 en daarin vastgesteld. We hebben het jaar 2012 daarvoor uitgetrokken.
Zoals de voorzitter van het algemeen bestuur heeft gezegd is het niet ons recht om
gemeenteraden mee te nemen, maar het is de plicht van iedereen om zijn of haar wensen
daarin meegenomen te zien. Het staat iedere raad vrij om straks mee te doen aan de
gemeenschappelijke regeling.
20 Het staat ieder vrij om niet mee te doen aan de gemeenschappelijke regeling: het lijkt niet
verstandig om dat laatste te doen, maar het kan wel. We zijn daar vrij in, eigen baas. Het staat
iedereen vrij om een eigen gemeenschappelijke regeling op te richten.
Anders dan de Wet gemeenschappelijke regeling, die de plus had waar we niet vrijblijvend lid
van zijn. Die wordt afgeschaft op 1 januari 2013. We hebben daarom heel 2012 om toe te
25 groeien naar een ander platform. We komen daar op korte termijn inhoudelijk met elkaar over
te spreken.

Blij ben ik met uw gemaakte opmerkingen over de BAR-samenwerking. Tijdens de
raadsconferentie in het Van der Valk Hotel hebben we daar nog een poosje met elkaar over
30 nagedacht. We kwamen tot de slotsom dat deze raad er nauwer bij betrokken wil worden.
We hebben toen afgesproken in plaats van weer met drie raden bij elkaar te komen op
30 november, eerst in eigen huis met elkaar hierover te praten. Hoe wij de
BAR-samenwerking zien en wat voor ons de kaders zijn. En het updaten van het
Koersdocument. Dat neem ik zeer ter harte. Het lijkt mij verstandig om daar de aftrap op 30
35 november voor te geven, als we elkaar ontmoeten over de BAR-samenwerking. Er wordt
ambtelijk een discussienota voorbereid om goed de knelpunten en beslispunten op een rij te
hebben en waar het moment van go/no go ligt. Wij stellen ons voor in alle drie de raden
dezelfde discussienota te hanteren en hetzelfde tempo erin te houden en dezelfde informatie
te verschaffen.
40 Ridderkerk is Ridderkerk. U hebt uw bijdrage geleverd en ik zal controleren dat dat allemaal
wordt meegenomen.

Veiligheid: Het belangrijkste onderwerp in de portefeuille van de burgemeester. Binnenkort
komt naar u toe de nota Integraal veiligheidsbeleid. We hebben daar al een thema-avond
45 over gehad. Die nota kunnen we bespreken in de volgende commissie en vaststellen in de
raad. Hetzelfde geldt voor de nota Externe veiligheid. Dit is een coproductie tussen
wethouder Den Ouden en mijzelf. Wethouder Den Ouden neemt die nota voor zijn rekening,
uit praktische overwegingen en omdat hij uitgebreid ingaat op het milieu en DCMR. We zijn
gezamenlijk verantwoordelijk.

50 Nationale politie. Er is veel haast mee. De minister van veiligheid en justitie is heel gedreven
om die nationale politie op te richten. Er zijn kwartiermakers aan de gang. Vanmorgen las ik
in de krant dat we 1 januari 2012 niet gaan halen, omdat de Eerste Kamer dat niet toelaat.
Dan is het nog de vraag of dat per 1 april gebeurt dan wel per 1 juli 2012. Weet wel dat alle
55 voorbereidingen goed ter hand zijn genomen. Ook hierover hebben wij in de
commissiebijeenkomst gesproken. Hoe de districten eruit gaan zien, daar kunnen we niet op
vooruitlopen.

5 Burgerhandvest. We hebben het er vorig jaar bij de algemene beschouwingen ook over gehad en toen hebben we gezegd dat het het mooist is als de spelregels van onderaf zouden komen. Zoals ook bij buurtpreventie. Eigenlijk geldt hetzelfde voor regels over normen en waarden. U zet het nu wat zwaarder aan. Ik zal me daarop oriënteren. Ik ga me erop beraden en we spreken elkaar nader in commissieverband.

10 Dit is wat ik met u wilde delen.

Doornemen van de moties en amendementen

15 **De voorzitter:** We gaan de moties en amendementen doornemen. Het is goed voor u om mee te nemen in tweede termijn zodat u weet welke moties worden ontraden. Dit zijn de collegegedachten.

20 Amendement 44 van het CDA over initiatiefsubsidies wordt door het college ontraden.
Amendement 45 van D66/GL over ontwikkelingssamenwerking wordt ontraden door het college.

25 **De heer Onderdelinden:** Voorzitter, als u zegt 'ontraden', kunt u dan aangeven heel kort, wat de strekking van het ontraden is?

Wethouder Dokter: Het amendement over initiatiefsubsidies. Dit jaar is het bedrag van € 45.000,-- niet opgegaan. Daarnaast is een aantal aanvragen afgewezen omdat ze niet voldeden aan de eisen. Ons is opgevallen dat het bijna structurele subsidies zijn geworden. Er waren zeventien aanvragen. We zouden er kritisch naar willen kijken.
30 Ontwikkelingssamenwerking: dit is iets wat wij geen kerntaak noemen.

De voorzitter: De moties.
Motie 68 van de ChristenUnie over groene gebieden wordt ontraden.

35 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, wij ontraden deze motie omdat het onderwerp led-verlichting deel uitmaakt van het beleidsplan Openbare Verlichting, dat ook op de bestuurlijke planning staat. Het is helaas in de tijd een beetje vertraagd. Hij komt in de eerste helft van volgend jaar. Deze onderwerpen zoals in de motie staan maken daar deel van uit.

40 **De voorzitter:** Motie 70 van de ChristenUnie over led-verlichting wordt ontraden.
Motie 72 van het CDA over CBS De Fontein wordt ontraden.
Motie 75 van D66/GL over bestemmingsplannen en grondexploitaties wordt ontraden.
Motie 76 van de PvdA over afbakening tegenprestatie WWB wordt ontraden.
Motie 79 van de PvdA over inperking beleidsvrijheid wordt ontraden.

45 Deze moties kunnen deel uitmaken van uw tweede termijn.

Wij schorsen de vergadering tot 14.30 uur.

50 [14.30 uur: Heropening van de vergadering]

Tweede termijn raad en dual debat

55 **De voorzitter:** Hartelijk welkom terug voor de tweede termijn. De heer Van Nes is in ons midden. Elke fractie heeft twintig minuten spreektijd. Ik waarschuw na achttien minuten. U weet dat u dan nog twee minuten heeft. Het woord is aan de heer Japenga.

- 5 **De heer Japenga:** Dank u wel, voorzitter.
Wij zijn blij met de 3 miljoen extra die wethouder Vroegindeweyj kon inbrengen. Dat is mooi en positief nieuws. Daar kunnen we het voor de komende jaren net iets makkelijker door maken.
- 10 Wij zijn blij met de houding ten opzichte van de buurtwinkel. Ons viel op dat de wethouder positief sprak over de realisatie van een mbo of hbo, maar dat de wethouder Onderwijs daar weer wat terughoudender in leek. Is dat zo of hebben we dat verkeerd opgepikt?
- Het betoog van wethouder Dokter hebben wij als zeer positief ervaren. Je moet beginnen bij wat mensen nodig hebben. Dat is het uitgangspunt.
- 15 We hebben vandaag extra aandacht gevraagd rond het PGB. We willen het liefst nog iets beter maken dan het is. Dat initiatief kunnen wij omarmen.
We moeten de kosten in de hand houden, lokaal en nationaal. Maar als we die kosten kunnen beheersen, staat toch autonomie voorop? Als we dat kunnen borgen met deze motie, zou ons dat heel wat waard zijn.
- 20 U staat positief tegenover het raadsteam. Wij willen graag de mening van andere fracties horen.
Decentralisatie is een enorm ingewikkelde operatie en met elkaar moeten we weten wat we doen. Nu hebben we de kans om het goed te doen.
Natuurlijk is het waar dat je je daarmee extra werk op de hals haalt. Dat is er al genoeg. Het
- 25 onderwerp rechtvaardigt deze aanpak.
Wij vonden het mooi om te horen dat jongeren zelf aangeven dat ze aanwijzers nodig hebben. Daar waar wij als ouders denken dat ze het niet zo goed doen, vragen de jongeren er dus zelf om.
- 30 Wethouder Den Ouden: De brug naar Krimpen. Ik had al gezegd dat we het daar samen over eens zijn. Dan komt er mogelijk een autoveer. Het gaat ons niet om de brug of de autoveren. Het gaat ons om het extra vervoer dat door Ridderkerk komt, daar kunnen we niet mee uit de voeten. We begrijpen de problemen van Krimpen en omliggende gemeenten, maar dat rechtvaardigt niet dat alles hierdoor heen rijdt.
- 35 De havenvisie 2030. Ja, wethouder, dat zijn mooie plannen, ook de duurzaamheid spreekt ons aan. Natuurlijk, maar wij krijgen toch hier meer verkeersbewegingen langs. Of je de tunnel of de A4-Zuid aanlegt, er zullen meer verkeersbewegingen plaatsvinden.
Ik denk dat we daar als gemeente actie op moeten ondernemen. Hoe we het verkeer kunnen
- 40 verminderen.
- Windmolens zijn genoemd. Althans dat deze wel eens op de Ridderster geplaatst kunnen worden. Dat past wel bij de dynamiek van de Ridderster, maar alleen als ze geen negatieve gevolgen voor de bewoners hebben.
- 45 Geluidsschermen. Het tracé dat straks nog niet voorzien is van schermen. Mogelijk kan dat straks wel voorzien worden van schermen. Wellicht kunnen we samen optrekken, wat de kans om het te realiseren groter maakt.
- 50 Openbaar vervoer. Wij vinden het college daarin te nuchter. Is dat het juiste woord? Nee. Te gemakkelijk. De wethouder zegt dat hij op het plein lege bussen voorbij ziet rijden. Maar openbaar vervoer is nu juist dat je een goed stelsel met een goede frequentie moet hebben, waardoor mensen aangetrokken worden tot openbaar vervoer. Mensen uit hun auto krijgen, moet je wel bewerkstelligen. Je kunt op bepaalde tijden, rustige momenten, ook kleinere
- 55 bussen inzetten. Daar heb ik al eerder voor gepleit. Dus als je bezuinigingen maar laat gebeuren en je stelt er niks tegenover, dan wordt het alleen maar slechter.

5 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, een aanvulling. De heer Japenga citeert nu een stuk uit een notitie die we in het voorjaar aan de orde hebben gehad. Maar in datzelfde stuk stond ook dat door een enorm aanbod van openbaar vervoer, er relatief weinig reizigers waren gekomen. Ofwel het aanbod genereert niet de vraag. Dat is de andere kant van de medaille die hij noemt.

10 **De heer Japenga:** Voorzitter, zeker. Je moet mensen ook verleiden om met het openbaar vervoer te gaan, het gaat niet vanzelf. Dat is zonder meer het geval. Maar het verschaalt en dat constateren wij.

15 De brief die het college aan de stadsregio zou schrijven. U geeft aan dat u met tactische en strategische verkenningen bezig bent om een brief te beantwoorden. Het is een brief van mei. Als burgers ons een brief schrijven moeten we binnen acht weken reageren. Waarom wordt dit zo vertraagd? Gaat u die brief schrijven? Hebt u intussen een brief geschreven aan de stadsregio dat er enige vertraging is opgetreden? Dat u bezig bent met een studie en dat de brief beantwoord wordt? Dat zou ik graag horen, want het gaat er ook om hoe we op dat punt met elkaar omgaan.

25 Wij willen graag een motie over het groen inbrengen. Dit is een eerste stap naar de borging van de functie van het groen. Breng in kaart wat er aan groen is. Wat er de komende jaren gebouwd gaat worden. Het groen moet geborgd worden. Ik herinner me nog de uitspraak van Ad de Bont toen bij de structuurvisie: hij gaf aan dat je voor dat soort gebieden functies moet creëren. Ervoor zorgen dat er geen sterren meer op gezet kunnen worden. De motie ziet erop om daar een eerste stap in te zetten.

30 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** Voorzitter, over de motie heeft de wethouder aangegeven dat het allemaal geborgd is in bestemmingsplannen. Heeft u die motie ingediend omdat u vindt dat het college nog steeds geen stellingname heeft genomen over de structuurvisie? Is dit een manier om het college een uitspraak te laten doen over de structuurvisie?

35 **De heer Japenga:** Dan zou ik het college gevraagd hebben een uitspraak te doen over de structuurvisie. Wij willen voorkomen dat andere overheden straks ingrijpen. We willen borgen dat dat straks niet meer kan. Ik weet niet hoe dat moet. Laten we een eerste stap zetten om dat met elkaar te onderzoeken.

40 De burgemeester sprak over de vorming van een nationale politie. Wij pleiten voor goede wijkagenten met korte lijnen die de wijken en de mensen kennen. Dat blijkt van groot belang.

45 Het BAR-koersdocument, daar kijken we naar uit.

Opmerkingen naar andere partijen. Soms zijn het vragen. Die kunnen ze misschien in tweede termijn beantwoorden. Interrupties zijn welkom.

50 De SGP. Wij zijn het ermee eens. Niemand mag door de bodem van een menswaardig bestaan zakken. U denkt daarbij aan mensen in een afhankelijke positie, zoals chronisch zieken, gehandicapten en werklozen. U zegt dat een bijzondere tijd vraagt om bijzondere aandacht voor bijzondere medeburgers. Daarom hebben wij een bijzondere motie over het PGB voorliggen. Ik vraag de SGP erin mee te gaan. Het gaat om kosten maar ook over de autonomie. Die intentie willen wij graag uitgesproken hebben.

55 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** U spreekt over het PGB en uw motie. De wethouder sprak in eerste termijn over een nieuwe term: persoonsvolgend budget: PVB. Is dat een

5 antwoord op de invulling en de wens die u neerlegt in uw motie?

De heer Japenga: Ja, voorzitter dat zien wij zo wel. Wij hebben veel vertrouwen in wat de wethouder op dat punt heeft gezegd. Het was niet een formeel antwoord om er van af te wezen, maar wij voelen dat echt als voortkomend uit het gevoel dat het beter kan en wij moeten het met elkaar zo goed mogelijk regelen.

De SGP vraagt onderzoek naar de mogelijkheden van een huisartsenpost en een nieuwe locatie voor de ambulancepost. De SGP vindt dat zelfs meer dan de moeite waard. Ik zag geen motie op dit punt. Wat wilt u dat het college doet? Of misschien wilt u zelf wel iets doen. U geeft aan dat u dit heel belangrijk vindt, maar vervolgens zien we geen actie. Ik zou daar een motie voor indienen.

De heer Smit bij interruptie: Op beide onderdelen heb ik van het college begrepen dat alle inzet gepleegd zal worden om te kijken of die dichterbij de Ridderkerk toe geplaatst kunnen worden. Mijn suggestie zou zijn het Waterschapshuis en als dat niet zou kunnen, kijk dan nog eens naar het Maasstad Ziekenhuis waar ze toch ook regelmatig uitrukken en naar toe moeten. Dat is in ieder geval beter dan de huidige stalling van de ambulance. En wat betreft de huisartsenpost is door wethouder Dokter ook al eerder toegezegd dat hij in gesprek gaat met de Ridderkerkse huisartsen, om te kijken of we naar een Ridderkerkse huisartsenpost kunnen komen. Ik heb het graag nog eens willen onderstrepen, maar ik zie de noodzaak van een motie niet in, omdat er aan gewerkt wordt.

De heer Japenga: Als u op de onderzoeken doelt die gaande zijn, is dat prima. Dan het CDA. Wij vinden elkaar op het punt van de rivieroever. Om die zodanig in te richten dat je er goed kunt wonen en recreëren. Het CDA heeft geen behoefte aan een nieuwe discussie over de tram. Maar zij schrijft er wel een halve pagina over en verlegt de tram in één alinea ook nog naar de Rotterdamseweg. Het wordt zo een tram zonder vaste lijn. Dat heet geen tram, maar een bus. [hilariteit]. U hebt het zelf gedaan. [hilariteit]. Maar daartegenover staat: het zijn maar materiële dingen, dus voor ons van mindere waarde dan wat u aan het einde schrijft over wat er zou gebeuren als iedereen weer gaat geloven en daar naar gaat handelen. Daar voelen wij ons goed bij thuis en dat zou beter zijn voor iedereen. Dat onderstrepen we zeker.

De heer Meij bij interruptie: De tram: Het was voor ons meer een sluitstuk van de discussie. Ik heb in mijn bijdrage ook gezegd waarom wij vinden dat die tram niet aan de orde is. Daar staan we voor. Dat is inderdaad een ander standpunt dan een paar jaar geleden. Dat geef ik toe. Als je dat negatief interpreteert zou je kunnen zeggen dat wij draaien. Maar, wij hebben geleerd. Van de verkiezingsuitslag. Dat geldt ook voor uw partij. Dat moet je serieus nemen en dat hebben we gedaan. Er is voorlopig ook helemaal geen geld. Het belangrijkste is dat je aan de burgers laat zien dat je ze serieus neemt. Voor ons is het niet zo principieel dat we tegen de meerderheid van de bevolking ingaan. Ook op het gebied van openbaar vervoer zie je vaak bussen die leeg zijn, maar nu zitten ze vol. Vorige week donderdag hebben we dat zelf meegemaakt.

Wij vinden dat er op den duur best sprake van kan zijn dat het hier zo vol raakt dat je naar een openbaar vervoer moet. Maar wat ons betreft niet meer door Ridderkerk. Daarvoor moet er te veel kapot gemaakt worden. Dan maar doortrekken naar Ambacht en Dordrecht en dan lopen mensen een stukje.

De voorzitter: Ik denk dat uw standpunt helder is. Mijnheer Japenga, u bent bij achttien minuten.

De heer Japenga: Ja. Dank u wel, mijnheer Meij. Dan de VVD maar. [hilariteit]

5 Wat opviel bij de VVD: bij het stukje 'zorgzaam' denk je: 'nu komt het'. En dan gaat het vooral over efficiency en kostenbeheersing. Niet over de zorg zelf. Dat hebben we gemist.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, dan heeft de heer Japenga niet goed gelezen en ook niet verder gelezen. Het gaat erom dat we meer kunnen doen voor minder geld.

10 Met dat gegeven hebben we te maken en vanuit dat standpunt moeten we kijken. Maar we hebben niet alleen over efficiency gesproken maar ook over loskomen van hokjesdenken, etiketjes plakken, ontschotten van budgetten enzovoort. Dan moet u onze beschouwing nog een keer goed nalezen.

15 **De heer Japenga:** Nou ja, ik luister met plezier naar de heer Van der Spoel en dit lijkt een steun voor de intentie rond het PGB.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, u weet dat het PGB de VVD ook zeer ter harte gaat, maar wat ons tegen de borst stuit met de motie, is dat u wat landelijk blijkbaar niet voor elkaar komt op lokaal niveau probeert en daar een uitspraak over te laten doen en ons daarmee te confronteren. Maar, de discussies op landelijk niveau lopen nog steeds. Zeker ook omdat zorgverzekeraars gevraagd is een vergoedingsbijdrage te leveren, nu het PGB afgeschaft wordt. U vraagt vooruitlopend op de discussie al uitspraken te doen. Maar dat is landelijk beleid en we moeten vooral niet proberen van onderaf de suggestie te wekken dat wij dat anders zouden kunnen.

De heer Japenga: Voorzitter, landelijk zet de ChristenUnie zich erg in voor dit onderwerp. Wij hebben er alle vertrouwen in. De zorgverzekeraars zijn er niet zo blij mee. Het is zeer ingewikkelde materie. We moeten het met elkaar goed regelen. En erbij betrokken zijn. Dat is denk ik wel nodig.

De PvdA: Wij bedanken de PvdA voor de aangrijpende inkijk in het leven van mensen en daar gaat het om, als we spreken over de inrichting van Ridderkerk. Het is goed om de mensen te blijven zien achter wat we hier allemaal aan het doen zijn. Daarbij geeft u ruim aandacht aan de minderbedeelden. Daar hebben we als ChristenUnie toch zeker ook gevoel bij. Dat is het. Dank u wel. Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Smit van de SGP.

40 **De heer Smit:** Dank u wel, voorzitter. Ik bedank u allen voor de wijze waarop wij met elkaar vergaderen. Dank ook aan het college voor de reactie op onze algemene beschouwingen. Niet in het minst ook voor de beschouwingen elk op eigen wijze, van de andere raadsfracties. Het is voor ons een dag bij uitstek om te schetsen vanuit welke grondbeginselen politiek wordt bedreven. Als we de beschouwingen van andere fracties lezen, doen andere fracties dat ook en dat is een verrijking voor het democratisch proces en een verrijking voor een dag als dit bij de begrotingsbehandeling waarbij er meer ruimte is voor reflectie dan bij andere raadsvergaderingen. Iedereen doet het uiteraard op zijn eigen wijze. Maar als ik de beschouwingen lees, zijn er meer overeenkomsten te ontdekken dan verschillen. Als er verschillen zijn, zijn dat voor mijn gevoel meer nuanceverschillen dan echt haaks op elkaar staande opvattingen. Die relatieve eenheid lijkt mij in tijden van crisis goed voor de samenleving. Ik hoop dat dat ook zo kan blijven in de komende tijd.

55 De fracties besteden allemaal tijd aan de terugtrekkende overheid. Wij vinden dat heel nadrukkelijk terug bij de ChristenUnie, bij het CDA en de VVD. Elk vanuit een eigen ideologie geschreven. Wij kunnen ons hierin vinden en herkennen ook veel van wat in onze eigen beschouwing staat en wat we als SGP vinden.

5 Het punt van terugtrekkende overheid is een spanningsveld waarmee we allemaal
geconfronteerd worden en waarmee we allemaal worstelen. Aan de ene kant is het
onomkeerbaar dat de overheid zal terugtreden en kleiner zal worden, maar het betekent aan
10 de andere kant dat er een leemte kan ontstaan in de samenleving die daar nog niet of niet
voldoende voor geëquipeerd is. En dan is de vraag niet of we wel of niet moeten terugtreden
want dat is onvermijdelijk, maar wel hoe we de samenleving kunnen equiperen. Vervolgens is
het ook de vraag hoe we dat gaan doen. Volgens de SGP ligt dat dan niet op de route van
meer geld enzovoorts, maar de kracht van de samenleving is juist om dingen zelf op te gaan
pakken. Zonder daarmee te ontkennen dat smeerolie wel gewenst is.

15 De PGB's zijn net ook al voorbijgekomen. Dat is een heikel punt. Ik vind de toezegging van
de wethouder een belangrijke: om te kijken binnen de mogelijkheden die er zijn of lijken te zijn
wat we nog kunnen.

In de bijdrage van de PvdA staat ook het Zeeuws model. Vorig jaar bij de discussie over de
bezuinigingen lagen er keuzes voor en de SGP heeft altijd op het standpunt gestaan dat we
20 een van de twee van zodanige waarde vinden om te behouden, omdat dat de zorgvragers de
mogelijkheid biedt om die vraag te organiseren die bij hen past. In die zin willen wij het iets
breder zien dan alleen persoonsgebonden budgetten, maar ook nadrukkelijk in relatie met het
Zeeuws model. Keuzevrijheid hoe het ook georganiseerd wordt, daar hechten wij waarde
aan.

25 De wethouder heeft ook het nodige gezegd over de Wsw die opgaat in de Wet werken naar
vermogen: De wachtlijst wordt niet kleiner, er wordt wel sterk ingezet op begeleiden naar
regulier werk. Wij willen dat graag ondersteunen, ook het belang ervan want anders lopen de
wachtlijsten alleen maar op. Het gaat niet zo zeer om mensen die nu in de Wsw werkzaam
30 zijn, maar wel dat ze een passende baan krijgen en een zinvolle arbeidsbesteding in deze
samenleving. Daar hechten wij aan. Over de route zullen wij nog met elkaar discussiëren.
Ook over de Wet werken naar vermogen, daar zijn allerlei mogelijkheden voor.

De heer Onderdelinden bij interruptie: U hebt het over uitstromen. Als je bedenkt dat die
35 groep moeilijk uitstroomt. Ik heb het over de Wsw'ers. De wethouder heeft een bedrag
genoemd van € 230.000,- behorend bij 9. Bent u bereid om daarover na te denken? Daar
bedoel ik mee: geld voor uit te trekken uit onze eigen kas om de wachtlijst versneld weg te
werken?

40 **De heer Smit:** Voorzitter, u weet dat wij daar absoluut over willen nadenken. Wij hebben daar
bij de kadernota op aangedrongen. Het moment van nadenken vind ik wel van belang. Naar
het gevoel van de SGP komt er op dit moment veel op ons af, zonder dat we weten wat het
betekent. We zullen nog een aantal bezuinigingen moeten invullen. Er zijn meevallers, maar
ook nogal wat tegenvallers. Ik heb het gevoel dat we volgend jaar daar echt veel meer beeld
45 bij moeten hebben, daarvoor moeten we ook alles op alles zetten. In dat totaal kunnen we
keuzes maken over wat schrijnend, schrijnender en het meest schrijnend is.
Dat zijn dan pijnlijke beslissingen die we moeten nemen. Maar in dat verband ben ik zeker
bereid om ook over de Wsw na te denken.

50 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** U bent bereid om erover na te denken. Dat is fijn, maar
u geeft ook aan dat u gaat nadenken nadat alles in kaart is gebracht en op zijn vroegst eind
volgend jaar. Heb ik dat goed begrepen?

De heer Smit: Ik weet niet precies wanneer het nadenken is gestart, maar dat is ver voor
55 deze dag over de Wsw. Dat zet zich voort. Ik denk dat we om echt goede afwegingen te
maken en evenwichtige besluiten te kunnen nemen daar nu geen al te krasse uitspraken over
kunnen doen. De intentie van de SGP is dat we willen nadenken en dat deze groep ons na

5 aan het hart ligt. We hebben daar eerder aandacht voor gevraagd. Maar ik wil wel in beeld hebben of er wellicht nog andere groepen zijn die minstens even schrijnend zijn en daarin een evenwicht vinden over hoe we met onze middelen omgaan. Die afweging kan ik nu nog niet maken.

10 **Mevrouw Ripmeester:** Ik ben blij met de opmerking van de heer Smit waarin hij het belang aangeeft van het in beeld brengen van de groep en de maatregelen die daarop afkomen en de maatregelen die wij zelf kunnen treffen. Ik vraag mij af welke aansporingen hij het college gaat geven om dat op korte termijn voor elkaar te gaan krijgen. Binnen de menselijke mogelijkheden.

15 **De heer Smit:** Voorzitter, ik denk dat het college hier vandaag niet voor niets als gast in ons midden is, en dat hij ook goed luistert. Ik neem aan dat de boodschap van de raad helder is. Volgens mij heeft het college geen aansporing nodig, want hij weet wat hem te doen staat.

20 Voorzitter, dan kom ik bij een punt van heel andere orde. Bolnes-Zuid.
U weet dat de SGP er voorstander van is om dat open te houden. Wat betreft een recreatieve invulling zijn wij wat terughoudend. Wat is dat dan precies? Als dat de ongeorganiseerde sport is, zoals uit de bijdrage van de VVD-fractie, dan kunnen wij ons daar iets bij voorstellen, maar men heeft al snel de neiging om te zeggen dat waar gerecreëerd wordt, ook gegeten en gedronken moet worden. Dan moet er ook maar een parkeerplaats komen. En zo gaan we maar verder. Wij hechten er aan om open ook open en groen ook groen te houden. Daarbij speelt ook mee hoe omgegaan wordt met bezuinigingen op dat soort gebieden. In het verleden heeft ons voormalig fractielid Lagendijk bij herhaling gezegd dat de Crezéepolder en het Waalbos geld genereren, want ze hebben opbrengst en ze worden gratis onderhouden door de eigenaren. Wij gaan ze onder water zetten en vervolgens moeten we het onderhoud ook nog eens bekostigen. In die fase zitten we nu. Laten we niet in de valkuil stappen, nu het Rijk ook op dat soort zaken gaat bezuinigen, dat we in Bolnes-Zuid een bestemming zouden geven die ons ook handenvol geld gaat kosten om te onderhouden. Laten we wel verzilveren dat in de provinciale structuurvisie is gezegd dat dit
35 een open gebied moet blijven.

De heer Japenga: U wilt het openhouden en er geen geld aan uitgeven. Ik denk dat we elkaar daar tegenkomen. Als je het verder geen goede bestemming geeft, hoe krijgen we het dan zover om het toch open te houden? Ridderkerk is volgebouwd en wat open is moet open
40 blijven. De vraag is dus: hoe gaan we dat juridisch of met het bestemmingsplan doen? Dat wil ik graag van u weten.

De heer Meij bij interruptie: Je moet ook strategisch denken over hoe je de provincie zo ver krijgt dat ze er niet omheen kunnen. Maar, dat heeft de heer Japenga al gevraagd.
45 Hoe kijkt u aan tegen een soort landschapspark? Waar je kunt wandelen en recreëren als bestemming voor dat gebied?

De heer Smit: Voorzitter, het hangt ervan af hoe het ingevuld gaat worden. Ik ben niet op voorhand zo dat ik zeg dat het zo niet zou moeten worden. Waar ik de vinger bij wil leggen is dat we in het verleden altijd hebben gezegd dat we er een bestemming aan moeten geven, zodanig dat andere overheden er geen beslag op leggen. Gebleken is dat het dan toch wel gebeurt, natuurlijk. In ieder geval het onttrekken aan de primaire bestemming.
50 Dus ik ben daar niet zo beducht voor. Ervan uitgaande dat wij als gemeente de bestemmingsplannen vaststellen. U weet met het voorbeeld Nieuw Reijerwaard dat het niet altijd zo gaat, maar in principe is de gemeente leidend als het gaat om het vaststellen van een bestemming. De bestemming is op dit moment agrarisch. Niemand kan daar iets anders doen
55 dan agrarische activiteiten verrichten. Als we daar naar een landschapspark gaan en we

5 vinden dat een goede invulling en we kunnen dat borgen dan wil ik dan wil ik daar best over ...

Mevrouw Fräser bij interruptie: Wat ik mij dan afvraag is het volgende D66/GroenLinks heeft nog niet zo lang geleden een motie ingediend om Bolnes Zuid een bestemming te geven waar u destijds tegen hebt gestemd. Ik merk nu dat u zich daar zorgen over maakt.
10 Wat was de reden dat u destijds tegen hebt gestemd om Bolnes een bestemming te geven zodat er niet gegraaid kon worden?

De heer Smit: Voorzitter, ik heb toen duidelijk gesteld dat graaien niet kan, omdat er een bestemming op ligt en wijzigingen kunnen alleen met instemming van de raad plaatsvinden.
15 Dus daar zijn we zelf bij. Er is toen gevraagd om een herziening van de bestemmingsplannen. Daarvan hebben we gezegd dat het eerder dan 2015 moet, maar we willen van het college weten ten koste waarvan dat dan gebeurt. Het moet wel in de planning passen. Als je een bestemmingsplan niet binnen de termijn van 10 jaar aanpast, kan je tegenwoordig onder de
20 nieuwe Wet ruimtelijke ordening geen leges meer heffen. Dus ik kan me voorstellend dat er bepaalde bestemmingsplannen zijn die meer urgentie hebben om te wijzigen omdat we anders veel inkomsten mislopen. Ik distantieer me van de gedachte dat daar zomaar rampen kunnen gebeuren, daar zijn we als raad helemaal bij.

Voorzitter, nu we het toch over landschap hebben, mag het genoegzaam bekend zijn dat wij
25 niet voor allerlei slagen in de lucht en ook niet voor windmolens zijn. Dat we ook niet zo gek veel voelen voor een autoveer. Een autoveer bij Krimpen is de opmaat naar een brug. Het verkeer daar heb je hoe dan ook, ook met een autoveer, last van. Ze staan daar allemaal te ronken en te gassen tot ze weer verder kunnen. En als het een succes is, ligt de brug onder
30 handbereik. We moeten aan dat experiment niet beginnen.

De fractie van D66/GL had een kort en nuchter verhaal, ook over de samenwerking, dat spreekt ons zeker aan.
Over een ander punt hebben we vragen. Dat betreft het proactieve arbeidsbeleid dat zij voor zich zien. Ook in relatie tot de vergrijzing. Ik begrijp dat daar aandacht voor wordt gevraagd.
35 De andere kant van de medaille is dat door de Ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard, hoe we daar ook over denken, de ontwikkeling met relatief veel arbeid op een lager niveau ook kansen biedt, ook met de nieuwe Wet werken naar vermogen, die op ons afkomt. Ik voel hier een zeker spanningsveld. Ik begrijp dat Ridderkerk meer kapitaalkrachtigen in de gemeente wil krijgen, maar aan de andere kant kan dit ook een kans bieden om die mensen
40 over wie wij onze zorgen uitspreken, zojuist ook nog, om die relatief makkelijker dan in een andere gemeente met een ander profiel arbeidsmarkt aan de slag te helpen.

Mevrouw Fräser bij interruptie: De ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard. Ik denk dat we qua invulling geen invloed meer kunnen uitoefenen. Ik schat met u in dat het om arbeidsplaatsen
45 op een relatief laag arbeidsniveau gaat. Dat is ook de reden van onze zorgen. In het verleden zijn al veel arbeidsplaatsen op een laag niveau gecreëerd en dat is de reden dat wij aangeven er niet proactief mee aan de slag te gaan, om ook wat meer kapitaalkrachtige jonge gezinnen aan te trekken. Op deze manier word je wel een gemeente die voornamelijk vergrijsd is en met laag opgeleide inwoners. Ik zou daar het liefst een mix in willen zien. Dat is de reden dat
50 wij dat in relatie met vergrijzing en werkgelegenheid en democratische ontwikkeling in een voorstel doen, en ons daar zorgen om maken.

De heer Smit: Dat was een lange interruptie, voorzitter. Maar, ik heb er met genoeg kennis van genomen: ook u zoekt naar een mix.
55

Leefbaar Ridderkerk vraagt aandacht voor het onderwerp School heel veilig. Dat spreekt ons ook aan. Jammer dat de afvalbakken met de jaarwisseling verwijderd moeten worden. Dat

5 vinden wij ook jammer, maar dat geeft des te meer aan dat gedragsbeïnvloeding van cruciaal belang is en wij zouden willen aanvullen dat ook het afval van vuurwerk een punt van aandacht is, wat ook in de publicaties zo meteen extra aandacht mag krijgen. Ik neem aan dat dit ook een onderwerp is voor het burgerhandvest.

10 Voorzitter, dan nog een vraag van de heer Japenga over participatie en het raadsteam. Over participatie zou ik willen opmerken dat uit verschillende bijdragen er een zekere teneur komt die voor mijn gevoel toch weer wat teruggaat naar dat we moeten blijven participeren tot we consensus bereikt hebben. Terwijl juist de laatste participatienota was bedoeld om de paradox te doorbreken. We moeten er met een zekere nuchterheid mee omgaan. Niet alles
15 brengen we in participatie. We moeten wel aangeven wat we verlangen en wat we willen. We moeten ook terugkoppelen. Ik vond het fraai dat de jongerenraad vorige week bij de begrotingsmarkt aangaf zo tevreden te zijn over de wijze waarop het college terugkoppelt wat met hun adviezen gedaan wordt. Wat dat betreft gaat het prima. Maar, ik denk dat we ervoor moeten waken om maar door te blijven participeren totdat we ergens consensus bereikt
20 hebben. Dan komen we in een paradox terecht. Dat willen we niet.

De heer Japenga bij interruptie: Het gaat over het raadsteam. Niet doorparticiperen tot je consensus hebt. Het gaat er bij het raadsteam om ook vanuit een doorsnede van de raad om door te denken. U noemde dat, voorzitter, de denkkraft van de raad te benutten om voor
25 Ridderkerk zo goed mogelijk in te richten. Daar zou het raadsteam op gericht moeten zijn. Daar zou ik vanuit onze fractie aan bij willen dragen. Ik hoop ook anderen.

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Ik heb al eerder kennisgenomen van de wijze waarop de SGP participatie ziet. Hoe ze die wil vormgeven en de beschrijving. Voor een deel kan ik
30 me daarin vinden dat de positie van de raad goed gewaarborgd moet zijn. Wanneer opeens participatietrajecten veranderen zoals bij de Wmo-adviesraad, geeft dat ook een heleboel onvrede. Het is zaak om als je veranderingen aanbrengt, dat in samenspraak te doen. Die samenspraak mis ik vaak.

35 **De heer Smit:** Voorzitter, dat laatste daar neem ik kennis van. Waar het mij met name om ging is dat de laatste participatienota aangevlogen lijkt te zijn vanuit de paradox. Daar moeten we uit zien te komen. We moeten als raad kritisch blijven bij wat we doen en zorgen dat we uit de paradox zien te komen.
Het raadsteam zag ik los van participatie, ik kon daar vanwege mijn termijn niet meer aan
40 toekomen, maar dankzij de vraag van de heer Japenga weer wel! [hilariteit]
Het raadsteam: Ik begrijp de wens, maar de voorkeur van de SGP gaat er naar uit om dit soort zaken zo veel mogelijk in te bedden in de reguliere overleggen die er zijn. We hebben ook een commissie Samenspraak die ook rondetafelgesprekken kan organiseren. Ik vind een
raadsteam een prima middel om een paar keer bij elkaar te komen en dan klaar, maar om
45 structureel iets toe te voegen aan de raad als een derde of vierde commissie tot in lengte van jaren, daar voel ik eigenlijk niets voor.

De heer Japenga: Ik bedoel een raadsteam niet als een langdurig gebeuren, maar als iets wat rond de decentralisatie wordt ingericht.
50

De heer Meij: Voorzitter, ik wil het mijn collega niet aandoen om de hele dag zijn mond te houden. Hij neemt straks een deel voor zijn rekening.
Ik wil een doorkijkje maken vanuit ons algemeen bestuur. Over samenwerken.
Het CDA gelooft in mensen en in verbanden. Als ik dat toepas op dat wat vandaag gebeurt,
55 kan ik daar duidelijk over zijn. Het CDA heeft vertrouwen in dit college, de vier wethouders en de burgemeester. Ik vind dat het college openstaat voor dat wat er maatschappelijk leeft en voor het maatschappelijk middenveld.

5 Het CDA heeft vertrouwen in de ambtelijke top; dat voelt uitstekend. De directeur van het centrum voor jeugd en gezin is een belangrijke partner bij decentralisaties. Daarnaast heeft het CDA vertrouwen in de directeur Sport en Welzijn; ook een belangrijke partner die we nodig hebben.
10 Wij hebben ook vertrouwen in deze raad. We kunnen in deze tijd gaan polariseren, maar we zoeken de samenhang en consensus. De burgers hebben daar belang bij.

Jeugdbeleid.

Ik begrijp dat er in december een notitie komt over jeugdbeleid. Die nota zal al geschreven zijn. U gaf aan zich te oriënteren op jong Breda. Er zijn meer gemeenten die er al mee
15 werken. Met name de instreek om niet de aandacht te vestigen op de overbelaste jongeren, maar op die 85% gewone jongeren waarmee het goed gaat en ook een duwtje in de rug nodig hebben.

Is die notitie al op die leest geschoeid? Ik vind het belangrijk de insteek die gemeentes gekozen hebben, om ook die groep goed te bedienen, ik praat dan over standaard dingen als
20 goede kinderopvang, sportclubs, om dat goed te faciliteren. Daar zit de samenhang, de mensen. Mijn vraag aan u is in hoeverre daar rekening mee is gehouden.

Windmolens bij de Ridderster. Voorzitter, we hebben al zoveel geluidsoverlast. Moet het nu juist hier? Wanneer komt dit in de commissie?
25

Volgens mij is er vier jaar geleden ook al sprake geweest van windmolens in Rijsoord of zo. Hetzelfde geldt ook voor het autoveer: dat hoeft voor ons ook niet.

Decentralisatie. Daar zien we kansen in. Uiteraard ook in BAR-verband.
30 Voor ons is dat geen bedreiging.

Het raadsteam ondersteunen wij, mijnheer Japenga. Het is misschien wel goed dat u een onderlegger schrijft om te voorkomen dat het niet een begin is zonder eind. Het moet concreet zijn. We zijn met veel kleine fracties.
35

Ik vond het wel een mooie opmerking van de wethouder: iedereen die kan werken moet ook kunnen werken. Het geeft veel arbeidsvreugde als je kunt werken.

In het kader van financiële middelen worden ook genoemd de Crezéepolder en het Waalbos. Ik zou de wethouder willen vragen of de start van de Crezéepolder en het Waalbos vertraagd worden.
40

De motie Ontwikkelingssamenwerking. We hoorden de wethouder zeggen dat dit geen kerntaak is. Dat klopt. Maar wij vinden het een belangrijk signaal. Het is toch mooi dat hier mensen actief zijn om ook in een ander land waar het veel minder is, een bijdrage te leveren. Wij steunen dat.
45

Het groenbeleid van de ChristenUnie steunen wij. Het gaat om het in kaart brengen van de groenvoorzieningen. Daar is niets mis mee.
50

Voorzitter, dan zou de heer Onderdelinden graag het woord willen voeren.

De voorzitter: Dank u wel, het woord is aan de heer Onderdelinden.

55 **De heer Onderdelinden:** Dank u wel, voorzitter. Een aanvullend verhaal. De eerste opmerking is een financiële. De opmerking waar onze penningmeester mee begon, die 3 miljoen. Fantastisch. Wij zeiden bij wijze van grap al dat we kunnen stoppen. Het was

5 erg plezierig geweest, voorzitter, als de wethouder dit eerder had meegedeeld waardoor wij er voor vandaag meer beleid op hadden kunnen maken.

10 Ten tweede: De grondexploitatie van mevrouw Fräser. U bemoeit zich daar al heel lang mee. Wij begrijpen nog niet goed wat u bedoelt. Wij hebben een goede avond gehad met voorlichting van de ambtenaren. Ik dacht dat mevrouw Fräser ook die kant op zou gaan met de motie, maar we hebben het idee dat het niet over die avond ging. Er ligt wel een link en kunt u ook leven met het antwoord van de wethouder?

15 De bezuinigingen. De vraag was eerder gesteld of het zo is dat de meevallende begroting 2013-2014 minder zou hoeven worden aangesproken nu de bezuinigingen, de kerntakendiscussie in een ander daglicht worden gesteld.

20 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, betreft de heer Onderdelinden daar ook bij dat er nog geen dekking is gevonden voor 4 ton waarbij men ervan uitgaat dat het wel goed komt?

25 **De heer Onderdelinden:** Jazeker, mijnheer Van der Spoel. Zo kent u mij absoluut. Het is ook zo dat 2015 een lastig jaar is, zeker omdat het beïnvloed wordt door de kasschuifoperatie. Dat is een eenmalig gebeuren. 2015 is nog heel ver. Als we kijken naar de ontwikkelingen rondom het gemeentefonds, is het lastig in te schatten of het negatieve beeld van 2015 realistisch blijkt.

Daarmee zeggen wij niet dat we de kerntakendiscussie niet meer moeten voeren, maar wellicht in een ander daglicht. Het was slechts een simpele vraag.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, de heer Onderdelinden betreft de 3 miljoen van de stadsregio erbij. Maar dat is natuurlijk incidenteel. In de kerntakendiscussie hadden we het over een structureel te dekken tekort.

35 **De heer Van de Spoel bij interruptie:** Voorzitter, ik dacht dat we ondanks alle financiële overzichten en doorkijkjes hadden afgesproken dat we de kerntakendiscussie, los van de financiën, zouden voeren. Dat is natuurlijk belangrijk maar laten we eerst met elkaar dingen benoemen.

40 **De heer Onderdelinden:** De heer Van der Spoel heeft absoluut gelijk. We zouden niet over geld spreken. Maar omdat ik toch bij de kerntakendiscussie een beetje brutaal kijk wat het op zou kunnen leveren: excuses, mijnheer Van der Spoel.

45 Ook naar de heer Smit: de bezuinigingen die nu doorwerken naar 2013-2014, zijn nog steeds beleidsarm. Met andere woorden; als ik het heel gechargeerd zeg: dat hoeft weinig te kosten, weinig energie om tot begrotingsoverschotten te komen in 2013-2014 die ten bate komen aan de dekkingsreserve. Dan zit er iets structureels in.

50 **Onderwijs:** Daarvan hebben wij ondanks de antwoorden van de wethouder over De Fontein gezegd dat wij staan waar we staan. Er kan voor iedereen een win-winsituatie zijn. Dit betekent inderdaad dat niet wordt gekozen voor totale nieuwbouw waar tot voor kort sprake van was. Ik heb het gevoel dat we behoorlijk op een lijn zitten met de wensen en mogelijkheden.

55 **De heer Van der Spoel bij interruptie:** De heer Onderdelinden spreekt over vervanging van drie noodlokalen voor drie permanente. Vervolgens koppelt hij dat aan de brede school. Wil hij drie permanente lokalen in plaats van drie noodlokalen of wil hij het hele concept brede school hier opnieuw van toepassing verklaren?

Mevrouw Ripmeester: Een vraag aan de heer Onderdelinden. We hebben een gezamenlijke

5 motie ingediend voor een brede school waarin gesproken wordt over nieuwbouw voor De Bosweide en De Fontein. Dat laat u met deze motie los. U spreekt over een win-winsituatie. Ik zou graag de winst willen zien voor De Bosweide. Die heeft ook drie noodlokalen. Moet die de normale procedure volgen?

10 Op 8 september heeft het gesprek tussen De Fontein en de gemeente plaatsgehad en daarin is besproken om het mee te nemen naar het OOGO. Nu wordt deze route gekozen. Kunt u daar nog iets over toelichten?

15 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, hoe ziet de heer Onderdelinden de positie van het OOGO hierin? De aanvraag is halverwege de rit gewijzigd. Misschien kan hij zich voorstellen dat het OOGO een oordeel kan vellen over deze aanvraag.

20 **De heer Onderdelinden:** De brede school: Er wordt gesproken over een speel-/leercentrum. Allerlei woorden. Bij een brede school moet je niet denken aan een fysieke ruimte. Dat is ook zo. Het concept is in die zin losgelaten dat alle functies die binnen de huidige constellatie mogelijk zijn, worden gerealiseerd. Dat heet ook brede school tegenwoordig. Dat is nu aan de orde. De huidige brede school in Bolnes is er in die zin al. Het gaat alleen erom dat in de kadernota sprake was van zes noodlokalen en in dit voorstel is dat teruggebracht naar drie permanente lokalen. Dus ook qua leerlingaantallenprognose zal niemand zich een buil kunnen vallen omdat er nog steeds sprake zal zijn van noodlokalen.

25 Als het gaat om De Bosweide, mevrouw Ripmeester weet ook dat die school is afgehaakt omdat zij ook over veel, grote en genoeg ruimtes beschikt. De eerste wens voor een nieuw concept is daarmee komen te vervallen. Alleen vanwege de financiële middelen moet je op een gegeven moment knopen tellen. Totale nieuwbouw is niet meer aan de orde, waardoor ook De Bosweide haar wensen heeft aangepast.

30 Wat het OOGO betreft is het zo dat dit vanaf 2004, vanaf de moties die alle bijna raadsbreed zijn aangenomen, op de agenda heeft gestaan. Het OOGO en alle voorlopers ervan weten dat dit speelt. Het is zo helder dat daar eigenlijk geen discussie meer over de voorliggende wensen hoeft te zijn, die alleen maar zijn verschaald.

35 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, dan blijft staan dat er in feite materieel sprake is van geheel nieuwe aanvragen waar het OOGO nog niet over heeft kunnen adviseren. Bovendien lees ik in het verslag dat er bij het openbaar onderwijs nogal wat irritatie was over de gang van zaken. Mij lijkt het minste dat we kunnen verlangen is dat het OOGO zich erover buigt en advies geeft.

40 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, namens Leefbaar Ridderkerk en mede indiener van deze motie, wil ik hier toch nog even een stokje voor steken. Ik vind de discussie om nu sec naar het OOGO terug te gaan, een beetje kort door de bocht. Er ligt hier een stuk voor, een dossier dat bijna terugkijkt naar 2004. Om nu te zeggen laten we het weer voorleggen aan het OOGO: dit dossier telt inmiddels 51 pagina's. Naar onze mening zijn we nu op een punt gekomen dat we het moeten oppakken en er iets aan doen. We weten allemaal dat nu we er ruimte voor hebben en als we het nu niet oppakken, we er in de komende jaren zeker geen ruimte voor zullen hebben.

50 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Voorzitter, ik vind dat de heer Neuschwander een terecht punt heeft als hij aangeeft dat er een dossier ligt van jaren geleden, nu 51 pagina's, over De Bosweide en De Fontein. Nu wordt er een school uitgelicht die een aparte route gaat volgen. Daarvoor is er al eerder een precedent geweest in deze gang, toen hebben we als raad uitgesproken dat het menselijk was als die ingestoken zou worden in de normale route.

55 Dat is toen naar tevredenheid afgehandeld en ik denk dat de raad er vertrouwen in zou kunnen hebben dat het nu ook zal kunnen gebeuren. Dat dit wel de normale route gaat volgen.

5

De heer Onderdelinden: Voorzitter, ik ga door. Omdat ik ook op dit punt al een antwoord heb gegeven.

Nog een laatste onderwijsopmerking: de VN2-weg oftewel leerwerktraject.

10 Ik wilde alleen opmerken dat de wethouder toch bekend is met dat het voortgezet onderwijs die richting al biedt. Voordat u inderdaad spreekt over andere richtingen, wil ik u daar nog aan herinneren dat ook binnen Ridderkerk die mogelijkheden al bestaan.

Dan de PvdA en de moties over de tegenprestatie WWB.

15 Wij hebben eerder onze principesteun uitgesproken. Wij willen straks in tweede termijn van de PvdA nog iets horen over het verdringen van de reguliere arbeidsmarkt waarover werd gesproken. Daar willen we met de PvdA graag over in discussie in tweede termijn.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Over verdringing van de werkgelegenheid. Er wordt een mogelijkheid geschapen om onder het minimumloon te gaan werken. Dat betekent dat wanneer er een vacature is of een werkgelegenheidsplaats die ingevuld zou kunnen worden door iemand die goedkoper is, dat betekent dat die plek vanaf dat moment niet meer beschikbaar is voor iemand die een reguliere baan zou willen hebben: op dat moment vindt een soort vervanging plaats. Ik denk niet dat het wenselijk is dat we nu een mogelijkheid creëren, waardoor bestaande werkgelegenheid op deze manier wordt weggezet. Wanneer
25 er nieuwe banen worden gecreëerd, als aanvullende banen, opstapbanen, stagebanen, dan is dat van een andere orde.

30 **De heer Smit:** Voorzitter, ik zou daar een vraag aan willen koppelen. Mag je eigenlijk als lokale overheid repareren wat de hogere overheid bewust in de wetgeving heeft neergelegd? Je gaat lijnrecht in tegen de intentie van de wetswijziging.

De voorzitter: Nee, dat gaan we in uw termijn verder doen. We gaan naar de heer Onderdelinden.

35 **De heer Onderdelinden:** Ik heb inderdaad nog maar twee minuten ...

De voorzitter: U moet nu afronden.

40 **De heer Onderdelinden:** Precies. Nummer 78, in deze motie wordt gesproken over goed werkgeverschap. Daarvan was eerder de vraag aan de raad of het onderzoek daarnaar of het streven daarnaar een afzwakking zou kunnen zijn waardoor misschien een meerderheid te verkrijgen was in de raad. Ook daar hoor ik graag in tweede termijn van de PvdA iets over.

45 Dan nummer 79: Daarvan is ook de vraag of alle voorstellen die gedaan zijn in de motie in het kader van de 110%, in het kader van de nieuwe regeling is of dat het in het kader van de 120% oude regeling is. Daar willen we straks iets over zeggen.

Tot slot een vraag aan de wethouder. Het PVB. Komt dat wat het college heeft gezegd overeen met dat wat in de motie is verwoord? Dan kom ik bij de heer Smit uit die zegt:
50 'jongens, wat al geregeld is, hoeft niet altijd in moties te worden verwoord', maar dat wil ik nog eens uit uw eigen mond horen.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Neuschwander.

55 **De heer Neuschwander:** Dank u wel, voorzitter. Ik begin bij de bijdragen van de wethouders. Als ik naar de wethouder kijk, voorzitter, dan zou ik bijna willen zeggen dat de brief over het autoverkeer in de regio er morgen uit kan. Ik hoor hier geen enkel positief geluid en ik moet u zeggen dat onze fractie absoluut niet zit te wachten op een rij van tachtig auto's in

5 Ridderkerk. Dus wat ons betreft mag u een duidelijk signaal afgeven. Een beetje dezelfde strekking geldt voor de windenergie op De Ridderster. Het ligt niet zo ver af van het Reijerpark met alle gevolgen van dien: geluid, vogels die daartegen te pletter slaan. Wat dat betreft staan wij daarvoor niet te springen.

10 In onze eerste termijn hebben wij gesproken over Bolnes-Zuid, Crezéepolder en het Waalbos. We hadden gehoopt dat u onze zorgen kon wegnemen. Wij hebben inmiddels alle andere partijen gehoord, die delen onze zorgen. We gaan een Waalbos ontwikkelen, maar weten niet hoe we het gaan onderhouden. Datzelfde geldt voor de Crezéepolder, we gaan hem onder water zetten maar weten niet wat de gevolgen zullen zijn. Ja, dat het vochtig wordt kan ik me voorstellen, maar je kunt je ook voorstellen dat een dergelijk gebied onderhoud

15 vergt.

Daar komt bij dat als je op onderhoud gaat bezuinigen en je gaat daar te gemakkelijk mee om, wij bang zijn dat er een verrommeling van het gebied ontstaat. Dat leidt in de toekomst wellicht tot claims van het gebied voor weer een andere functie. Kortom: we hebben daar

20 zorgen over.

Voorzitter, dan uw portefeuille Veiligheid. Volgende maand komt de nota Integrale veiligheid er aan. We hebben in onze bijdrage al iets gezegd over toezicht houden en handhaving. In dat opzicht willen we nog een opmerking maken over de boa's. We hebben er drie op dit moment. Rotterdam heeft een voorbeeldfunctie. Wij als Leefbaar Ridderkerk lopen niet zo te

25 koop met Rotterdam, maar soms moet je dat er toch wel eens uithalen. De toezichthouders in Rotterdam vervullen een fantastische rol. Ze hebben het over gastheren op straat. Ze worden ingezet op de fiets, ze zijn zichtbaar. Ik zou ervoor pleiten om toch eens te kijken of er mogelijkheden voor Ridderkerk liggen. Dat is ook een beetje de link naar overlast van zwerfafval. Ik kijk daarbij de heer Japenga aan. Hondenpoepbeleid, gedragsregels daarvoor.

30 Gezien het feit dat met name bij de politie die functies en rollen allemaal ingeperkt zijn, zouden de toezichthouders daar een belangrijke functie in kunnen vervullen. Wij willen daar in de toekomst graag op inzetten. We zouden bijna willen zeggen dat we misschien maar eens moeten gaan kijken hoe dat in Rotterdam eraan toegaat.

35 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Wilt u een discussie met de raad voeren om voor eigen rekening boa's aan te trekken?

De heer Neuschwander: Mijnheer Onderdelinden, uw politieke neus is zeer goed. U hoort mijn pleidooi. Ik weet inmiddels wat zo'n toezichthouder kost, wat hij per uur kost. In de ons

40 omliggende gemeenten, Capelle en Hoogvliet, wordt er gebruik van gemaakt. Op een heel nette manier.

Ik vind dit een prima onderwerp voor volgende maand bij de commissie of bij de kerntakendiscussie. Het is inderdaad een kwestie van geld. Willen we daar ruimte voor vrijmaken? Bovendien heb ik in een aantal raadsbijdragen iets gezien over camera's,

45 cameratoezicht en dergelijke. Het zit allemaal dicht in de buurt. Ik hoor de heer Japenga spreken over zichtbaarheid. Die willen we misschien allemaal wel als raad.

De heer Japenga bij interruptie: De heer Neuschwander keek mij aan toen hij sprak over hondenpoep en zwerfaval. [hilariteit]. Ik zie de link niet. Maar, als hij nog iets gaat vertellen

50 over zwerfvuil, zijn wij als fractie daarin geïnteresseerd.

De heer Neuschwander: Ik ga nu niets zeggen over zwerfvuil. Dat plan krijgt u nog van ons. U hebt gezien dat wij daar ideeën over hebben. Ik ga wel iets zeggen over gedragsregels. Daar ging het mij om. Je zult de mensen moeten aanspreken. Je kunt op een gegeven

55 moment verwachten dat burgers een zakje meenemen. Maar, de groep die het niet doet, zal aanwezig moeten zijn en laten zien dat als het fout gaat er een risico aan vast zit. Namelijk dat je er een bekeuring voor krijgt. Vandaar dat u zei dat u twijfelde over de gedragsregels, ik

5 las er ook iets over in uw bijdrage.

Voorzitter, dan de verschillende partijen. Ik las bij de PvdA iets over de buurtbus. Het is vandaag niet uitgesproken, maar staat er wel. Er wordt een opmerking gemaakt die ons wel triggerde. Eerst werd gezegd dat dit een initiatief was van de PvdA. Dan wordt bijna
10 verwijtend gezegd dat Leefbaar Ridderkerk het overgenomen heeft. Ik wil u vragen: wat wilt u zelf? Moet die buurtbus blijven rijden? U laat zich daar niet over uit en ik wil er graag een antwoord op hebben.

Dan de BAR-samenwerking. De heer Meij zegt het heel diplomatiek: dat Barendrecht af en toe nog even moet wennen om in BAR-verband te denken. U weet, voorzitter, dat er binnen
15 onze fractie mensen zijn die wat scherpere opmerkingen hebben gemaakt. Het zijn de nuances die we in de politiek maken.

De heer Van der Spoel bij interruptie: Als de heer Neuschwander zegt dat het de toon is die de muziek maakt, zou ik willen zeggen: wat u niet wil dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet. Als u Barendrecht verwijten maakt en in uw betoog een uitdrukkelijk pleidooi houdt voor respect, hoe vindt u dan woorden als minachting en achterbaksheid die u in uw fractie gebruikt?

De heer Neuschwander: Mijnheer Van der Spoel, u voelt hem al, dat was nou net de aanleiding die ik zocht. Dat is voor ons een beetje de invalshoek. Zo'n traject komt niet zomaar. Als je in een voortraject met elkaar gaat samenwerken en je gaat samen ergens naar toe werken waar vertrouwen het uitgangspunt is en je komt daar tegenaan te lopen, dan
25 lopen de emoties wel eens op. Dan vind ik dat we dat hier in deze raad op een nette manier moeten kunnen zeggen. Om nu direct woorden a la schofferen te kunnen gebruiken, dat is eigenlijk wat de heer Van der Spoel doet en ik kijk ook naar de ChristenUnie waar ik een relatie zie met joods-christelijke wortels en de PVV, dan denk ik dat we als we het over respect hebben en over met elkaar omgaan, we elkaar de ruimte moeten geven om scherpe kritische opmerkingen te kunnen maken. Dat was mijn insteek.

De heer Japenga bij interruptie: Voorzitter, daar wil ik nog even op reageren. Ik heb in mijn schriftelijke bijdrage gereageerd op de manier waarop op 6 oktober vragen werden gesteld. Ik heb een punt willen maken dat we die kant niet op moeten willen met elkaar. Ik heb
30 vanochtend in mijn eerste termijn gezegd dat ik mezelf op dat punt moet bewaken. De koppeling naar de landelijke tendensen heeft er natuurlijk wel mee te maken. Ik denk dat wij er goed aan doen om stelling te nemen tegen verruwing en verrommeling in ons eigen gedrag en als ik iemand daarmee heb gekwetst, was dat niet mijn bedoeling. Dat moet helder zijn. Dank u wel.

De heer Van der Spoel: Ik wil de heer Neuschwander vragen of als hij heeft opgeschreven in zijn beschouwingen, zoals hij heeft gedaan en vanmorgen een vurig pleidooi heeft gemaakt voor respect, hij dan ook vindt dat het woord minachting en achterbaks een
40 schoffering is naar de andere kant? Daarvan zegt u dat u niet wilt dat Barendrecht ons dat wil doen, maar waarom doet u dat wel naar Barendrecht?

De heer Neuschwander: Voorzitter, ik wil er eigenlijk niet te veel woorden meer aan besteden, ik heb de toon aangegeven. Ik vind dat wij dat in deze raad op een heel nette manier doen. Soms gaan we misschien wat te ver en wordt de toon wat scherper. Daar moeten we het dan bij laten. Ik waardeer de woorden van de heer Japenga zeer. Maar in
55 zulke moeilijke discussies als de BAR-samenwerking, moet je op bepaalde momenten een scherpe toon kunnen aangeven. En ik denk dat dit in Barendrecht goed overgekomen is. Als u het een raadslid in Barendrecht vraagt, denk ik dat ze kunnen aanvoelen dat wij niet alles

5 accepteren. Ik wil het onderwerp hierbij laten rusten.

10 Nog een opmerking over de bijdrage van de PvdA. Ik vond hem vrij negatief. U begon met Ridderkerk als barmhartige gemeente en niet als boekhoudersgemeente. U gaf op een gegeven moment aan dat niet was geïnvesteerd in een dialoog en groepen niet geïnformeerd werden. U gaat over opmerkingen die heel algemeen zijn: Nederland is steeds rijker geworden. Ik zou bijna zeggen dat dat klopt, Nederland is steeds rijker geworden. Als u zegt daar iets aan te willen doen, dan zal dat op landelijk niveau moeten. We zullen moeten gaan voor nivellering. Maar, dat is niet waar de lokale politiek zich mee bezighoudt. Dat miste ik een beetje. U wilt heel veel. Ik ben het op sommige aspecten met u eens. Maar u kunt niet altijd van de lokale politiek verwachten dat ze een bepaalde draad op kunnen pakken.

15 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Ik was het een hele tijd met u oneens, tot uw laatste opmerking kwam. Daar ben ik het wel mee eens. Daarom zijn mijn moties ook zo ingericht dat de lokale politiek dit wel kan oppakken.

20 De heer Dokter sprak bijvoorbeeld ook over positivisme en blijheid. Dat is een mooi uitgangspunt. Maar, wel op feiten en informatie. Daarop is dit ingestoken. Wij steken laag in bij tweeduizend gezinnen in Ridderkerk, waarvoor wij lokaal iets kunnen betekenen.

25 **De voorzitter:** Helder, de heer Neuschwander.

De heer Neuschwander: Maar dan zijn zinnen als boekhoudersgemeente niet echt passend bij wat u net zegt. Ik denk dat we op een lijn zitten. Er zullen nuances zijn, maar praten over een boekhoudersgemeente gaat ons iets te ver.

30 Betuttelende overheid, van de VVD: daar kan ik mij helemaal in vinden. Je kunt als overheid veel willen, maar je zult ook een bepaalde afstand moeten houden. U noemt een wirwar aan regels. Zeker voor ondernemers maar ook aan het loket hier. De overheid moet haar plaats kennen. Dat delen we met de VVD. Misschien een prachtige gelegenheid om ervoor te zorgen dat de regels minder worden.

35 Een laatste opmerking over de BAR-samenwerking. Ook wij gaan voor dat Koersdocument. Als we dat samen met Barendrecht gaan doen kunnen we aanvaringen zoals in het verleden, voorkomen.

Burgerinitiatieven. De SGP en ChristenUnie zeggen daar iets toe. Initiatief in de Reggestraat. Dat initiatief dragen wij een warm hart toe. In dat licht willen wij volgende maand het onderwerp cameratoezicht weer oppakken in de commissie. Er zijn veel meer mogelijkheden en misschien minder kosten.

40 Dan, voorzitter, de motie over De Fontein. We hebben daar een kort debat over gevoerd. Ik sluit mij aan bij wat het CDA zegt, dat we toe moeten naar een win-winsituatie. Als we dat nu niet oppakken zal daar wellicht in de komende jaren geen gelegenheid meer voor zijn. Dank u wel.

45 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** Dank u wel, zou de heer Neuschwander nog eens willen uitleggen wat de winst is voor De Bosweide, voor alle partijen?

50 **De heer Neuschwander:** Ik heb begrepen dat dat zit in de gymlokalen. Ik heb ook begrepen dat de afstand die u net creëerde er niet is. Er zijn al weer gesprekken en ik heb begrepen dat als de motie aangenomen wordt en er direct iets gedaan wordt, er contact gezocht wordt met De Bosweide om net zoals u in 2008 aangaf, gewoon te gaan kijken hoe we dat oppakken.

55 **Mevrouw Ripmeester:** De motie is mij nog niet helemaal duidelijk. Is het de intentie om het samenwerkingsverband met De Bosweide gestalte te geven? Ziet de motie erop toe dat er winst te behalen is voor De Bosweide? Ik zie die niet.

5 **De heer Onderdelinden:** Mevrouw Ripmeester, u hebt dat nu tweemaal gezegd. Ik heb uitgelegd dat De Bosweide nu slechts een wens heeft. Dat is het speellokaal dat hiermee weer wordt teruggehaald. Daar is geen discussie over. Een andere nieuwe school of andere nieuwe lokalen: die wens is op dit moment niet aan de orde en dat weet u.

10 **De voorzitter:** Volgens mij had u uw betoog afgerond, mijnheer Neuschwander. Dank u wel. Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. In mijn eerste termijn ben ik vergeten de ambtenaren en de griffie en alle andere fracties te bedanken voor hun werk en inzet. Bij
15 dezen alsnog.

In eerste instantie wil ik beginnen met de motie over de grondexploitatie die wij hebben ingebracht. We hebben onlangs een rapport gehad van Deloitte betreffende de
20 vastgoedcrisis op gemeentelijke grondbedrijven. Het beeld dat daarin wordt geschetst is niet gunstig. Er zullen grote verliezen genomen moeten worden. In deze context kan het niet anders zijn dan dat je op een andere manier naar je grondexploitaties gaat kijken. We hebben inderdaad, en daar bedank ik de wethouder voor, een heel goede bijeenkomst gehad. We hebben afspraken gemaakt over de inzichtelijkheid van de risico's van de grondexploitatie. Daar zijn wij tevreden mee. We hebben geen afspraken gemaakt over het aanbieden van de
25 momenten van grondexploitatie aan de raad. Op dit moment is het zo dat het wel eens is voorgekomen dat er een bestemmingsplan wordt aangeboden aan de raad en maanden later pas de grondexploitatie. Wij vinden dat een onwenselijke situatie omdat op het moment dat je een bestemmingsplan vastlegt, een integraal besluit moet kunnen worden genomen. De financiële kaders willen we meenemen in onze afwegingen.

30 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, als ik het goed begrijp geldt voor elke bestemmingsplanwijziging dat de daarin gewenste ontwikkelingen slechts aan de raad voorgelegd mogen worden wanneer die ook te exploiteren zijn. Dat het onderzoek deel uitmaakt van de bestemmingsplanwijziging als zodanig. Dus het globale onderzoek vindt al
35 plaats. Als het antwoord ja is, kan de bestemmingsplanwijziging doorgaan. Dat daar nooit zoveel aandacht aan wordt besteed, is vers twee. Er doen zich geen problemen voor als enkele weken of maanden later een meer gedetailleerd grondexploitatieplan wordt gemaakt. Wat is de meerwaarde van wat u beoogt?

40 **Mevrouw Fräser:** De meerwaarde zit voor ons in het volgende. U zit op een gegeven moment in een situatie met financiële onzekerheden, ook op de grondbedrijven. Daarom moet je er nu juist sterker bovenop zitten en een financiële onderbouwing met risicoanalyse meenemen. Dat is voor mij het punt. Deze economische situatie vergt een andere manier van
45 kijken naar deze zaken. Ik hoop hiermee ook de vragen van het CDA te hebben beantwoord.

De heer Onderdelinden: Mevrouw Fräser koppelt dit aan de risico's, wat mij betreft terecht. Die avond hebben we ieder project doorgenomen. We willen graag in de komende maanden de bandbreedtes in kaart gebracht hebben. Dat is toegezegd. Met de opmerking van de heer
50 Smit zitten we behoorlijk op het spoor.

Mevrouw Fräser: Ik heb toen gezegd dat wij tevreden waren over de afspraak, maar dit is iets anders. Ik heb het nu niet over de risico's die in kaart gebracht moeten worden, maar over het moment van aanbieden van het bestemmingsplan en de grondexploitatie die soms op
55 verschillende momenten is. Daar gaat het mij om. Een opmerking die ik aan de wethouder wil maken is dat hij deze motie afraadt, gewoon omdat het niet uitkomt. Ik zou wel eens willen weten welke argumenten hij heeft.

5

Dan hebben we nog het amendement over ontwikkelingssamenwerking.

In mijn bijdrage heb ik gesproken over invloeden van buitenaf die ons beïnvloeden: de bankencrisis, de Arabische lente, de schuldencrisis in Griekenland. Ook wij zijn kwetsbaar voor invloeden van buitenaf, maar we hebben ook verantwoordelijkheden naar buiten toe. Daarom vinden wij ontwikkelingssamenwerking als gemeentelijke taak belangrijk.

10

De heer Neuschwander bij interruptie: Voorzitter, een vraag aan mevrouw Fräser: Wij vinden ontwikkelingssamenwerking ook belangrijk, maar wij zeggen alleen dat wij dat niet voor onze burgers zouden moeten bepalen. Wij vragen ons af wat de gemeenteraad het recht geeft om te bepalen dat wij gaan zeggen waar we ontwikkelingsgelden aan besteden. U zit aan de portemonnee van de burger. Zonder dat er een directe link is met Ridderkerk.

15

De heer Louter bij interruptie: Is de heer Neuschwander dan van mening dat het hele bedrag geschrapt moet worden? Het wordt nu gehalveerd. Als u consequent bent moet u nu een motie indienen over het schrappen van het hele bedrag.

20

De heer Neuschwander: Onze fractie vindt dat ontwikkelingssamenwerking in onze gemeente geen kerntaak is. In het verleden hebben we een afgeleide vorm ervan gehad. Bijvoorbeeld ontwikkelingssamenwerking met de Molukken. Daar kunt u nog een link leggen naar het verleden van Ridderkerk. In de jaren zeventig zijn veel mensen daarvandaan hierheen gekomen. Als u praat over voorbeelden die puur over ontwikkelingssamenwerking gaan zoals de fantastische projecten van Artsen Zonder Grenzen en Novib: prima op persoonlijke titel, ik doe het zelf ook, maar dit is geen kerntaak voor de gemeente Ridderkerk.

25

De voorzitter: Mevrouw Fräser.

30

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Ik merk ook hierin een inconsequentie bij Leefbaar Ridderkerk. Het behouden van de initiatiefsubsidies kunt u wel ondersteunen. Is dat dan wel een kerntaak van de gemeente?

35

De heer Neuschwander: Initiatiefsubsidies zijn er om bepaalde initiatieven in Ridderkerk eenmalig te sturen. Puur gelinkt aan Ridderkerk. Als de muziekvereniging uit Breda hier aanklopt voor een subsidie, zeg ik ook nee. Dat heeft niets met Ridderkerk te maken.

40

Mevrouw Fräser: Ik ga door naar het volgende punt en loop de vragen van de fracties na. Wij vinden het idee van het raadsteam een goed idee. Om voorop te staan in de ontwikkeling van decentralisaties en omdat wij vinden dat de raad voorop moet staan bij het richting geven aan dit soort gebieden.

45

U heeft een motie ingediend over de havenvisie. U roept het college op voor een schriftelijke reactie richting het havenbedrijf. Wij zien de ontwikkeling van de haven als een dicht bij ons staande ontwikkeling. Wij willen daarin vooropstaan. Wij willen aan de motie toevoegen het verzoek om een keer een presentatie over de haven en de ontwikkelingen naar 2030 te krijgen.

50

De SGP. We zien in de bijdrage dat u zich druk maakt om de nood in de wereld: barmhartig, warm hart en dergelijke. Wij vinden het heel jammer dat u daarin niet consequent bent en de ontwikkelingssamenwerking niet als een kerntaak ziet van de gemeente. Uw betrokkenheid stopt bij de gemeentegrenzen van Ridderkerk. Dat vinden wij jammer.

55

De heer Smit bij interruptie: De SGP is er consequent in om ontwikkelingssamenwerking niet als taak van de gemeente te beschouwen en onze persoonlijke betrokkenheid stopt niet bij de gemeentegrenzen van Ridderkerk. Maar in dit land hebben we wel zekere afspraken

5 gemaakt over wie wat doet. Samenwerking met buitenlands beleid is een taak van de
rijksoverheid en niet van de gemeente. Dan sluit ik mij bij de heer Neuschwander aan. Wat
iedereen privé doet en wat er in de Ridderkerkse gemeenschap, bijvoorbeeld door kerken
gedaan wordt in het kader van noodhulp, daar gaan gigantische bedragen naar het
10 buitenland. Ik wil mij niet gebrek aan betrokkenheid laten aanpraten. Dat is er zeker niet.

Mevrouw Fräser: Daar wil ik bij opgemerkt hebben dat u wel hebt ingestemd met de
millenniumgemeente.

De heer Smit: Voorzitter, wat betreft de millenniumgemeente hebben wij ook toen gezegd
15 dat het voorstel voor ons voorbarig was en dat we liever de kerntakendiscussie wilden
afwachten.

Mevrouw Fräser: U hebt wel ingestemd. Ik kan er verder niet zo gek veel mee.
De PvdA wil ik complimenteren met het indringende filmpje. Een filmpje zegt meer dan wij in
20 woorden kunnen uitdrukken.
Daarnaast delen wij de zorg over de decentralisatie. Ik merkte dat in uw bijdrage en moties.

Leefbaar Ridderkerk: Ik lees in de algemene beschouwingen dat Leefbaar Ridderkerk de
25 vergrijzing een probleem vindt en dat apart ingezet moet worden om de vergrijzing tegen te
gaan en jongeren in Ridderkerk te houden. Daar moet alles aan gedaan worden. Ik ben
benieuwd welke ideeën Leefbaar Ridderkerk hier zelf over heeft.

De heer Neuschwander: Ik dacht dat ik dat al had aangegeven: het staat ook in de
30 woningbouwstrategie, huizen bouwen voor jongeren. Dat is 1. Ik heb vanmorgen van de
wethouder begrepen dat er een nota Vergrijzing aankomt. Ik hoop dat het college ons als
raad een voorzet geeft en dat we gezamenlijk erover gaan praten.

Mevrouw Fräser: Hebt u er dan zelf geen ideeën over?
Ik las ook in de algemene beschouwingen van Leefbaar Ridderkerk dat er op Veren Ambacht
35 veel arbeidsmigranten zijn. Ik vraag me af wat ze daarmee bedoelen. Ik vond het een heel
rare opmerking.

De heer Neuschwander: Voorzitter, ook dat is een praktisch probleem. Die opmerking kwam
40 van onze fractieleden. We gaan nu ingewikkeld praten over de invulling van Nieuw
Reijerwaard en daar komen allerlei praktische problemen bij kijken. Daarom hebben wij de
vraag neergelegd hoe we ermee omgaan, hoe we gaan nadenken over huisvesting en zo.
Dat heeft ook te maken met arbeidsmigranten. We weten dat er heel veel mensen uit Polen
en voormalig Oost-Europa hierheen komen. Als ze een rol kunnen vervullen is dat prima,
45 maar het moet niet leiden tot situaties waarin er twintig Polen in een appartement in
Ridderkerk wonen.

Mevrouw Fräser: Ik begrijp dat u zich zorgen maakt over het welzijn van arbeidsmigranten.
Dat doet mij goed.

De VVD: Ik heb nog een korte opmerking en daar wil ik mee afsluiten. Wij zijn ook niet voor
50 symboolpolitiek, maar vinden dat er realistische stappen moeten worden genomen om dingen
te bewerkstelligen.

Nog een laatste opmerking. Die heeft te maken met de oproep die ik heb gedaan in mijn
eerste termijn. Hoe wij aankijken tegen gesubsidieerde instellingen waarbij wij grote belangen
hebben. Ik heb daar van het college een reactie op gevraagd maar ook van andere fracties.
55 Tot nu toe heb ik geen reacties gehoord. Misschien kan dat later nog. Verder laten wij het
hierbij.

5 **De heer Smit:** Ik wil een verduidelijkingsvraag stellen aan mevrouw Fräser. Juist als het gaat om toezicht op die grote organisaties. Twee dingen. Ik denk dat scheiding van machten een gezond fenomeen is. Macht en tegenmacht, niet op elkaars stoel gaan zitten. Het tweede, is haar voorstel niet tegendraads juist nu we overall ontvlechting zien tussen bestuur en zorg en onderwijs en nu zouden we naar een vervlechting gaan. Hoe kijkt zij daartegen aan?

10 **Mevrouw Fräser:** Daar kan ik wel antwoord op geven. Een raad van toezicht is in principe onafhankelijk van een bestuur. Dus dan zit je niet op de stoel van de bestuurder en ben je ook niet bezig met de dagelijkse gang binnen zo'n organisatie. Je bent er puur om toezicht te houden. Ik zie de vervlechting niet zo.

15 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, ik constateer dan toch dat er een soort vervlechting is, in ieder geval tussen raad van toezicht en gemeente, waarbij iemand van de gemeente min of meer geëngageerd is aan wat er in de raad van toezicht gebeurt. Dat zou het geval kunnen zijn.

20 **Mevrouw Ripmeester bij interruptie:** We krijgen binnenkort de nota Subsidiebeleid. Is het niet aardig om dit element daarbij te betrekken? De afhankelijkheid van grote subsidie-instellingen en de mate waarop wij daar als raad zicht en controle op kunnen en willen hebben.

25 **De voorzitter:** Dit lijkt mij een constructief voorstel. Mijnheer Onderdelinden.

30 **De heer Onderdelinden:** We hebben onlangs als raad een bezoek gebracht aan Sport en Welzijn (S en W). We hebben concreet over wat mevrouw Fräser zegt gesproken. Ik heb zelf geopperd om een verslag te krijgen. U weet hoe de directeur daarop heeft gereageerd. Ik vraag me af of dat wat we nu weten, afgesproken hebben, niet impliciet – ik hoop van wel – een antwoord is op wat u zegt.

35 **Mevrouw Fräser:** Het zou een mogelijk antwoord kunnen zijn voor de oplossing van de onwenselijke situatie die wij zien van een grote organisatie waar je grote belangen in hebt en waar wij alleen maar achteraf geïnformeerd worden over de voortgang.

40 **De heer Neuschwander:** Ik wil er nog een opmerking over maken. Wij hebben de discussie gehad bij S en W. Ik vind dat je zo'n organisatie moet beschouwen als een ondernemer. Die moet je een bepaalde vrijheid geven. Wij hebben als raad alle instrumenten om te vragen naar informatie die we willen hebben. Ik vind het echt een stap te ver om er bovenop te gaan zitten en op die stoel te gaan zitten.

45 **Mevrouw Ripmeester:** Aansluitend. Wanneer het een ondernemer is met een bepaalde mate van vrijheid, vind ik het prima. Maar wanneer we in de verslaglegging, bijvoorbeeld over de brede school wel alle bedragen opgenomen zien van partijen die geld verstrekken maar niet van die van Sport en Welzijn, vraag ik mij af waar deze unieke positie dan uit bestaat. Ik ben er niet voor of tegen op voorhand, maar zou het wel duidelijker willen krijgen.

50 **De voorzitter:** Dit punt is hiermee uitbehandeld. De heer Van der Spoel.

55 **De heer Van der Spoel:** Dank u wel, voorzitter. Volgens mij bespreken we vandaag de begroting voor 2012. Dankzij de reserves die we in het verleden opgebouwd hebben, vallen de bezuinigingen relatief gezien mee, mede omdat het vooral ziet op beleidsarme bezuinigingen. Maar, laten we wel wezen, ook de SGP heeft daar in zijn bijdrage aan gerefereerd, de echte keuzes komen voor 2013 en 2014 als er structureel meer dan € 1,5

5 miljoen bezuinigd moet gaan worden. Dan is het leuk dat de penningmeester meldt dat er een meevaller is, maar ik voeg er gelijk aan toe dat structurele zaken niet ten laste gebracht kunnen worden van de reserve. Sommigen waren al begonnen met het uitgeven van de meevaller. Maar, laat het duidelijk zijn, als we vandaag € 1,5 miljoen extra hadden moeten bezuinigen, denk ik dat het dan lastiger is om een lijstje te produceren. Die keuzes komen in 10 2012 voor de begroting 2013 zeker op ons af.

Voorzitter, ik ben blij met de toezegging van het college dat flink wordt ingezet op de zogenaamde blinde vlek bij het Drie Rivierenpunt. De VVD roept al jaren dat dat moet. Een goede zaak.

15 De animal cops: de dierenpolitie. Daar is de portefeuillehouder niet op ingegaan. We hebben natuurlijk aangegeven dat wij dat ook breder zien dan toezien op dierenwelzijn. Als we in de media lezen dat mensen dieren doden, dan is het maar een kleine stap om ook mensen met fysiek geweld aan te pakken en graag uw bevestiging dat u de rol van de dierenpolitie breder ziet dan dierenwelzijn.

20 Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder over de buitenruimte. Veiligheid blijft gewaarborgd.

Ik wil nog een keer nadrukkelijk aandacht vragen voor de buurtpreventie. We staan voor de taak om zaken anders te gaan bekijken. Ik denk dat het een duidelijk voorbeeld is van 25 inrichting van de maatschappij. Wat ooit begonnen is om de veiligheid te verbeteren, heeft een veel breder perspectief gekregen omdat dit ook ziet op saamhorigheid, zelfredzaamheid en sociale cohesie en dat is echt een voorbeeld van het benutten van de kracht van de maatschappij en dat moeten we vooral van toepassing laten zijn op andere terreinen.

30 Wat mij vanmorgen heeft verbaasd in de beantwoording van het college, is dat er met geen woord is gerept over de ondernemers. We spreken over de economische crisis en dan is het juist belangrijk om de ondernemers in beeld te hebben. Prima dat er voldoende ambtelijke capaciteit is, maar als u zegt dat het eenvoudig minder kan en u zet vervolgens een of meer ambtenaren in, dan denken wij dat het niet helemaal klopt. Leg uw gewicht in de schaal. Ga naar de ondernemers toe en weet wat er speelt, en leeft. Vooral: ontzorg de ondernemers 35 zodat ze kunnen ondernemen. Daar gaat het om.

Nieuw Reijerwaard ontwikkelen: er zullen nieuwe ondernemers komen. Heel wat ondernemers willen maatschappelijk verantwoord ondernemen. Met de Ridderkerkse samenleving. Maak er gebruik van, zorg voor een goed ondernemers- en vestigingsklimaat. Dat zal in de toekomst nog belangrijker worden.

40 Maak werk van ondernemers.

Voorzitter, met betrekking tot de precariorechten: Het heeft ons verbaasd dat dit verhoogd is. Wij vinden dat een sigaar uit eigen doos. Als je aan de ene kant de hondenbelasting afschaft omdat die toch maar naar de algemene middelen gaat en aan de andere kant haal je het 45 terug via de ondernemers via de precariobelasting, dan is dit een sigaar uit eigen doos. Het is niet verstandig om ondernemers meer te laten betalen, juist omdat zij goed moeten kunnen ondernemen in deze moeilijke tijden.

50 Wij zijn blij met de toezegging van wethouder Vroegindeweyj dat het niet zo kan zijn dat als kostendekkende tarieven dalen bij bepaalde inkomensgroepen dit via de ozb teruggehaald kan worden. Ik heb in de begroting gelezen dat dat thans wel de vorm is, maar ik ben blij dat ik dit volgend jaar niet meer in de begrotingsstukken hoeft te lezen. Dat doet ons deugd.

55 Wij willen nog eens een vurig pleidooi houden voor het vorm en inhoud geven aan het wijkwethouderschap. Juist als we dicht bij de inwoner willen staan moeten we met problematiek geconfronteerd worden die op meerdere terreinen speelt. Dan kan het wel eens nodig zijn dat de doorzettingsmacht van een wethouder behulpzaam is om problemen vlot te trekken. Wij vinden het bijzonder jammer dat het college het wijkwethouderschap niet benoemt en uitbreidt. Zeker omdat u aangeeft dat wijkwethouderschap zo belangrijk is.

5 **De heer Smit bij interruptie:** Voorzitter, de heer Van der Spoel is enthousiast over het wijkwethouderschap. Er staat ook nog op mijn netvlies dat in de vorige periode, toen we het wijkwethouderschap hadden, er ook nog wel eens wat misverstand was tussen wijkwethouder en portefeuillehouder. Wat krachtig is in de wijk, is misschien ontkrachtend binnen dit huis. Dus hoe ziet u die spanning? Hebt u daar een oplossing voor?

10 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik neem aan dat de wethouders van elkaar weten waarmee ze bezig zijn. Dus ik heb geen enkele reden om daaraan te twijfelen. Ik zie het probleem niet. Het wijkwethouderschap is in een heel ander perspectief komen te staan. Door de decentralisaties die op ons afkomen. Ik weet niet precies hoe we dit moeten gaan zien, daarbij wil ik aangeven dat de wijk wat ons betreft centraal moet komen te staan en dat aan de wijk een wijkwethouder gekoppeld is.

15 **De heer Smit bij interruptie:** Het gaat er mij niet om dat de wethouders onderling niet weten waarmee ze bezig zijn. Daar ben ik van overtuigd. Maar het beeld dat ik heb overgehouden aan het wijkwethouderschap is dat extern, zelfs tot in de raadscommissies toe, niet altijd duidelijk was wie nu waarop aanspreekbaar was: de wijkwethouder of de portefeuillehouder. Dat beeld wil ik even benoemd hebben.

20 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik denk dat we daar nog een nadere discussie over kunnen voeren. Niet alle zaken die bij de decentralisatie op ons afkomen, zijn al in beeld, maar dat het steeds belangrijker wordt, staat voor de VVD als een paal boven water. Bijvoorbeeld buurtpreventie past prima op wijkniveau. Maar ook bijvoorbeeld zorg: als je kijkt of een polikliniek gevestigd kan worden in een gezondheidscentrum in de wijk. Dan zie je al een verschuiving van dingen die op ons afkomen. Zoals de SGP heeft aangegeven, zou het mooi zijn als het college die kans zou benutten om te bezien wat nodig is om een Ridderkerkse huisartsenpost te realiseren.

25 Voorzitter, met het oog op de decentralisatie denk ik dat het heel belangrijk is dat bij belangen van organisaties we los moeten komen van het hokjesdenken. Als iemand een bepaald etiketje niet heeft, dan zit er geen budget aan vast. We moeten bij de landelijke overheid bepleiten om budgetten te ontschotten. Het kan heel goed zijn dat Ridderkerk zijn aandacht legt bij bijvoorbeeld de zorg voor ouderen, terwijl een omliggende gemeente veel meer focust op jeugdproblematiek. Het gaat er juist om die beleidsvrijheid te benutten om maatwerk te kunnen leveren. Juist om de inwoner optimaal te benutten. In het kader van de zorg zou ik graag ook nadere toelichting hebben over de insteek van het college op het persoonsvolgend budget.

30 **Sport en educatie**
Wij hechten groot belang aan buurtsportlocaties en ook aan combinatiefunctionarissen.
35 Laten we zaken vooral breed zien. De wethouder ziet de brede school als onderwijs en een gebouw. Brede school is een concept. Dat moet u breed zien.
Ik heb het college niet gehoord over het opnemen van een prestatie-indicator in de begroting dat men streeft om nul keer tot uitbetaling van die dwangsom te komen. Dat zou betekenen dat we perfecte prestaties leveren. Die ambitie heeft dit college vast.
40 Voorzitter, het gaat om meer voor minder te gaan doen. En dat is denk ik de uitdaging met volop kansen.

45 **De moties**
Ik heb via interrupties er al het nodige over gezegd.
55 De VVD zal niet instemmen met de subsidie voor de buurtbus. Wij hebben het idee dat oneigenlijk gebruikgemaakt wordt, omdat hij als incidentele uitgave opgevoerd wordt en dus ten laste van de reserve gebracht wordt, maar het is een structurele uitgave.

5 Bovendien denken wij niet dat als er betaald zou moeten worden voor het project er minder aandacht voor zou zijn. Wij denken ook niet dat de buurtbus voorziet in de leemte in het openbaar vervoer. Daarom zullen wij tegenstemmen.

10 Voorzitter, ik begon mijn betoog vanochtend met: wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Laten we vooral een voorbeeld aan de jeugd nemen omdat zij zich snel kunnen aanpassen en positief zien en als ik om me heen kijk zijn de meeste raadsleden qua leeftijd niet zo jeugdig meer, maar zij hebben wel een jeugdige geest. Laten we vanuit dat perspectief met de nodige schwing zorgen dat we het beste voor Ridderkerk realiseren.

15 Dank u wel, voorzitter.

De heer Kranendonk bij interruptie: Als meest jeugdige raadslid voel ik mij aangesproken. Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. De SGP weet dat heel goed met de grootste jongerenorganisatie.

20

De voorzitter: Dank voor uw reactie. Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. De PvdA wordt geraakt door de realiteit van de mensen die in de laagste inkomens leven. Wanneer je met hart en oor luistert met de kennis die wij als raadsleden hebben en begrijpen, is het lastig om optimistisch te blijven. Onze algemene beschouwing was dan ook realistisch maar het is ook een beschrijving van een situatie die we liever niet zouden zien. Daarom draaien we ons naar de raad en het college voor hulp aan deze groepen. Via moties. Door deze mensen zelf te laten spreken, worden ze mogelijk wel gehoord en via hen krijgen de groepen een gezicht. Dankzij goed sociaal beleid van de afgelopen jaren leeft maar 7% van de kinderen in armoede. Maar, is dit reden voor blijheid?

30

Op dit moment zijn in Ridderkerk 2000 huishoudens afhankelijk van een laag inkomen. De kinderen in de armoedegroep hebben 100% meer kans om later ook op te groeien in armoede. 56 pakketten worden, onder andere voor 33 kinderen, uitgedeeld door de voedselbank. Ik word er niet vrolijk van. Dat is waar.

35

De fraude met uitkeringen in Ridderkerk ligt laag.

40 Bezuinigen op budgetten voor de minima zoals nu zijn aangekondigd houden naast de sociale risico's ook financiële risico's in. Bezuinigingen voor de minima ook. Daar hebben de gemeenten wel meer vrijheid in. Daar zijn de moties op gestoeld. Wat kun je nog wel betekenen? Huishoudens kunnen verder in de problemen komen. Het gaat van kwaad tot erger zoals u ook in het filmpje hebt kunnen horen. Er komen problematische schulden en schuldhulpverleningstrajecten. Uiteindelijk is iedereen slechter af. Gezinnen in de problemen en de gemeente draait op voor de schuldhulpverlening. Het is daarom beter om te investeren in vroegsignalering en preventie. Dat er geen schulden ontstaan. Veel maatregelen zijn al ingezet in Ridderkerk. Daar heb ik alle hulde voor uitgesproken aan het college. Er is veel maatwerk en creativiteit nodig. Je begint helemaal niks zonder inzicht in doelgroepen en problemen. Daarom willen wij de armoedemonitor liefst dit jaar nog uitgevoerd zien als een soort nulmeting. De opmerking van de heer Dokter dat het soms frustrerend is om informatie te krijgen waar je niets mee kunt, begrijpen wij, maar je moet de feiten wel onder ogen gaan zien. De opmerking over iemand met een uitkering en een biertje op een terras, zou kunnen worden uitgelegd als een vooroordeel en weinig respect en inzicht in de doelgroep.

45

50 De vraag is welke zorg nu wordt gedeeld, wat er werkelijk aan voorbereiding is gedaan en wat er al onderzocht is. Wij geven het voordeel van de twijfel, maar willen op korte termijn in gesprek. Dat zou gekoppeld kunnen worden aan de uitgestoken hand van wethouder Vroegindewij om te spreken over goed werkgeverschap met de raad.

55

Wethouder Dokter gaf ook aan dat hij met de raad wilde optrekken. Aan de slag, zou ik willen

5 zeggen.

Dan kan ook op dit moment, dit jaar graag, antwoord worden gegeven op de vraag in onze algemene beschouwing. En het kan inzicht geven in de status van maatregelen die opgenomen zijn in het convenant Armoede. Daar staan ook praktische zaken in.

10 Ouderen, alleenstaanden, chronisch zieken en gehandicapten en eenoudergezinnen lopen het grootste risico om te vervallen in armoede. Inzet op bereik is daarom belangrijk. Zoals ook in het coalitieakkoord is opgenomen. Het zou dan ook onbegrijpelijk voor ons zijn wanneer moties met betrekking tot armoede niet aangenomen zouden worden. Er wordt geld gevonden voor andere zaken. Dan toch zeker ook voor de laagste inkomens?

15 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, de wethouder heeft in eerste termijn aangegeven dat hij de armoedemonitor best wel zag zitten, maar dat op het gebied van informatie het niet zo moet zijn dat er een strak keurslijf komt. Hoe ziet u dat zelf, is dat reden om de motie terug te trekken of is dat te kort door de bocht?

20 **Mevrouw Ripmeester:** Misschien is het dan toch niet duidelijk. Het zit bij ons niet op het meetinstrument, als wel op het feit dat je nu moet meten. En niet volgend jaar moet gaan onderzoeken wat eventueel het beste meetinstrument zou kunnen zijn.

25 Ik vond de opmerking van de wethouder fijn dat er ook al gewerkt wordt aan het meten van armoede. Alleen is dat op dit moment niet duidelijk. Hij wil een instrument hebben om te kunnen sturen. Verbetering is goed: absoluut. Het beste instrument is ook fantastisch. Maar op dit moment is een touw met een steen voldoende, want we moeten nu meten om te weten wat de situatie is. Dat we later het allerbeste instrument inzetten, is prima. Deze motie is gericht op nu meten.

30 Werk is de beste weg uit de armoede. We zagen een lichtpuntje na het antwoord op onze vraag over loondispensatie. Het college schrijft te gaan aanvullen tot minimumloon. Maar helaas herhaalde het college dit niet in het openbaar en ontraadt het zelfs de motie. Wordt dat principe dat werkinzet een relatie moet hebben met toeleiding naar werk, losgelaten? Het college ontraadt ook de motie waarin wordt gevraagd op korte termijn in beeld te brengen wat je lokaal kunt doen voor minima. En over welke mogelijkheden het college gaat beschikken, in het bijzonder ook voor de kinderen. Dat vinden wij jammer. Maar, het niet ontraden van de andere drie moties, zien wij als positief signaal van het college dat hij armoede goed gemeten wil zien.

35 Er werden vragen gesteld over de motie.

40 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Wat we kunnen doen voor de minima weten we nog niet. Na zoveel beleid daarop, na zoveel jaren, wat zouden we dan nog meer willen weten wat we voor de minima zouden kunnen doen?

45 **Mevrouw Ripmeester:** We zouden meer kunnen doen. We hebben tot nu toe waarschijnlijk andere keuzes gemaakt. Het zou kunnen zijn dat in het licht van de nieuwe 110%-grens en in het licht van bepaalde doelgroepen, wij legden aandacht bij de kinderen, je maatregelen die je tot nu toe niet of niet ten volle hebt benut, anders gaat inzetten. Die beweging die de expertise van de raad overstijgt, zou in beeld gebracht moeten worden.

50 **De heer Van der Spoel:** Al sinds jaren wordt gepleit om ruchtbaarheid te geven aan, als ik het zo mag zeggen, de potjes die beschikbaar zijn voor de minima. Ook de klantmanagers doen dat en op vele andere manieren wordt het geprobeerd. Blijkbaar worden die potjes niet benut. Zou het niet zo kunnen zijn dat mensen de behoefte hebben dat de overheid zich niet ermee moet bemoeien? Blijkbaar is die behoefte er niet en willen zij het zelf regelen. Ik krijg bij mevrouw Ripmeester het idee van 'als u het niet wilt, dan moet het maar'. Blijkbaar is de behoefte er niet als al zoveel jaren blijkt dat de potjes onbenut blijven.

55

5

Mevrouw Ripmeester: Deze reactie was enigszins voorspelbaar. Het is niet zo dat er geen gebruik wordt gemaakt van regelingen omdat ze wel bekend zijn en men besluit om er geen gebruik van te maken. Het is wel zo dat mensen oplopen tegen een grote administratieve last zo nu en dan. Dat is alweer opgelost door de formulierenbrigade. Die geeft wel wat lucht op dat vlak.

10

Het is ook niet zo dat mensen op een gegeven moment een keuze hebben of ze wel of niet gebruikmaken van deze regelingen. En met het nog verder naar beneden halen van budgetten en voorzieningen wordt die keuzevrijheid zo mogelijk nog minder. Misschien dat dat wel motiverend werkt, ze gaan dan aan het werk, maar de afgelopen jaren hebben uitgewezen dat dat ook niet werkt. Het verschil tussen de stijging van het gemiddelde loon en de bijstandsuitkering is 30%. Als daar een enorme stimulans in zou zitten, dan waren al die mensen wel aan het werk gegaan. Het gemiddelde loon is 30% gestegen. De minima zijn op het gelijke niveau gebleven.

15

20

De aantrekkende werking van een baan zou voldoende uitgebuit moeten zijn. Mensen zouden daar voldoende aantrekkelijkheid in moeten zien. Maar doordat ze vaak niet in de positie zitten om de stap te maken blijven mensen op dat niveau. Dat hebben we ook geprobeerd duidelijk te maken met het filmpje. Mensen kunnen soms gewoon niet uit die positie vertrekken, door achterliggende oorzaken. Hoe aantrekkelijk of groen het gras aan de andere kant ook is.

25

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, de vraag of ik het nog zou begrijpen is niet aan mij gesteld, maar ik wil er wel een antwoord op geven. Ik begrijp er helemaal niets meer van. De vraag van de heer Van der Spoel was volgens mij: zou het zo kunnen zijn dat de personen die wel aanspraak zouden kunnen maken op bepaalde voorzieningen die voor minima in het leven zijn geroepen, er toch geen gebruik van willen maken? En hoe zou u die kunnen bereiken?

30

Volgens mij was dat de vraag van de heer Van der Spoel. Toen kwam er een verhaal over 30% verschil tussen X en Y en ik ben de draad volstrekt kwijtgeraakt. Kan mevrouw Ripmeester dit misschien nog uitleggen?

35

Mevrouw Ripmeester: Ik zou graag een keer verder willen praten met de heer Smit, maar het is inderdaad technisch. Het zou kunnen dat mensen geen gebruik willen maken van voorzieningen. Ik heb al aangegeven dat die keuze er straks niet meer is.

40

We kunnen ze nu al niet bereiken. Waarom denkt u dat we ze wel kunnen bereiken is een zorg die al jaren gedeeld wordt en waar nu weer extra aandacht voor is.

45

De heer Neuschwander: Mevrouw Ripmeester zegt dat die mogelijkheid er straks niet meer is. Als ik kijk naar uw motie Beleidsvrijheid voor de laagste inkomens, hebben wij er als fractie onder geschreven dat wij de bijzondere bijstand hebben. Wij hebben toch nog de gemeentelijke beleidsvrijheid. Daar doelde u ook een beetje op? Dus we hebben die mogelijkheden wel.

50

Mevrouw Ripmeester: De mogelijkheden wel. Maar de keuze niet meer of je er wel of niet gebruik van wilt maken. Ik hoop dat de mogelijkheden nog bestaan.

55

Even verder. Er komt geen stapeling, want 'we benaderen het integraal' vind ik een mooie uitspraak. Ik vraag me af hoe het college dit gestand houdt tegen alle maatregelen die het heeft aangekondigd en die veelal bij dezelfde mensen terechtkomen. We hebben het nog niet eens over de andere stapeling van kosten, de zorgpolis, eigen bijdrage voor van alles en nog wat, stijging energiekosten. Nou ja, daar ben ik wel heel benieuwd naar.

De fractie van de PvdA heeft daarom de motie Stapeling ingebracht die aansluit bij het coalitieakkoord maar wel een versnelling vraagt.

5 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, mevrouw Ripmeester zegt heel stellig dat er dus een stapeling gaat komen en mensen er dus op achteruitgaan. Maar, in alle betogen die geschreven zijn staat dat we anders moeten gaan kijken, denken en moeten loskomen van bestaande patronen. U staat dat voor omdat u een progressieve partij bent. Ik hoor u niets anders zeggen dan dat u alles wat er is vooral wilt behouden. Ik denk dan 'we komen niet verder'. Probeer mee te denken. Geef een oplossing. U benadert alleen wat niet goed gaat, maar er komt geen positief alternatief. Benoem dat dan.

10 **Mevrouw Ripmeester:** Het woord positief alternatief ken ik in een andere context. Maar in de algemene beschouwingen hebben wij heel veel maatregelen aangegeven die zouden kunnen leiden tot een creatieve manier om wel de inkomens voor de laagste groepen die over het randje dreigen te gaan aan te passen en daar zijn verschillende ideeën over naar voren gebracht. Ik spreek nu over de laagste groepen die knel komen te liggen. Ik ga verder met de jongeren. Wat wordt met hun input gedaan? Hun opmerkingen over tram en schaatsbaan en hun visie op de samenleving?

15 Veel jongeren groeien niet meer op in de traditionele gezinnen. Er is veel variatie. Zij beschikken over een netwerk van driehonderd intieme vriendjes op Facebook. Het is een andere wereld en die zegt iets over onze toekomst. Die komt er. Of wij er nu klaar voor zijn of niet.

20 Er wordt opgeroepen tot een visie op ouderenbeleid. De PvdA-fractie is blij dat er zo voortvarend aan de slag wordt gegaan met onze motie Woonkeur en dat daarvoor steeds steun wordt uitgesproken. Wij geven raad en college mee om zich te verdiepen in woon-/servicegebieden waar mensen elkaar gaan helpen. Dat gaat een stap verder dan woon-/zorgzones. Er kan nu een beleid worden ingezet dat straks zal leiden tot minder zorg en kosten. Graag informeren wij u hierover.

25 Mbo-zorg kan straks gaan voldoen aan de vraag uit de zorg. Goed dat daar aandacht voor blijft.

30 Ouderenvervoer is een probleem nu het 65+-vervoer weg is. Mantelzorgers kunnen alleen voor € 14,00 patiënten begeleiden naar huisartsenpost Maasstad Ziekenhuis. Het openbaar vervoer is lastig omdat de lijnen op die tijden zijn geschrapt of omdat er te veel moet worden overgestapt. Glimlachend hebben wij de motivatie van de wethouder aangehoord over verschraling van het buslijnnet met zijn motivatie. We kunnen rustig buslijnen schrappen want het gaat maar over 2% van de reizigersritten. Prik hij in de banden van de buurtbus. De verkeersdrukke en het milieu in Ridderkerk zijn een grote bron van zorg, waarover we al vaker hebben gesproken, bijvoorbeeld in het debat over de oeververbinding Bolnes en rondom Nieuw Reijerwaard.

35 Duurzaamheid is ook een landelijk thema maar de vraag is steeds in welke mate dat vorm krijgt.

40 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Ik zat heel lang te wachten tot ik het antwoord zou krijgen op de buurtbus. Ik hoor opeens: prik in de banden ervan. Ik dacht daar komt het antwoord, maar voordat ik het in de gaten had was mevrouw Ripmeester al bij de rivieroeveren en het milieu. Mijn vraag blijft staan. Wat gaan we doen met de buurtbus?

45 **Mevrouw Ripmeester:** Misschien kunnen we hem onderbrengen bij de initiatiefsubsidies. De wethouder sprak over de fietshighway. Een project uitgevoerd door en met andere overheden. Wij spraken over het bijstellen van ambitie. En over de gelden die van deze overheden komen: waar zijn ze ingeboekt of komt het opeens los, net als de meevaller van de dag?

50 De samenwerking in BAR-verband. Op de bijeenkomst van 14 september heeft de PvdA gevraagd om een update van het Koersdocument, een overzicht van de status van projecten en ook om een raadscommissie in BAR-verband. Dit om te zorgen dat de raad het been bij

5 kan trekken en om te zorgen dat de raden op hetzelfde informatieniveau kunnen komen. Het
onderwerp leeft nu op. Dat is goed, want het is immers belangrijk. En met constructieve
samenwerking en met opstapelende bouwstenen kun je wat bereiken. Dat is ervaren bij de
hernieuwde toezegging voor het plaatsen van schermen. Goed gedaan. BAR-gemeenten
worden wel steeds afhankelijker. Lokaal wordt de gemeente steeds afhankelijker van een
10 beperkt aantal actoren. De vraag blijft wie de regie voert. In tijden van economische crisis
hebben groepen de neiging met de ruggen naar elkaar te gaan staan. De communicatie stopt
of is op zijn best formeel en beperkt. Met deze houding bouw je geen gemeenschap. Het is
juist de gemeenschap, gekenmerkt op de grote mate van betrokkenheid die de samenleving
levensloopbestendig maakt.

15 Vandaar dat de fractie van de Partij van de Arbeid wil bijdragen aan een
normen-en-waardendiscussie. De grote mond alleen kan niet de dienst uit blijven maken, bij
fatsoen hoort ook oog en oor voor minder bedeeden en minderheden. Niet alleen in de eigen
straat maar ook verderop.

20 Een discussie zonder spruitjeslucht. Een dialoog en geen 'voorschrijven aan de ander', die
dus alleen succesvol kan zijn wanneer deelnemers niet uitgaan van de superioriteit van de
eigen waarden en normen, maar wel met zelfreflectie, ruimtegevend en mededogen de
gesprekken in durven.

Onderwijshuisvesting

25 Op het gebied van onderwijshuisvesting liggen strategische kansen en groot financieel
belang.

De RKC berekende een belang van de gemeente van 15 miljoen, een bedrag waar je best
eens goed over mag nadenken. De procedures rondom nieuwe aanvragen en wensen zijn
vastgelegd. De aanvraag van de Ursinus/Kerstenschool heeft dezelfde aanvang als nu is
30 ingezet met De Fontein. Uit onze raadvragen met betrekking tot dit onderwerp en uit de
toegestuurde OOGO-notulen kwam naar voren dat er redelijk wat onduidelijkheid en al dan
niet terechte onvrede leeft.

35 Op 8 september heeft er een gesprek plaatsgevonden tussen De Fontein en gemeente, en
daar werd besproken om het mee te nemen naar het OOGO.

Vanuit welke visie wordt de aanvraag van De Fontein nu beoordeeld? En betekent het kiezen
voor de een, tegelijkertijd het kiezen tegen de raadsbrede motie voor nieuwbouw voor De
Fontein en Bosweide? Wat wordt gedaan met de Bosweide? De Bosweide heeft immers ook
noodlokalen, moet die wel de gewone procedure in? Zijn de neveneffecten ook onderwerp
40 van discussie?

Het voorstel van de wethouder om er in de commissie verder over te spreken, en net als de
Ursinus in tweede instantie de gewone route te volgen, spreekt ons zeer aan.

Een goede opleiding, in een prettige school, is een goede start om later een goed inkomen te
krijgen en dat wensen wij alle kinderen van openbare en christelijke scholen toe.

45 Veiligheid

Veiligheid van de inwoners is ook kerntaak op fysiek vlak. Luchtkwaliteit en geluidsoverlast
blijven aandacht vragen. Opwekking duurzame energie vindt de PvdA belangrijk, wel vragen
wij ons af op welke plek windmolens zouden kunnen staan met zo min mogelijk overlast en
50 zo min mogelijk vogelgehakt.

Vergrijzing heeft vaak als neveneffect dat de gevoelens van onveiligheid toenemen. Het
aantal meldingen huishoudelijk geweld neemt toe door de spanningen van de crisis. Lossere
normen en waarden leiden vaak ook tot lossere handjes. Ahmed Marcouch meldde vorige
week dat er zeshonderd agenten minder zullen zijn in de regio. Dat zal geen effect hebben
55 op de hologramaangifte maar misschien wel voor de aanwezigheid van de agenten na 23.00
uur 's avonds wanneer de buurtagenten uitgewerkt zijn.

De oud-inbreker die Buurtpreventie Bolnes heeft uitgenodigd maakte snel duidelijk wat
mensen zelf kunnen doen, maar we willen ook op de politie kunnen blijven vertrouwen.

5 Binnenkort spreken we hier in de raad verder over, net als over de buurtbus.

Dank u wel, voorzitter.

10 **De voorzitter:** U was de laatste in deze termijn. We schorsen de vergadering voor tien minuten.

[schorsing]

15 Heropening van de vergadering.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Vroegindeweyj.

Wethouder Vroegindeweyj: Dank u wel, voorzitter.

20 Een paar dingen heb ik uit de tweede termijn geselecteerd.

Ik heb iets gezegd over mbo-zorg. Ik heb daarbij optimisme uitgestraald. U weet allen dat wij in Ridderkerk streven naar een mbo-opleiding Zorg. Delen daarvan zijn er al en het kan zeker uitgebreid worden. Ik behoud optimisme daarover.

25 De opmerking van het CDA over reserves en het invullen van de taakstelling. De eenmalige meevaller die we hebben versterkt onze reservepositie en we kunnen gewoon zonder paniek bezuinigen. Ondanks de onzekerheden die er nog in zitten. We zien geen reden om de taakstelling te veranderen.

30 De opmerking die bijna terloops gemaakt werd dat 2013 en 2014 ook beleidsarm zouden zijn, daar schrok ik van. Het is zeker niet het geval. 2013 en 2014 zijn nu genoemd als taakstellingen maar die moeten nog volledig ingevuld worden en of dat allemaal beleidsarm gaat, daar heb ik sterke twijfels over.

35 De motie van D66/GL over het bestemmingsplan en de grondexploitatie is duidelijk. Ook het college vindt dat er naar gestreefd moet worden dat bij het bestemmingsplan gelijktijdig de grondexploitatie moet worden ingediend. Soms kan dat echter gewoon niet. De weerstand tegen de motie komt voort uit dat er situaties zijn waarin het niet gelijktijdig kan. Als die ruimte ons gegund is waarbij wij als college wel zouden moeten uitleggen waarom het in dat geval niet kan, trek ik mijn opmerking dat ik haar in eerste instantie zou ontraden, in.

40 De VVD vraagt aandacht voor de ondernemer.

De heer Onderdelinden bij interruptie: Redelijk kritisch op dit punt. U trekt het ontraden in. Betekent dit dat u haar nu koestert, omarmt?

45 **Wethouder Vroegindeweyj:** Het betekent dat ik wel zie wat de raad doet. Ik word niet gelukkig of ongelukkig als zij wordt aangenomen of niet wordt aangenomen.

50 **Mevrouw Fräser:** Dank u wel voor het antwoord, wethouder. Begrijp ik goed dat als wij de motie aanpassen met 'als er zwaarwegende argumenten zijn om het niet gelijktijdig te doen en het wordt opgenomen in zo'n bestemmingsplan' dat u hem dan wilt overnemen?

De voorzitter: Nee, nee. Een college neemt geen motie over van de raad. Het college ontraadt haar of laat het aan de raad. Het college neemt geen motie over. De wethouder.

55 **Wethouder Vroegindeweyj:** Maar, deze aanpassing zou de motie wel sympathieker maken.

De heer Onderdelinden: Ik dacht dat u even wilde gaan zeggen 'we voeren haar niet uit'.

5 Maar, net nog niet. Nog even de opmerking in eerste termijn. Wij dachten dat het technisch niet kon. Maar als wethouder Vroegindeweyj zegt dat dat wel kan, althans dat het in sommige gevallen uitvoerbaar is en mevrouw Fräser wil haar op dit punt aanpassen, dan denk ik dat we misschien de meerderheid wel kunnen krijgen.

10 **Wethouder Vroegindeweyj:** De VVD vraagt aandacht voor ondernemers. Terecht. Als wethouder met economie in mijn portefeuille ben ik blij dat op die manier de aandacht op ondernemers wordt gevestigd. Dat wij hen als college op het oog hebben en daar waar mogelijk ook contact mee hebben, daar kan de raad op rekenen dat dat altijd meer en beter kan. Dit is zeker een punt van aandacht.

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, als de wethouder aangeeft 'daar waar mogelijk' dan bespeur ik een passieve houding en ik heb juist volgens mij in mijn termijn opgeroepen om actief de boer op te gaan.

20 **Wethouder Vroegindeweyj:** Voorzitter, het spijt mij dat de heer Van der Spoel uit mijn woorden afleidt dat er sprake is van passiviteit: dat is natuurlijk niet zo. Een andere opmerking van de VVD is dat ik gezegd zou hebben dat dit het laatste jaar zou zijn dat besparingen op afvalstoffenheffing en rioolrecht zouden worden gecompenseerd met een verhoging van de ozb. Dat heb ik in eerste termijn zeker niet gezegd. Ik heb wel gezegd

25 dat dat niet onbeperkt kan. Volgens mij gaat het erom dat we oog hebben voor de wijken en dat we doen wat we moeten doen. Hoe we dat doen met een wijkregisseur of een wijkwethouder, doet er niet toe. Als het maar werkt. Ik denk dat we op dit moment heel goed contact hebben met de wijken en de wijkregisseur en de insteek van het college is dat we altijd naar de wijk toekomen als de wijk

30 dat vraagt en dat we een open oor hebben, dat is iets dat uitstekend werkt. We moeten er kritisch op blijven of het werkt. Zo lang het werkt, is de functie van wijkwethouder minder nodig. We moeten ons realiseren dat het gaat om wijkwerk. Ik denk dat het goed werkt.

35 Een vraag van de VVD of dit college de ambitie heeft om nul keer een dwangsom in het kader van dienstverlening te moeten betalen, is inderdaad de ambitie. We proberen het perfect te regelen en geen dwangsom te krijgen. Of dat ons lukt, hoort u achteraf van ons. Ik denk dat ik alle opmerkingen die betrekking hebben op mijn portefeuille heb beantwoord.

40 **De voorzitter:** Oké, dan gaan we naar wethouder Dokter.

45 **Wethouder Dokter:** Dank u wel, voorzitter. Er is door diverse fracties gesproken over het PGB. Het begint al bij PVB. Mijn reactie in eerste termijn over motie 71 is een opsomming van waar we ons zorgen over maken en we trachten dit onder de aandacht te brengen van het kabinet. Ik zal u vooral vragen om daar ook aandacht te blijven vragen voor problemen rond het PGB. Ik heb heel duidelijk aangegeven dat we zullen doen wat binnen het wettelijke kader kan en dat we niemand tussen wal en schip laten vallen. We hebben er ook aandacht voor als mensen om persoonlijke redenen liever een PGB hebben. Dus maatwerk wat betreft het PGB.

50 De inzet Wsw. Ik heb daar bewust getallen genoemd. We weten allemaal dat het bestuursakkoord niet is doorgegaan. De aantallen heb ik genoemd omdat ik wil aangeven dat ondanks minder geld, wij toch druk bezig zijn om te proberen mensen te plaatsen, ook bij de bedrijven in Ridderkerk. De komende weken gaan wij naar alle bedrijven toe die mensen vanuit de Wsw of via ons geplaatst hebben. Om te kijken wat we gezamenlijk nog meer

55 kunnen doen. En om een complimentje bij de bedrijven te brengen.

Ik ben blij met het vertrouwen van het CDA.

5

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: Over de inzet van de Wsw: is dat een reactie op onze motie, nummer 78?

Wethouder Dokter: Als ik het over een motie heb, zeg ik het er bij.

10 Ik ben blij met het vertrouwen van het CDA, zoowel in dit college als in de raad en met name wat zij hebben uitgesproken in de partners. Dat vind ik heel erg prettig. Zo gaan wij op dit moment om met organisaties waarmee we samenwerken. Wij vinden het heel prettig dat we met CJG en Sport en Welzijn op basis van partnerschap met elkaar praten over het leveren van producten en subsidie ontvangen. Wij willen als partner in gesprek gaan en kijken wat we het beste kunnen doen.

15 De nota voor de Wmo is onderweg. Ik denk dat het goed is om bij de behandeling van de Wmo-notitie nog eens extra aandacht te vragen voor het voorstel van Jong Breda. Toen we met onze partners het veld in zijn geweest zijn er opmerkingen gemaakt over jongerenorganisaties. We hebben echt aandacht voor de jongeren.

20 De nota is onderweg naar u.

D66/GroenLinks sprak over Sport en Welzijn en het vertrouwen. Wij staan op dit moment volledig achter Sport en Welzijn. De samenwerking die we op dit moment hebben ...

25 **Mevrouw Fräser:** Ik zou het erg vervelend vinden als u de indruk hebt dat wij Sport en Welzijn niet vertrouwen. Ons standpunt heeft meer te maken met het behartigen van belangen. Dat wil ik verduidelijken.

Wethouder Dokter: Dank voor deze toelichting. Dat maakt het voor mij makkelijker. De samenwerking met Sport en Welzijn is voor mij geen enkele aanleiding om een bestuursfunctie te hebben of in de raad van commissarissen plaats te nemen om op die manier beter te kunnen praten. Ik denk dat dit zelfs meer afstand zal kweken. Wij spreken elkaar heel regelmatig. Er gaat geen week voorbij of ik heb met Sport en Welzijn gesproken, over van alles.

35

De PvdA: Sociale dienst. Ik wil weg van het beeld dat in Ridderkerk veel mensen het heel slecht hebben. In Ridderkerk hebben ruim zeshonderd mensen een uitkering. Daar doen we alles voor. Alles wat in ons vermogen ligt. We hebben ze in beeld. We praten met ze, onze ambtenaren hebben dagelijks met deze mensen te maken, we doen heel veel. In het laatste gesprek met de ambtenaren heb ik gevraagd of ze iets missen, of we ze nog ergens mee konden helpen. Het antwoord was dat ze alles hebben wat ze zouden willen. Die 603 mensen die een uitkering hebben en die we in beeld hebben, begeleiden we daar waar mogelijk. Er komt ook een moment dat we moeten zeggen dat ze sommige dingen ook zelf moeten doen. Daarom zitten we ook in de voorlichting wat betreft de schuldhelpverlening, er is samenwerking met de SWOR, met Connect2Act om te proberen te voorkomen dat mensen in de bijstand terechtkomen. In Ridderkerk hebben we een van de beste sociale voorzieningen van deze regio. We hebben de beste voorzieningen en we doen het uitstekend. Ik zou het vervelend vinden als er een beeld gaat ontstaan dat we een bijna asociale gemeente zijn. Dat is absoluut niet aan de orde.

50

Mevrouw Ripmeester bij interruptie: De wethouder wil weg van een beeld, ik ook. Wij hebben niet gezegd dat wij een asociale gemeente zijn. We hebben benadrukt dat we hier al jaren een goed sociaal beleid hebben, maar ook dat een grote groep in de risicozone zit. Die groep is groter dan zeshonderd mensen in de Wwb.

55 Daar hebben wij aandacht voor gevraagd. Het is niet door het lokale beleid, maar door het rijksbeleid, waar u lokaal op moet reageren.

5 **Wethouder Dokter:** Ik kan geen landelijk beleid verdedigen of afvallen. Ik heb te maken met wetgeving en regels die we moeten uitvoeren. Alles wat kan, zullen we doen. Aandacht voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Ik wil weg van het beeld en het verhaal dat ik heb gehouden als voorbeeld dat mensen met een uitkering op een terrasje
10 zitten en dat ik dat bagatelliseer. Ik wil daarmee aangeven dat we daarvan weg moeten. Dat is beeldvorming die bij veel mensen is ontstaan, dat als je een uitkering hebt je niets meer hoeft te doen en dat er dan niets meer aan de hand is. Nee, wij zitten er met elkaar bovenop om te ontdekken waar uitkeringen niet terecht zijn. Tot nog toe hebben we dit jaar € 360.000,- teruggevorderd aan ten onrechte verstrekte uitkeringen. Ook daar zitten we
15 bovenop. Wij hebben in Ridderkerk een goed sociaal beleid dat verder gaat dan dat wat de regering aan mogelijkheden geeft en wij staan met elkaar met onze partners voor onze minima.

Mevrouw Ripmeester: Ik mis nog opmerkingen over het plan van aanpak en de status van het traject. Hoe pakt u de nieuwe maatregelen op? U geeft aan hoe de situatie is, hoe de
20 situatie was, maar ik zoek informatie over hoe hij wordt en hoe u ermee omgaat.

Wethouder Dokter: Hoe de situatie wordt weet ik niet. Er zijn zoveel dingen op dit moment in beweging. De inzet van medewerkers en het college voorkomt dat mensen echt buiten de boot vallen. Ik kan niet direct getallen opleveren. Er komen nog veel dingen op ons af, waar
25 we met elkaar bovenop zitten. Het heeft onze aandacht. Daar zetten we op in. Ik heb niet direct een plan van aanpak. Ik houd u via de commissie op de hoogte. Ik weet voor het einde van het jaar niet wat er voor veranderingen zijn. Als er iets te melden is, houden we u op de hoogte. We gaan met elkaar een koers bepalen.

30 **De heer Neuschwander:** In een aantal moties van de PvdA staat een termijn. Januari 2012. Als u het trekt naar 1 maart, gaat u dat redden?

Wethouder Dokter: Moet u nu echt termijnen gaan stellen? Als ik u beloof dat ik u meeneem in elke stap. We zullen ook de volgende stappen met u bespreken. Dat kan voor 1 januari zijn,
35 maar het is ook afhankelijk van wat er op ons afkomt en wanneer. Daar is ook geen duidelijkheid over.

Mevrouw Ripmeester: Is het dan mogelijk om nog voor 1 januari bij elkaar te komen om te bespreken wat er is, zonder dat alles al 100% duidelijk is?
40

Wethouder Dokter: Als u mij aangeeft waarover u wilt spreken, ga ik het organiseren.

De voorzitter: Het woord is aan wethouder Den Ouden.

45 **Wethouder Den Ouden:** Dank u wel, voorzitter. Windmolens en autoveren. Ik had terloops even genoemd wat in de regio wel eens ter tafel komt. Maar u weet dat hier niets ter besluitvorming voorligt. Ik heb er ook niets nieuws aan toe te voegen ten opzichte van dat wat ik terloops in eerste termijn heb gezegd.

50 Het behoud van het groen. Natuurlijk. Dat hebben we vastgelegd in bestemmingsplannen. Bolnes-Zuid: Op het moment dat besloten wordt tot een verandering, nu is het agrarisch, dan moet daar ook een exploitatie bij zijn. Dus als we op korte termijn vinden dat dat een soort park moet worden, dan moeten we kunnen aangeven wie dat gaat betalen. Rijksmiddelen zijn uitgesloten. Natuurlijk, in de Provinciale Structuurvisie staat dat het een groene omgeving is.
55 We hoeven niet bang te zijn dat de provincie er naar grijpt. Het gaat in de Provinciale Structuurvisie. Het heeft nadrukkelijk de aandacht van het college hoe op een zo goed mogelijke manier uitvoering gegeven kan worden aan de door ons allen beoogde invulling.

5

Mevrouw Van Nes bij interruptie: Bolnes-Zuid heeft nu een agrarische bestemming. In hoeverre is een agrarische bestemming vast te houden en kun je iets met fietspaden doen zodat het toch wat recreatiever wordt? Misschien een beschermde status. In hoeverre kan dat nog tegenwoordig?

10

Wethouder Den Ouden: Deze en andere dingen zijn onderwerp van aandacht in de studie. Het tweede punt onder 'verzoekt het college' van motie 68: het bekijken en in kaart brengen is niet zo moeilijk, maar bij het tweede punt 'daarbij ook aan te geven zo nodig hoe tot een daadwerkelijk blijvend groene inrichting zal kunnen worden overgegaan' gaat over het

15

bestemmingsplantraject en dan heb je het over de garanties die van gemeentezijde daarbij aangegeven moeten worden en dan vraag je heel veel van de organisatie. Bij ieder bestemmingsplan gaat het aan de orde komen. Bij Bolnes-Zuid zijn eerder dit jaar opmerkingen daarover gemaakt. Er kan niet heel veel misgaan maar als u dat allemaal met voorrang behandeld wilt hebben, dan zadelt u de organisatie met veel extra werk op.

20

De heer Japenga bij interruptie: Voorzitter, de motie is bedoeld om een eerste stap te zetten en om de gebieden in beeld te brengen. Om dan tegelijk na te denken wat het voor gebied is en of we het willen behouden, en hoe. Het gaat er niet om dat er uitgewerkte plannen liggen en helemaal niet om bestemmingsplannen, maar als u zegt dat u ermee bezig bent moet u vrij snel daar iets over kunnen melden. Die eerste stap moeten we zetten om de gebieden ergens te borgen. Daar gaat het om.

25

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, van iedere vierkante meter is geborgd wat de bestemming is. Als u om een globale inventarisatie vraagt, vraag ik u om in een van de werkkamers voor de kaart van Ridderkerk te gaan staan en dan ziet u in een oogopslag wat de groene gebieden zijn. Daar kunt u niet om vragen, dat is kennelijk de bedoeling niet. U wilt het bestemmingsplantraject. Als u dat per se wilt, moet u zich ook realiseren dat daar extra ambtelijke capaciteit voor nodig is. Dat wil ik u als overweging meegeven.

30

Mevrouw Van Nes: Wethouder, onze zorg ligt bij dat gebied, met name bij Bolnes-Zuid, maar er zijn meer gebieden waar we bang zijn dat mensen hun begerige oog op laten vallen. Dat is een stuk zorg voor ons.

35

Wethouder Den Ouden: Terecht hebben fracties vanmiddag aangegeven dat voor iedere bestemmingsplanwijziging de raad eraan te pas komt. Het kan niet zo zijn dat een willekeurig persoon zijn begerige oog ergens op laat vallen en zonder medeweten van de raad tot bestemmingsverandering komt. Dat kan niet aan de orde zijn. Uw oproep is duidelijk.

40

De heer Japenga bij interruptie: Voorzitter, die ene uitzondering, wij willen er juist voor zorgen dat dat een uitzondering blijft. Daar gaat deze motie over.

45

Wethouder Den Ouden: Voorzitter, hier heb ik op dit moment niets aan toe te voegen.

50

De heer Smit bij interruptie: Voorzitter, de provincie kan ongeacht de bestemming, als er een bepaald provinciaal belang is een beroep doen. Dus of we nu bestemmingen veranderen: daarmee borgen we het niet. De borging zit hem in de bestemmingsplannen zoals die er zijn. Overrulen door de provincie hou je niet tegen, ongeacht de bestemming die er op ligt.

55

De heer Meij: Als ik de wethouder zo hoor denk ik dat er eigenlijk geen verschil is tussen dat wat de indieners van de motie vinden en dat wat het college vindt. We zitten op een lijn. De

5 vraag is hoe je het het beste borgt. Het doel van de wethouder is identiek aan wat de heer Japenga vindt.

10 **Wethouder Den Ouden:** Sterker nog, mocht het zo zijn dat men bepaalde gebieden op het oog heeft om aan het bestaande agrarische areaal te onttrekken, dan is daar in ieder geval de komende tijd geen geld voor. Dat ondersteunt ook het argument dat ik hoorde over hoe het met een aantal gebieden is gegaan en waar agrariërs weggegaan zijn en de gronden aangekocht zijn. Men ziet in de wijde regio dat het Rijk onvoldoende geld heeft om dat te continueren, dat er een nieuw fenomeen geïntroduceerd wordt: stadslandbouw. De agrariërs moesten uit deze stedelijke omgeving vertrekken en nu komen we tot de ontdekking dat het
15 allemaal erg veel geld van de overheid gaat kosten om dat te onderhouden, dat de agrariërs toch wel heel goede diensten hebben verleend. Het bracht wat op en het kostte de overheid niets. Die gedachte komt weer een beetje terug. Als gebieden al onder druk stonden, is het om die reden een beetje er van af.

20 De Crezéepolder en het Waalbos. De zorg die geuit is die delen wij. Het is niet zo dat het in onze macht ligt – de gemeente is niet verantwoordelijk voor het onderhoud. Toen trajecten in gang gezet zijn, was met name voor deze twee Staatsbosbeheer in beeld voor het onderhoud. Hoe dat verder gaat is een bijzonder aandachtspunt voor alle mensen die groen in de portefeuille hebben. Ook van provinciale overheid en stadsregio. Om vooral te regelen dat er zo veel mogelijk van overeind blijft. U kunt zich ervan verzekeren dat dat ook voor ons
25 een bijzonder aandachtspunt is. Als er vele honderden miljoenen voor groen beschikbaar komen, heeft het niet zo veel zin om te roepen dat het niet mag, want dat gebeurt. De kwestie is de schade zo goed mogelijk te beperken.

30 **De heer Neuschwander bij interruptie:** Voorzitter, het Waalbos: de boeren die daar nog een stuk grond hebben, sluiten dat dit jaar af en dan wordt het groen beschikbaar gesteld. Betekent dit nu dat er de komende jaren niets aan gaat gebeuren en dat het land daar staat te verpauperen?

35 **Wethouder Den Ouden:** Het zou heel onlogisch zijn gezien het vergevorderde stadium, dat partijen waaronder de gemeente zeggen dat het niet door zal gaan. Ook gezien het vergevorderde juridische traject. Ik zou geen garanties durven geven, maar het lijkt bijna onvoorstelbaar dat het niet doorgaat.
40 iets dergelijks geldt ook voor de Crezéepolder, maar ook daar is overleg om bij Deltanatuur aan tafel te zitten en aan te geven dat er haast bij is. Maar, ook zij zijn afhankelijk van geld dat van elders komt. Het zijn ingewikkelde trajecten. We kunnen geen garanties geven.

Openbaar vervoer. Zoals er over gesproken werd, lijkt het een keuze van de gemeente te zijn. Zo kwam het althans op mij over. U wilde bussen uit de dienstregeling halen om geld over te
45 houden. De situatie is totaal anders. Het is een totaal onontkoombare bezuiniging van 15% die regionaal is opgelegd. Als dat dan voor onze gemeente met slechts 2% reizigers, kilometers, gepaard gaat, is dat een heel gunstige verhouding. In dat licht moet u het bezien. De heer Meij heeft daar ook een aantal dingen over gezegd.
50 Ik kan de heer Japenga de garantie geven dat de brief aan de stadsregio beantwoord gaat worden. Ik heb ook gezegd waarom de termijn wat langer duurt.

De heer Japenga bij interruptie: Zeker, maar die strategische en tactische verkenningen: wat bent u daar nu eigenlijk aan het doen?

55 **Wethouder Den Ouden:** Tactisch en strategisch aan het verkennen wat de meest strategische en tactische beantwoording van de brief zou kunnen zijn.

5 **De heer Japenga bij interruptie:** Het gaat dus niet over de inhoud, maar over de vorm. En dan kan het antwoord volgens mij als ik een middag met u spreek eruit.

De heer Meij bij interruptie: Volgens mij is het duidelijk wat het college wil. Het college wil de tram niet en hoe gaat u het formuleren?

10 **Wethouder Den Ouden:** Al uw suggesties maken deel uit van de strategisch tactische verkenning die nog niet helemaal afgerond is. [hilariteit]
Voorzitter, nog een punt. Het advies dat het college vanmorgen gegeven heeft over onderwijshuisvesting in Bolnes. Argumenten die ik nog voor en tegen zou kunnen toevoegen
15 zijn gewisseld tussen de verschillende fracties. Ik heb er ook gezien de tijd niets meer aan toe te voegen.

De heer Japenga bij interruptie: De motie over De Fontein.

20 **Wethouder Den Ouden:** Aanvullend op collega-wethouder Vroegindeweij over het wijkwethouderschap en hoe het college met participatie en het contact met de wijken wenst om te gaan: u hebt allemaal het wijkontwikkelingsplan Drievliet 't Zand gekregen. Ik kan mij voorstellen dat u er vanwege de voorbereiding van deze dag niet aan toegekomen bent om dat te lezen, maar ik kan het u als goede lectuur aanbevelen waarna u tot de ontdekking komt
25 hoe het college ermee omgaat.

Voorzitter, de tweede termijn van de PvdA hield voor mij het midden tussen een verlengde eerste termijn en nog wat aanvullende vragen. Voor zover die op mijn portefeuille betrekking hebben zijn ze me ontgaan. Ik hoop dat ik van u gelegenheid krijg om mij nog even te herinneren.

30 **De voorzitter:** Dan moet dat nu gebeuren.

Mevrouw Ripmeester: Dat gaat dan nu gebeuren.

35 De enige vraag die nog openstaat voor de wethouder Onderwijs is de vraag of dit jaar de Ridderkerkse onderwijsprijs die niet is uitgelooft, ook voor de schoolkinderen ter beschikking gesteld kan worden die gebruikmaken van de schaatsbaan.

Er komt een schaatsbaan, er is een prijs niet uitgelooft, er wordt een bijdrage gevraagd van de scholen om de kinderen te laten schaatsen, kunnen we de prijs daarvoor inzetten?

40 **Wethouder Den Ouden:** Voorzitter, laat ik beginnen met de mededeling dat de prijs geen structureel geld was. Eigenlijk moest er geld voor gezocht worden. Ik weet niet of het voor de schaatsbaan noodzakelijk is om daar geld voor te zoeken.

45 **Wethouder Dokter:** Voor de schaatsbaan doet de gemeente financieel geen bijdrage. Wat ik begrepen heb van Sport en Welzijn is gebleken dat de aanvragen voor de speciale tarieven voor de scholen op dit moment helemaal vol zitten. Dus alle scholen hebben al geboekt. De schaatsuren voor de scholen zitten vol.

50 **Mevrouw Ripmeester:** De wethouder verbaast mij door te zeggen dat de onderwijsprijs incidenteel is. Dat is nooit bij eerdere keren dat het is besproken aan de orde geweest. Het is volledig nieuwe informatie.

Het is inderdaad zo dat de gemeente geen financiële bijdrage levert aan de schaatsbaan, wel op andere manieren. Dat de scholen allemaal gereageerd hebben, is helaas niet waar. Er zijn enkele scholen die bezwaar hebben gemaakt tegen de bijdrage. Dat is ook bekend bij Sport
55 en Welzijn. Wij dachten meer aan een leuke geste. Het was niet de bedoeling om hier een politiek debat van te maken, maar dit was een onderwijsprijs die ten goede zou komen aan de kinderen in Ridderkerk. Het verbaast mij dat die onderwijsprijs nu in Niemandland is

5 beland. Om het zo maar te noemen.

Wethouder Den Ouden: Om misverstanden te voorkomen. Het gaat hier om het geldbedrag wat ermee gemoeid was. Niet om het fenomeen prijs. Dat geldbedrag was nog nooit structureel geraamd. Maar, dat doet niets af aan het karakter van de prijs.

10 **De heer Japenga:** Rond de motie van de led-verlichting kan ik me voorstellen dat de wethouder aangeeft dat de geest van deze motie wordt opgenomen in het beleidsplan. Daar maken we al een hele stap mee.

15 **Wethouder Den Ouden:** Dat kan ik zonder terughoudendheid toezeggen.

De burgemeester: Dat was de tweede termijn van wethouder Den Ouden. Er liggen voor mij nog een paar vraagjes. Over de nationale politie.

20 Wat betekent nationale politie nu voor de inzet van wijkagenten en korte lijnen? De wijkagenten kennen als geen ander de buurten. Als ik ergens van overtuigd ben is het eigenlijk dat dat ook de visie van de minister is. Die is er op uit om de wijkpolitie juist te versterken. Dat kan hij doen door een aantal andere functies te concentreren. Dat vind ik een goede beweging. Daar zullen we nauwlettend op toezien. Een klein ding is nog wel dat er landelijk 500 dierenpolitie mensen worden ingezet. Niet erbij maar in plaats van. Die mensen worden gedegen opgeleid. Voor de regio Rijnmond betekent dit 50 dierenpolitie mensen die fulltime bezig zijn met dit werk. De praktijk zal ons nut en noodzaak van deze inzet laten zien. De indeling in districten. Daar denken we nog ernstig over na. We gaan van 25 politieregio's naar 10 politieregio's. Dat betekent dat Rotterdam-Rijnmond zal samengaan met Zuid-Holland-Zuid. Die beweging is al in gang gezet en naar het zich laat aanzien gaat het goed. De regio's passen goed bij elkaar. Er zijn kwartiermakers aangesteld. Voor onze regio is dat Frank Pauw.

Maandag komt in het regionaal college de indeling in districten aan de orde. Ons bureau blijft ons bureau en onze wijkagenten blijven onze wijkagenten. Zo dicht mogelijk bij de burger.

35 **De heer Onderdelinden bij interruptie:** Betekent dit dat als dit 1 juli zal ingaan, over een half jaar, dat invloed heeft op de nota die wij donderdag gaan behandelen?

De burgemeester: Voor ons eigen integrale veiligheidsbeleid niet.

40 In het integrale veiligheidsbeleid dat we binnenkort gaan bespreken, is de notie opgenomen van het belang van onze eigen toezichthouders die we inderdaad betrekken uit Rotterdam. Het voorstel is om dat in 2012 kritisch te bekijken op capaciteit. We hebben daar zelf ook vraagtekens bij. De vragen aan de toezichthouders worden groter. Dat moet ook en wat dat betekent voor de capaciteit, gaan we kritisch bekijken.

45 **De heer Neuschwander:** Over de toezichthouders. U werkt nu met drie. Wat zijn uw bevindingen tot nu toe?

50 **De burgemeester:** Onze ervaringen met de toezichthouders zijn heel goed. De lijnen zijn kort, we kennen elkaar goed en we weten waar ze hun gezicht moeten laten zien. Dat doen ze ook. Ik hoor niet anders dan goede berichten. We komen er nog over te spreken.

De heer Onderdelinden bij interruptie: U zegt dat we kritisch gaan kijken naar de capaciteit. Ik citeer u. Is dit een politieke term voor 'ik ben bang dat dit fout gaat?'

55 **De burgemeester:** Dan zou ik andere termen gebruiken. Als we besluiten tot meer capaciteit op straat, dan zullen we dat moeten betalen. Dan moeten we daar een bedrag voor vinden. Dus in hoge mate een politiek onderwerp.

5

Ik hoorde iemand zeggen: 'let op dat het samen met Barendrecht gebeurt'. Ik miste Albrandswaard. Maar, dat kan aan mij liggen. Die hebben we er hard bij nodig en speelt daar een goede rol in. Ik hecht er aan dit met z'n drieën te doen.

10

Er is een inbreker gesignaleerd in Bolnes. Hij is al signalerend door Bolnes getrokken, al stickers plakkend, over daken klimmend en foto's makend. Deze beste brave inbreker is gepakt door onze eigen politie. Voor het eerst in zes jaar is hij opgepakt door onze eigen politie. Dit is het resultaat van goede voorlichting. Ik vind het leuk om mijn tweede termijn af te sluiten met een compliment aan onze politie.

15

De voorzitter: Ik ben aan het einde gekomen van de tweede termijn. We komen toe aan een schorsing. Ik schors de vergadering tot 20.45 uur. Ik wens u smakelijk eten.

[18.00 uur schorsing]

20

Heropening van de vergadering.

Intrekken en/of wijzigen moties en amendementen

25

De voorzitter: Ik verzoek de raadsleden hun plaatsen in te nemen. Dames en heren, u hebt een lange schorsing gehad met de bedoeling dat u zich nog even kon bezighouden met de moties en amendementen. Wie van u wil hierover het woord voeren?

30

We lopen de moties en amendementen langs. Aan de orde is intrekken of wijzigen. Amendement 44: een amendement van het CDA over initiatiefsubsidies.

35

De heer Meij: Bij punt 5 hebben we afgesproken dat als er staat dat de kosten ten laste van de algemene reserve komen, dit vervangen wordt door 'ten laste van de dekkingsreserve te laten komen'. Dat is de wijziging.

De voorzitter: Amendement 45 van D66/GroenLinks over ontwikkelingssamenwerking.

40

Mevrouw Fräser: Wij zouden graag onder punt 5 ook 'ten laste van algemene reserve' willen veranderen in 'ten laste van de dekkingsreserve'.

De voorzitter: Motie 68 over de groene gebieden.

45

De heer Japenga: Voorzitter, daar is een kleine aanpassing. Bij het tweede bolletje vallen de drie laatste woorden er af; die worden niet meer gebruikt. En de boomgaard vervalt.

De voorzitter: Motie 69: Havenvisie 2030.

50

De heer Japenga: We willen een regel toevoegen en een regel schrappen. Onder 'spreekt uit dat', wordt het derde bolletje: 'dat de rijksweg A4-Zuid en de westelijke oeververbinding verlichting geeft op de ontsluiting'. De verlichting is dan niet bedoeld als de lampen, maar minder verkeer. Dan willen we onder 'verzoekt het college' het tweede bolletje schrappen. Het gaat om de zin 'en de opstellers uit te dagen om het goede duurzaam' enzovoorts.

55

De voorzitter: U maakt het spannend. Motie 70: Openbare led-verlichting.

5

De heer Japenga: Deze motie trekken wij in omdat de wethouder heeft toegezegd dat in het beleidsplan te zullen opnemen.

10 **De voorzitter:** Motie 70 is hierbij ingetrokken.
Motie 71: Persoonsgebonden budget.

De heer Japenga: Deze motie trekken wij in omdat de wethouder heeft toegezegd dat het eerder beter wordt dan dat in de motie is verwoord.

15 **De voorzitter:** Motie 71 is ingetrokken.
Motie 72: Basisschool De Fontein

De heer Meij: Ongewijzigd.

20 **De voorzitter:** Motie 73: Normen en waarden in het burgerhandvest.

De heer Meij: Ongewijzigd

25 **De voorzitter:** Motie 74: Fietsparkeerbeugels.

Mevrouw Fräser: Ongewijzigd.

De voorzitter: Motie 75: Bestemmingsplannen en grondexploitaties.

30 **Mevrouw Fräser:** Onder 'is van mening dat', punt b: systematisch onomkeerbare besluiten tot het aangaan van ruimtelijke ontwikkelingen zonder dat de grondexploitatie aan de raad worden aangeboden 'in beginsel' – dat is een toevoeging – niet meer moeten voorkomen. En 'verzoekt het college om de besluitvorming voor ruimtelijke ontwikkelingsplannenplannen en de besluitvorming omtrent grondexploitatie van de plannen in beginsel samen te laten vallen. Indien dit niet mogelijk is, dat gemotiveerd aan te geven'.

35 **De voorzitter:** Dank u wel.
Motie 76: Afbakening tegenprestatie in de Wwb.

40 **Mevrouw Ripmeester:** Ingetrokken. Gezien de complexiteit van de materie, willen we er in commissieverband over spreken.

45 **De voorzitter:** Dank u wel.
Motie 77: Armoedemonitor

Mevrouw Ripmeester: Bij het tweede streepje: de *bestaande* armoedemonitor een voldoende hulpmiddel, etc. Het derde aandachtstreepje vervalt.

50 **De voorzitter:** Motie 78: De gemeente als sociale werkgever

Mevrouw Ripmeester: Wij verzoeken het college bij het eerste aandachtstreepje na 'structureel' in te voegen 'te streven naar 5% van het personeelsbestand'. Dus invoegen 'te streven naar' en te laten vervallen het woord 'minimaal'.

55 **De voorzitter:** Dank u wel.
Motie 79: Inperking beleidsvrijheid laagste inkomens.

5 **Mevrouw Ripmeester:** Ongewijzigd.

De voorzitter: Motie 80: stapeling bezuinigingen

10 **Mevrouw Ripmeester:** Bij 'verzoekt het college' onder b te schrappen de woorden 'ruimhartig en zo nodig creatief'. En bij c 'de raad voor 1 januari 2012' te vervangen door 'zo vroeg mogelijk, maar uiterlijk 1 mei 2012 te informeren'.

Stemming amendementen en moties

15 **De voorzitter:** Ik breng de moties en amendementen in stemming.
Amendement 44: Initiatiefsubsidies.
Stemverklaringen?

20 **De heer Japenga:** Voorzitter, wij willen dat deze initiatiefsubsidie in stand blijft. We vragen iets van de samenleving. We doen steeds meer beroep op de samenleving. Dan vinden we het ook billijk om daar middelen tegenover te stellen.
Wij houden het graag overeind.

25 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, naar de mening van de VVD is het al moeilijk genoeg om het bestaande te handhaven en in de toekomst zal er eerder minder dan meer geld beschikbaar zijn. We moeten niet de indruk wekken dat er meer beschikbaar zou zijn en daarom zal mijn fractie tegenstemmen.

30 **De heer Smit:** Voorzitter, de SGP is gelet op de bezuinigingen op de ambtelijke capaciteit terughoudend als het gaat om nieuwe wensen, moties en amendementen.
Er wachten ons nog pijnlijke keuzes die wij niet nog pijnlijker willen maken door het stapelen van nieuwe wensen en uitstellen van bezuinigingen. De raad moet niet op de stoel van de wetgever gaan zitten, noch op de wetgeving vooruit willen lopen door beleid te willen maken. Wij willen geen discussies tussen overheden onderling.
35 Tegen die achtergrond hebben wij de moties en amendementen beoordeeld. Op basis daarvan zullen wij onze stem uitbrengen.
Concreet betekent dat voor dit amendement dat we tegenstemmen.

40 **De voorzitter:** Nog anderen? Dan brengen wij dit amendement in stemming door handopsteking. Wie is voor?
Voor het amendement hebben zich uitgesproken twintig leden, tegen zijn zes leden. Het amendement is aangenomen.

45 Amendement 45: Ontwikkelingssamenwerking.
Stemverklaringen?

50 **De heer Japenga:** Voorzitter, dit amendement steunen wij uit overtuiging. Het is jammer dat men zich vandaag verschuilt achter de kerntakendiscussie en over de amendementen rond de kerntaken. De discussie daarover moet nog gevoerd worden. Als je het daarin betreft moet je het helemaal doen, niet half.
De gemeente wordt ook niet gestraft als wij deze dingen doen. Wij zien dit niet als een kerntaak maar als een morele opdracht. Dat kerken dit ook al doen, is vandaag genoemd. Daar zijn wij blij mee maar het ontslaat ons niet als gemeente om daarin ook iets te doen. Daarom steunen wij dit amendement van harte.

55 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, particuliere initiatieven op dit punt juichen wij van harte toe. Maar vorig jaar heeft de VVD bij motie tot uitdrukking gebracht dat wij dit geen

5 gemeentelijke taak achten, daarom stemmen wij tegen.

De heer Meij: Voorzitter, het is geen kerntaak, maar wij vinden dit een belangrijk signaal vanuit Ridderkerk naar de samenleving.

10 **De voorzitter:** Anderen nog? Wie zijn voor?

Voor dit amendement zijn tien stemmen voor en zestien stemmen tegen. Het amendement is afgewezen.

Motie 68: Groene gebieden. Stemverklaringen?

15

De heer Van der Spoel: Voorzitter, met aanpassing en het signaal dat hiervan uitgaat, kan de fractie van de VVD instemmen met dit voorstel.

20 **Mevrouw Ripmeester:** Wij vinden het jammer dat de boomgaard geschrapt is uit de motie, maar zijn blij dat deze doorgaat.

De voorzitter: Anderen nog? Wie is voor deze motie?

Voor deze motie hebben gestemd 21 leden. 5 leden zijn tegen. De motie is aangenomen.

25 Motie 69: Havenvisie 2030. Stemverklaringen?

Mevrouw Fräser: Wij zijn in principe voor dit voorstel, we zullen voorstemmen. Alleen willen we in de commissie bespreken hoe wij beter geïnformeerd kunnen worden over de ontwikkelingen in het havenbedrijf. We zullen aansturen op een presentatie van het havenbedrijf.

30

De heer Van der Spoel: Voorzitter, wij zijn mede-indiener. Juist om de verkeersstromen in beeld te krijgen met het oog op lucht- en geluidsoverlast, zijn wij voor.

35 **De voorzitter:** Nog meer stemverklaringen? Voor deze motie zijn 26 leden. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 72: Basisschool De Fontein.

40 **De heer Ros:** Dank u wel. Wij missen bij deze motie een financiële onderbouwing. Toch is de noodzaak voor drie nieuwe lokalen voor De Fontein hoog. Speel- en gymvoorzieningen voor De Bosweide zijn zeer gewenst. Daarom stemmen wij voor deze motie.

De voorzitter: Ik feliciteer u met uw maidenspeech.

45

De heer Van de Spoel: Voorzitter, deze materie is nogal ingewikkeld. Wij hadden liever gezien dat het voorstel zoals door de wethouder is gedaan werd overgenomen. Helaas is daarvan afgezien. Wij vinden het vanuit rechtsongelijkheid niet juist om hiermee in te stemmen en daarom zal de VVD-fractie tegen deze motie stemmen.

50

Mevrouw Ripmeester: Voorzitter, wij stemmen tegen deze motie. We staan sympathiek tegenover nieuwbouw voor De Fontein. Het bedrag dat nu gevraagd wordt is wel groot en procedureel heeft het tussen 8 september en nu een alternatieve route gelopen. Daarom kunnen wij niet voorstemmen, hoe zeer wij ook voor goede onderwijshuisvesting zijn.

55

De heer Smit: Wij sluiten bij de laatste spreker aan. Met name de procedurele gang heeft niet onze instemming.

5

De voorzitter: Wie stemt voor deze motie? Voor hebben gestemd zestien leden. Tien zijn tegen. De motie is aangenomen.

10 Motie 73: Normen/waarden en Burgerhandvest
Stemverklaringen?

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik denk dat bij iedereen bekend is hoe we met elkaar om zouden moeten gaan. Papier is geduldig wat dat betreft. We hebben een aantal jaren geleden hetzelfde traject gelopen, wat een stille dood is gestorven. Het gaat om actief je burgerplicht vervullen en elkaar daarop aanspreken. Daarom zal de VVD tegen deze motie stemmen.

20 **De heer Neuschwander:** Voorzitter, wij zullen deze motie niet steunen. Het onder punt 1 genoemde vinden wij moeilijk concreet te maken. Wij vinden het een beetje zweverig.

20 **Mevrouw Fräser:** Wij stemmen ook niet voor deze motie. Met name omdat er een actiepunt moet komen en spelregels. Het is niet helemaal in lijn met hoe wij dat zien.

25 **De voorzitter:** Wie is voor deze motie? Voor hebben gestemd dertien leden. Tegen zijn dertien leden. De uitslag is onbestemd. We zullen in de volgende raadsvergadering opnieuw stemmen.

Motie 74: Fietsbeugels. Stemverklaringen?

30 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik denk dat niemand hier op tegen kan zijn. Wij vinden een motie wel een heel zwaar middel en ik denk dat een simpele toezegging in het reguliere proces van de wethouder voldoende was geweest. Maar, zoals gezegd de insteek is positief en daarom zullen we voorstemmen.

35 **De voorzitter:** Wie zijn voor deze motie? 26 raadsleden zijn voor. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 75: Bestemmingsplannen en grondexploitaties.
Stemverklaringen? Niemand.

40 Wie is voor deze motie? 26 raadsleden zijn voor. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 77: Armoedemonitor.
Stemverklaringen? Geen.

45 Wie is voor deze motie? 26 raadsleden zijn voor. De motie is unaniem aangenomen.

Motie 78: De gemeente als werkgever. Stemverklaringen?

50 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, ik denk dat we als gemeente altijd het goede voorbeeld moeten geven. Maar het verleden heeft aangetoond dat positieve discriminatie eerder contraproductief werkt. Daarom zullen wij tegen dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Anderen nog? Wie is voor deze motie?
Voor hebben gestemd tien leden. Tegen zestien raadsleden. De motie is verworpen.

55 **De voorzitter:** Motie 79: Inperking beleidsvrijheid laagste inkomens. Stemverklaringen?

De heer Japenga: Voorzitter, we hebben begrepen dat het verzoek aan het college past

5 binnen de wettelijke mogelijkheden en kaders, daarom zijn wij voor.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, het is niet aan de gemeentelijke overheid om inkomenspolitiek te bedrijven. Daarom zullen wij tegen dit voorstel stemmen.

10 **De voorzitter:** Nog meer stemverklaringen? Wie is voor deze motie?
Voor deze motie hebben gestemd 22 stemmen. Tegen 4. De motie is aangenomen.

Motie 80: Stapeling van de bezuinigingen.
Stemverklaringen?

15 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, de veronderstelling dat mensen de negatieve gevolgen zullen ondervinden is nog niet aangetoond omdat op rijksniveau nog een discussie hierover gaande is. Daarom zullen wij tegen deze motie stemmen.

20 **De voorzitter:** Nog meer stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wie is voor deze motie?
Voor deze motie hebben gestemd twintig leden, tegen zes. Deze motie is aangenomen.

Heeft de wethouder Middelen behoefte aan een schorsing om de budgettaire gevolgen te berekenen?

25 Dat is niet het geval. Dan gaan wij in stemming brengen de stukken waar wij het vandaag over hebben gehad.

30 **5A. Voorstel om de 2^e Programmamonitor 2011 voor kennisgeving aan te nemen en de financiële gevolgen daarvan voor het begrotingsjaar 2011 vast te stellen (raadsvoorstel nr. 124)**

De voorzitter: Wie is tegen? Het voorstel is om de programmamonitor voor kennisgeving aan te nemen en de financiële gevolgen daarvan voor het begrotingsjaar 2011 vast te stellen. Wie is tegen? Niemand. Unaniem vastgesteld.

35 **5B. Voorstel om de begroting 2012 vast te stellen en kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2013-2015 (raadsvoorstel nr. 127)**

40 **De voorzitter:** Het voorstel om kennis te nemen van het meerjarenperspectief 2013-2015 met inachtneming van de amendementen en moties.
Wie is daar tegen? Stemverklaringen?

45 **De heer Van der Spoel:** Voorzitter, in het besluit dat wij hier nemen staat onder punt 4 verlenging van het buurtbusproject met een jaar. Daar wenst mijn fractie geacht te worden tegen te hebben gestemd. Voor het overige kunnen wij instemmen.

50 **Mevrouw Ripmeester:** Ook over punt 4. Wij gaan er op zich in mee, want wij zijn voor een verbinding met Rijsoord. Wij blijven ons verbazen dat deze bezuinigingsoperatie steeds voorbijgaat aan dit eenmalige subsidieproject en wij vragen ons af of dit inderdaad eenmalig is en of het nu echt stopt of dat we het dan weer gaan herzien.

De heer Japenga: Voorzitter, wij stemmen graag in met de programmabegroting met de opmerking dat wij op het onderwerp ontwikkelingssamenwerking tegen zijn, het schrappen van die subsidie. Dank u wel.

55 **Mevrouw Ripmeester:** De heer Japenga maakt ons opmerkzaam dat wij dat ook hadden moeten zeggen. Wij zijn voor ontwikkelingssamenwerking.

5

De voorzitter: Mag ik concluderen dat met inachtneming van de zojuist gemaakte opmerkingen en met inachtneming van de moties en amendementen die zojuist zijn aangenomen, de programmabegroting unaniem kan worden vastgesteld en dat kennis kan worden genomen van de meerjarenbegroting? Is dat het geval? Dat is vastgesteld.

10

Volgens mij zijn wij een uur vroeger dan op allerlei lijsten stond aan het einde van deze vergadering gekomen. Ik bedank u voor zoveel inzet deze hele dag. Ik bedank de medewerkers voor de goede verzorging van deze dag.

U wordt uitgenodigd in Grand Café Het Plein. Dank u wel. Wel thuis.

15

De vergadering wordt gesloten. Het is 21.25 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 26 januari 2012,
de griffier, de voorzitter,

20

J.G. van Straalen

mw. A. Attema

25